

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavlja:		v upravnishtvu prejema:	
celo leto	K 24—	celo leto	K 22—
pol leta	12—	pol leta	11—
četrt leta	6—	četrt leta	5:50
na mesec	2—	na mesec	1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izjava vsak dan zvečer izveščen modelje in praznike.

Inserati veljajo: petstopenjska petit vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:		za Nemčijo:	
celo leto	K 25—	celo leto	K 28—
pol leta	13—	pol leta	13—
četrt leta	6:50	četrt leta	6:50
na mesec	2:30	na mesec	2:30

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znak.

Upravištvu: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vladno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponove, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavlja:

Vse leto	K 24—	Četrt leta	K 6—
Pol leta	12—	En mesec	2—

V upravnishtvu prejema na mesec K 1:90.

Vse leto	K 25—	Četrt leta	K 6:50
Pol leta	13—	En mesec	2:30

Za Nemčijo vse leto 28 K. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.

Naroča se lahko z vsakim dnevom, a hratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravištvu „Slovenskega Naroda“

Nova parlamentarna večina in koalicijsko ministrstvo.

Dunaj, 29. junija.

Baron Gautsch je sredi prevzela predsedništvo v ministrskem svetu. Vsa politična javnost radovedno pričakuje prvega koraka novega ministrskega predsednika, ki je prevzel nalogo razbistri zamotano politično situacijo, ustvariti trdno parlamentarno večino ter zagotoviti gladko rešitev nekaterih velevažnih in velenjnih državnih zadev kakor so vojaške reforme in novi finančni zakoni.

Avstrijski parlamentarizem se žal od danes ni zmozel od one veljave, ki mu je prisoja državna ustava. Niti od daleč ni podobna naša zbornica angleški, nemški ali italijanski; ona si ni mogla izvojevati tistega odločilnega vpliva na državno upravo, kakor ga poznajo in cenijo parlamentarna vladna države. Skritega absolutizma, ki se ogrinja s plaščem konstitucionalne ideje skoraj petde-

setletna ustavna doba ni mogla pregnati. Pri nas se vlada toliko časa s parlamentom, dokler je ta poslušen, v trenutku pa ko se pojavijo v njem odporne tendence, pride stari avstrijski recept: odgoditev event. razpustitev zbornice, »konstitucionalna pavza« s § 14., absolutizem birokracije, demoralizacija strank — in kadar je vse urejeno pa zopet skličejo poslanec... Tako daleč se je ta absolutističen strup že zajedel v avstrijski parlamentarizem, da zbornica navadno resignira celo na svojo ustavno pravico preskušati navedbe § 14. Absolutistična Rusija nas je v tem oziru že davno prekosila, da bi pri nas dobilo ministrstvo radi nezakonite uporabe § 14. nezaupnico, kakor jo je v duni pred kratkim dobil Stolypin radi uporabe § 87. ruske ustave, (ki je podoben našemu § 14.) to ni niti misliti.

Le tedaj, kadar bi se brez suspenzije ustave ne moglo delati brez parlamenta, le tedaj pride pri nas zbornica do one veljave, ki jo ima v parlamentarnih državah. Takrat sodeluje naš parlament ne le konstitutivno temveč tudi izvršujoče pri državni upravi in v takih izjemnih slučajih se pri nas ustanovljajo parlamentarna ministrstva kot zaupništvo parlamentarne večine, ki zavedajoč se svojega ustavnega pomena noče prevzeti le odgovornosti za svoje sklepe, temveč hoče izvrševati tudi kontrolo nad njih izvrševanjem. Uvedba splošne in enake volilne pravice je bila le mogoča s parlamentarnim ministrom, konsolidacijo prve ljudske zbornice je mogel le izvesti parlamentarni kabinet. Tudi sedanji položaj je tak, da je njega ugodna rešitev le mogoča, ako koncedirajo metodni činitelji parlamentu zopet ono po ustavi mu pripadajočo veljavo, ki se udeležuje v parlamentarnem ministru.

Režim barona Bienenrtha je bil zadnja leta navzlic dejstvu, da so v njegovem kabinetu sedeli tudi nekateri parlamentarci uradniški, bil je vlada birokracije, katere oziri ne veljajo v prvi vrsti parlamentu in njegovim silam temveč drugim činiteljem. Takemu režimu zadostuje v zbornici sicer najmanjše večina, toda za izvršenje velikih nalog je nesposoben, ker je njegov vpliv na stranke omejen in je vrhu tega zveza odgovornosti med parlamentom in ministrom skoraj popolnoma pretrgana. Nesposobnost takega režima za velike politične in upravne naloge

nam je baš Bienenrthova doba najboljše dokazala. Češko - nemška sprava se je koncem koncev vedno razbila ob nezadostni avtoriteti kabineta, socialno zavarovanje je zaostalo iz istega vzroka, finančna reforma je ostala neizvedena, ker si nobena stranka ni upala prevzeti parlamentarne odgovornosti, ki ni olajšana z udeležbo pri najvišji državni upravi — da imenujemo le nekatere najvažnejše zadeve zadnjega časa, ki stopajo zopet pred novo zbornico. K temu je še prišteti takozvane vojaške reformne zakone: uvedbo dveletne službe, zvišanje prezenčnega števila armade, uzakonjenje novega voj. kaz. procesa.

Za vse te naloge treba trdne, velike večine kateri se ni bati nobenih presenečenj, treba pa je tudi onega neposrednega stika vlade z zbornico, ki ga edino nudi parlamentarni kabinet. Parlamentarno ministrstvo more biti pri nas edino le koalicijsko, ker je zbornična večina mogoča le na podlagi koalicijske posameznih narodnih strank, ki se zavežejo k skupnemu izvedenju določenega parlamentarnega programa.

Sestaviti tako parlamentarno koalicijsko ter jo izročiti vodstvu parlamentarnega kabineta, to je velika in težavna naloga novega ministrskega predsednika, težavnejša tembolj, ker je doba njegovega prednika z njenim germaniziranim sistemom bolj kakor katera druga spodkopala med Nemci državno idejo in konstitucionalno misel. Baron Bienenrth jih je skoraj da ne zopet popolnoma prepričal, da je nemško - nacionalna vlada danes še v Avstriji mogoča, in ker se jim je pod njegovim režimom tako izvršno godilo, imajo danes manj smisla, kakor kdaj za pomen parlamentarizma. Ob odobravanju nemške politične javnosti je mogla napisati N. Fr. Presse — ki velja za liberalno — »v Avstriji mora enkrat za vselej odklenkati sanjavo in negotovosti tkzv. parlamentarni vlad; edino kar potrebujejo je doslednost in vztrajnost uradniških kabinetov, kakor nam jo je dokazal baron Bienenrth« — — —

Baron Gautsch s svojo misijo pri Nemcih ni našel prijaznega sprejema. Že se mu šteje v greh, da mu slovenska politična javnost takoj pri njegovem nastopu ni izrekla nezaupnice, in predno je ministrski predsednik sestavil načrt po katerem loče stopiti s posameznimi politikami in parlamentarci v dotiko, že ga dolže, da ho-

če zadostiti lakomnosti Čehov in Jugoslovancev, ki da nimajo druge želje kakor zapleniti za sebe par ministrskih portfeljev.

Dunajski nemški listi nočejo ničesar slišati o tem, da bi se pritegnilo Čehi večini in se jim priznalo primerno zastopstvo v kabinetu. Pravijo, da treba prej perfekcionirati češko - nemško spravo; tam naj Čehi najprej dokažejo, da hočejo z Nemci skupno delovati, potem so ti pripravljani jim dovoliti udeležbo pri vladi. Ta politična izsiljevalna taktika preobrača seveda pravo na levo in hoče posledice zamenjati z vzroki. Prepričanje, da se le koalicijskemu kabinetu posreči pritegniti Čehi k večini in perfekcionirati češko - nemško spravo pogajanja je navzlic nemškimi argumenti splošno in baron Gautsch se nemških groženj ne bo smel ustrašiti. Grožnje alpskih nemških listov, da se bodo Nemci z vso silo protivilo nameri pritegniti parlamentarnemu sodelovanju tudi Jugoslovane, kaže nam vso resnost trenutka. Ako se baronu Gautschu posreči njegovo misijo uspešno dokončati, bo smer avstrijskega notranjega političnega položaja in s tem vprašanje jugoslovanskega parlamentarnega stališča za dolgo časa določeno.

Treba pri nas v najkrajšem času jasnosti in odločitve. Napredni in konzervativni jugoslovanski poslanci ne smejo pristopiti, da posežejo v politična pogajanja, s katerimi prične baron Gautsch najbrž že prihodnje dni, naši klerikaleci sami. V tem oziru je skupnost nujno potrebna; temu spoznanju se ne morejo odtegniti tudi klerikalni voditelji, ker dobro vedo, da je za novega ministrskega predsednika dragocena le pridobitev vseh Jugoslovancev, ne pa strankarske frakcije, ki šteje svojih 20 mož in katere sicer baron Gautsch seveda ne bo odklonil, ako se mu ponudi, katera pa seveda za sebe ne more reklamirati zastopnika v ministru.

Dr. Šusteršič ni tako naiven, da bi tega ne vedel; če se torej hoče pogajati z vlado sam in za svojo stranko ima popolnoma druge namene, kakor jih zahteva splošni jugoslovanski interes. Intrige proti dr. Ploju, posredovanja radi Ljubljane opravičujejo sum, da gre našim klerikalcem zopet le za strankarske zadeve in da ne razumejo, oziroma nočejo razumeti važnosti trenutka.

Bilo bi škoda, ako bi si Jugoslovani sami pokvarili ugodni položaj,

v katerem se nahajajo z ozirom na svojo parlamentarno bodočnost.

Grafenauer na razpotju.

(Glas s Koroškega.)

Slovenci na Koroškem imamo en sam državnozbornski mandat. Po številu slovenskega prebivalstva bi morali imeti tri mandate, a ko so v državnem zboru delali volilno reformo, nas je dr. Šusteršič v zvezi z dr. Krekom izdal in prodal. Namesto treh mandatov smo dobili en sam mandat.

Pri volitvah pred štirimi leti je dobil ta mandat Grafenauer. Zmagal je brez posebnih težav; zmagal je z večino okroglih tisoč glasov.

Letos je bil v tem edinem slovenskem okraju na Koroškem zopet izvoljen Grafenauer. To pot pa je zmagal le z največjo težavo in zmagal je samo z večino okroglih sto glasov.

V tem se zrcali silno nazadovanje koroških Slovencev v tem edinem slovenskem okraju na Koroškem. To nazadovanje je tako hudo, da lahko z vso zanesljivostjo rečemo: Če se razmere temeljito ne premene, potem je tudi edini slovenski mandat pri prihodnjih volitvah izgubljen.

Vzroki tega nazadovanja so različni.

Kdor le količkaj pozna koroške razmere, tisti ve, da je ravno v tej deželi klerikalizem na najslabšem glasu. Nemška agitacija je podkopala ljudsko zaupanje v duhovščino in kar ni storila agitacija sama, to je provzročil polom centralne zveze ter kompromitiranje škofa in drugih cerkvenih dostojanstvenikov.

Velika pogrška Grafenauerja in vsega vodstva je bila, da so slovensko politiko popolnoma identificirali s klerikalizmom in sicer z najekstremnejšim, kakor ga zastopa dr. Šusteršič. S tem so dobili nemški nacionalci in socialni demokratje mogočno agitacijsko orodje v roke in so se spretno izrabili na veliko škodo slovenske stvari.

Pred štirimi leti je bil položaj veliko ugodnejši. Takrat je šel Grafenauer v volilni boj v znamenju nasprotja proti dr. Šusteršiču. Takrat se je volilni boj začel neposredno po vehementni in brezobzirni vojni »Mira« in Grafenauerja proti Šusteršičevemu izdajstvu. Takrat je

z izpreminjastim pajčolanom čez ramena in čez roki. Na njeni levici v sobnem polmrazu miza z vazo, na desni stena, plamteča v luči, ki v pestri barvenosti igra po njeni beli obleki. — Po svoji barvenootni vsebini sorodni sta že od preje znani sliki »Zimski večer« (krog mize, od svetilke razsvetljene, zbrana večerna družba štirih dam) in pa »Romance« (dama pri klavirju, ob katerem sloni gosposlužalec). Kakor v prvovodeni sliki tudi v tej slikarja ni veliko zanimala risba obrisov, nego soigra barv, ki je v istini tako opojne očarljivosti, da se ji je težko ubraniti, če pristopiš k slikam z resno voljo zatopiti se v njihovo razpoložensko vsebino.

(Konec prihodnj.)

Skušnjave Tomaža Krmežljavčka.

Šaljiva povest; spisal L. Sepešavec.

(Dalje.)

»O, strašen greh sem storil, danes sem ga storil,« je jokal župnik. »Sveto pismo sem čital in prišla mi je misel, o strašna misel, da je imel Kristus brate, in sicer brate po očetu in po materi; strašna misel, da so bili. Jakob in Jozef, Juda in Simeon

LISTEK.

Pomladanska razstava v Jakopičevem paviljonu.

(Dalje.)

Kako so si »Savani« tudi na zunanjo, po načinu podajanja sorodni, je iz opetovanega poudarjanja že dovolj znano. V mislih imamo takozvano tehniko, način, na kateri na platno nanašajo barve. Ker se ta način menjava po vsebini podobe, odnosno po učinku, ki ga slikar namerava, je v tem pogledu težko govoriti o osebnih razlikah. Eno bi se dalo izraziti, morada na ta-le način: dočim so Groharjeve poteze s čopičem silne in teške, so Jakopičeve laglje, čisto igrivo lahkotne in drzne, J a m a pa poteza s hladno preudarjeno finešo. — Značilne so nadalje razlike v barvenih tonih, ki se pri taistem moštru vedno zopet ponavljajo. Grohar ljubi pred vsem težke, tople, zlasti temnomodre, vijoličaste, zelene, včasih tudi blesteče rumene tone, Jakopič se opaja ob vročih, bleščečih tonih nenavadne barvene krasote, J a m a pa voli mrzle, hladne, umerjene višnjevkaste in rumenkaste tone, ki povzročajo, da so njego-

ve krajine kakor z lahno meglo zastrite. — Dočim nadalje J a m a mnogo da na to, da je v podobi izraženi predmet kolikor mogoče jasno izrisan, J a k o p i č a risba ne zanima, ker mu ni do tega, da bi podal predmet sam na sebi, marveč mu je edino do tega, da bi podal tisti ubrani barveni učinek, ki je v njem vzbudil gotovo čutno razpoloženje, tako tedaj, da so njegove slike v barve odet izraz gotovega njegovega po barvah povzročenega čutnega razpoloženja. Slično je z Groharjem, ki le včasih polaga važnost na jasno in določno izraženo risbo. — Po vsem tem bi se dalo reči, da so J a m o v e krajinske slike pesniški navdahnjeni krajinski posnetki, J a k o p i č e v e krajine pa v barvah izraženi odmevi njegovega čutnega razpoloženja. Če odloča jasnost v risbi, prednjačijo J a m o v e krajine, če pa določa vrednost slikarskih umotvorov sila njihove notranje razpoloženske vsebine, tedaj prekaša J a k o p i č iz daleka vse naše umetnike-slikarje. — Značilno je končno, da so J a m o v e slike vedno docela izvršene, dočim se J a k o p i č zadovoljuje s tem, da v barvah podaje prve, najsilnejše vtiske, ne da bi ga mogla potegniti podoba zanimati v toliko, da bi jo izglajal, popravljal, dopolnjeval ali če hočete, izlizaval, način podajanja, na katerega pogostokrat naletimo tu-

di pri Groharju, ki pa je včasih tudi kaj natančen v podrobnem skiciranju. — S tem bi bili v poglavitnem podali nekaj bistvenih sorodstvenih in razlikujočih črt iz značajev »Savanov«. — Treba da nekoliko izpregovorimo o njihovih razstavljenih umotvorih, pri čimer se bode mo ozirali edino na doslej še ne razstavljene objekte. — Od Groharjevih najnovejših slik zaslužuje pred vsemi vso pozornost manjša, nedovršena platno »Pri delu«. V skednju, v katerega se skozi lino vsiplje zelenkasta pridušena svetloba, dočim je skozi široke duri privrela žgoča solčna luč, vežeta kmet in kmetica snope. Dasi je podoba podana samo v svojih temeljnih barvah, zasluži gledalcevo oko vso silo boja med pestro solnčno in od vrtnega drevja prihajajočo pridušeno zelenkasto svetlobo. Nastala bi iz tega osnutka brez dvoma podoba tolike vsebinske sile, da bi bila dostojna vzporednica toli hvaljenemu »Sejalcu«. Slično občutujemo pred veliko, istotako nedovršeno podobo »Voznik«, kazočo moža, ki se trudi, da bi na dvokolnici iz hoste speljal tovor drva. Hosta v ozadju je že zatonila v mrak, od večerne strani sem pa otipavajo voznika medli, večerni solni žarki. Nekako mistično učinkuje velika podoba v jutranji megli pred svojo ovčjo čredo korakajočega »Pa-

stirja«. — Iz »Sejalca« kakor iz ravnokar omenjenih podob je sklepati, da se je Grohar začel vračati k figuralki, (k slikanju človeških podob), iz katere je bil izšel. Da Groharja ni pobrala pregodnja smrt, bi bil brez dvomno postal slikar slovenskega kmetijskega življenja in njegove nevesle poezije. — Jedva najdljiva visi v zadnjem oddelku velike dvorane majhna, pa čudovito lepa, tudi še neskončana podoba »Stara Loka«. Cerkve in kmetijski dvori krog nje se tope v mehki solnčni bliščobi. Kakor je to delece po svojem obsegu neznatno, tako dragoceno je po svoji svetlobni in barveni krasoti.

Rikard Jakopič ima na tej razstavi podobo čudovite barvenosti »Evo«, v naravni velikosti slikano podobo deklice, stoječe v mračni izbi. V rokah drži torbico z rdečimi jabolki, od strani nekod jo je ošvignil bleščeč solnčni žarek in na njeni beli obleki in na jabolkih izzval čarobno igranje pisanih blestečih barv. Iz primerne, tolike daljave, da počiva oko na jabolkih, obenem pa otipava ves obseg podobe, ki je zasnovana tako, da so vsi njeni deli ubrani s pravkar omenjenim njenim središčem, učinkuje podoba nenavadno živo in nad vse prijetno. Treba le potrebnega duševnega miru in zbranosti. — Slično učinkuje velika podoba »V sanjah«, v naslonjaču počivajoča dama

vsako videl v Grafenauerju nacionalnega kandidata, ki stoji sicer v kulturno-političnih vprašanjih na duhovski strani, a je nasprotnik tistega, od vsega sveta sovražnega in zaničevanega klerikalizma, ki ga zastopa dr. Šusteršič. Komaj pa je bil Grafenauer izvoljen, komaj je zmagal s tako zastavo v rokah, kakršno nosijo na Primorskem Laginja, Spinič, Mandič in Rybač, pa je prišlo veliko presenečenje: Grafenauer je vrzel svojo zastavo med staro šaro in je vstopil v klub tistega dr. Šusteršiča, proti kateremu je malo poprej vodil najhujšo vojsko.

Grafenauerjevo postopanje je naravno povzročilo v slovenskih vrstah veliko demoralizacijo in veliko pohujšanje in posledica tega se je pokazala pri letošnji volitvi v obliki silnega nazadovanja slovenskih glasov.

To nazadovanje je pospešilo še dejstvo, da Grafenauer v vseh štirih letih svojega poslanstva ni za svoj volilni okraj in za koroške Slovence ničesar dosegel. Absolutno ničesar ni dosegel Grafenauer, niti najmanjši murvice nima pokazati, tako da so njegovi volilci po pravici rekli: Tak poslanec nam ni v korist, nego v škodo.

Ne dvomimo, da je imel Grafenauer dobre namene, ali dobra volja sama ga ne opraviči. Tem manj, ker je moral vendar sam sprevetiti, da kot član Šusteršičevega kluba ne boničesar dosegel, ker Šusteršičev klub dela samo za koristi klerikalizma, med koroškimi Slovenci pa makedonizem. Grafenauer je moral videti — saj ni na glavo padel — da se gre Šusteršiču za ministrski portfelj in ne za ministrski portfelj. Grafenauer je moral videti — saj ni na glavo padel — da se gre Šusteršiču za ministrski portfelj in ne za ministrski portfelj. Grafenauer je moral videti — saj ni na glavo padel — da se gre Šusteršiču za ministrski portfelj in ne za ministrski portfelj.

Grafenauer je sam kriv, da ni za koroške Slovence ničesar dosegel. V njegovo opravičenje hočemo verjeti, da se je dal od Šusteršiča premotiti in zapeljati in verjeti hočemo, da je služboval Šusteršičevim prizadevanjem z nado, da bodo imeli koroški Slovenci od tega kakor korist. Osebnost je namreč Grafenauer pošten mož narodnega mišljenja in ga pri njegovem postopanju niso vodili osebni nagibi.

Zdaj je Grafenauer zopet poslanec in kakor pred štirimi leti tako je tudi sedaj na razpotju in se mora vprašati: Ali se vrnem v tabor dr. Šusteršiča ali ne.

Ne vemo, kako se odloči Grafenauer. Ko bi poslušal glas koroških Slovencev, bi ne šel v Šusteršičev tabor. A mogoče je vendar, da krene nazaj v ta tabor, zakaj vpliv kranjskih klerikalcev na vodilne kroge koroških Slovencev je postal v zadnjih letih jako velik. Kranjski klerikalci imajo popolno komando nad koroškimi Slovenci in zato ni izključeno, da pojde Grafenauer zopet službi dr. Šusteršiču. Če se to zgodi, ga zadene najpogostnejša odgovornost za vse posledice, ki bi jih imelo to v narodnem in v političnem oziru za koroške Slovence. Kajti, zdi se nam, da bi bila s tem zapečaten usoda koroških Slovencev o Grafenauerju pa bi rekla zgo-

dovina: Službujoč sebičnim in nena-rodnim namenom izdajalske družbe je postal grobokop svojega naroda.

Slovensko šolstvo v Trstu.

O važnosti Trsta za celo državo ni treba govoriti. Končno so tudi državni faktorji spoznali, da je treba to edino pomorsko trgovsko mesto države pospeševati, da se otme, kar je še oteti mogoče. Vseh zamud ne bo sicer mogoče popraviti, kajti Ogrska je v Reki in Italija v Benetkah in Genovi ustvarila vse predpogoje, da ta mesta z uspehom konkurrirajo s Trstom v prekmorski trgovini. Ni pa nič čudnega, če je Avstrija zamudila povzdigniti svoj edini pomorski emporij, kajti avstrijski državniki žive še zdaj za glavo v vreči in mislijo, da bodo rešili državo le, ako rešijo avstrijsko nemštvo. In v tem oziru stori avstrijska vlada za Trst in Primorje vse, kar more. Ne le, da ne vzgaja domačega prebivalstva tako, kakor zahtevajo lokalne in za državo važne razmere na Primorskem, ampak naseljuje umetnim putem obilico Nemcev po vseh krajih ter jih favorizira na škodo avtohtonega naseljenja. Namesto da bi pospeševala razvoj slovenskega prebivalstva, ki tvori navzlic intenzivnemu raznarodovanju skozi več desetletij še vedno večino vsega prebivalstva, razširja umetnim načinom nemštvo ter ljubimkuje z laško iredento v veliko škodo državnih interesov. Zadnji čas je, da Slovani resno in brezobzirno napovedo boj temu vladnemu cinizmu in izsilijo sebi vseh potrebnih šol. In kakor se čita te dni, je ta boj že pripravljen. Srša slovenska — o slovenski splošni niti ne govorim — javnost sploh ni informirana o slovenskem položaju v Trstu, kajti vlada in Lahi sporazumno skrivajo pred tuji prave prebivalne razmere v Trstu in le tako je mogoče, da v notranjosti države bivajoči Slovenci in Slovani sploh mislijo, da je Trst laško mesto. Tak vtis dobi tujec na tržaških ulicah, če stopi pa v kak državni, posebnih trgovski - prometni, urad, pa opazi povsod znake nemštva, o slovenskem značaju mesta ni niti besed. In vendar biva ogromno število 75.000 Slovencev v Trstu in okolici. In kaj je doslej država, kaj je doslej tržaška občina dala na kulturnem polju tej ogromni množini Slovencev? Država nič in občina tudi nič, kajti tistih enajst šol v spodnji in gornji okolici za slovensko prebivalstvo je le drobtinica onega, česar je Slovincem treba. Pa niti te šole niso proste, kajti v spodnji okolici so jim povsod v konkurenco laške raznarodovalnice (Barkovlje, Rojan, Križ, Skedenj, Verdela), a učitelstvo teh slovenskih šol je prisiljeno vzdrževati laški značaj občine, kajti uradovanje v teh šolah do zadnjega napisa na straniščih je laško, o slovenskosti kot uradnem jeziku ni sledi. In v mestu? V mestu pa sploh ni drugih javnih šol nego laške občinske in nemške državne. V laških je do polovice slovenskih otrok, ki se tu vzgajajo v strogo laško - šovinističnem duhu in strupene sovražnike svojega rodu. Ni boljše ni v nemških državnih šolah, kjer je dobra tretjina vseh otrok našega rodu. Učitelstvo, posebno v deških razredih, je skrajno nemško - nacionalno pod vodstvom raznih Stolzev, Kauerjev in drugih nemških pionirjev. Ona drobtinica neobveznega pouka slovensčine, ki je uvedena na teh šolah, se vsled onemoglosti slovenskega deželne šolskega nadzornika in strupenega nasprotstva ravnateljev in

nemških dež. šol. nadzornikov ne more upoštevati. Prišlo je že tako daleč, da so za razpisano mesto učiteljeva za slovensko predložili le eno Slovenko in dve Nemki, nasprotno pa, kadar se kak slovenski učitelj (ki so sicer že silno redki na teh šolah), četudi kot edini in najstarejši prosilec iz statusa oglasi za kako mesto voditelja ali strokovnega učitelja na meščanski šoli, sploh v terno ne pride, ker hočejo Slovence s teh šol popolnoma odpraviti. In vendar je tretjina vseh otrok vpisana (poudarjamo vpisana, ker je dosti slovenskih otrok, ki so šteti za Nemce) za Slovence. Na mesta starejših slovenskih učiteljev stopajo strupeni nemški nacionalisti imena Lavrenčič, Čampa, Dolinar, Hrast, Vrščaj so žrtve nemškega terorja. Dasi so Slovenci vsled znanja deželnih jezikov poleg nemščine edini sposobni učitelji za te šole, vendar jih sistematično odganja oziroma duševno ubijajo (primer Dolinar!) ter nameščujejo z Nemci. Pri tem je pa namestništvo oziroma namestnik brez vse moči; znani so slučaj, ki se sedanjemu namestniku princu Hohenlohe za trdno obljubil mesto Slovincu iz statusa, a dobil je je mlad prosilec z Češkega! Ker v Trstu ni deželne šolskega sveta, ima neomejeno moč deželni šolski nadzornik; a na tem mestu so od Leschanofskega naprej sami eksponenti nemškega Nationalverbanda. Leschanofski, Swida, Perschinka, Kauer: to je vrsta nemških fanatikov, ki so ustvarili močno posostno stanje Nemcev na vseh državnih šolah v Trstu in Primorju. Telegrafično pozivljajo mlade nemške učitelje z Češkega in Štajerskega v Trst, kjer jim potem ustvarijo trdno pozicijo. Ti ljudje niti najmanj ne upoštevajo razmer v Trstu, a da morejo vsaj kolikor toliko uspeha doseči, jim je namestništvo dovolilo, da smejo nemščino nezmerno učenec (in teh je velika večina) učiti v posebnih urah za honorar, ki ga plačajo starši! Takih sredstev se poslužuje avstrijska vlada, da širi v Primorju nemštvo! Res skrajni čas je, da se tržaški Slovenci zdramijo in predložijo vladi ultimatum glede šolskih potreb. Nam je treba pred vsem ljudskih šol in realnega gimnazija, za tem pa raznih strokovnih šol. Od nove vlade pa pričakujemo, da na tržaškem namestništvu odpravi zakulisne vplive ter uvede na državnih ljudskih in meščanskih šolah normalne razmere, tako da bodo na teh šolah take učne moči, ki poznajo deželne jezike. Izginiti mora nemško nacionalni teror in če tudi je žrtvovati Stolja in Kauerja in njiju oprede. Zdaj imamo v Trstu tri državne poslance, od katerih pričakujemo, da bodo zastavili ves svoj vpliv pri drugih slovenskih skupinah državnega zbora, da se naše šolstvo postavi na normalna tla. Ni samo v interesu Slovencev, ampak v interesu vseh Slovanov je, kakšno je šolstvo v Trstu, kajti s šolstvom se krepi narod in če bodo Nemci še nekaj let tako napredovali na šolskem polju, kakor napredujejo zadnjih pet let, potem bo njih moč tako narastla, da bomo tržaški Slovani za vedno oškodovani. Naši poslanci naj si vendar enkrat predočijo položaj: s kako pravico širi vlada nemško šolstvo po Primorskem? Z nikakoli! In zato se je treba upreti temu samopašnemu gospodarstvu z vso silo brez ozira na razne gospode v Trstu in na Dunaju. Tržaško nemštvo je avant - garda Berolina in temu se morajo vsi Jugoslavi upreti, če ne želijo biti odgovorni za posledice.

Opozarjamo torej slovensko javnost na veliki šod, ki ga je sklicalo tržaško politično društvo »Edinost«

za nedeljo 2. julija t. l. v Trst s programom: Naše šolsko vprašanje. Vsi na krov, ker nevarnost je skupna!

Josip Pertot,
deželni poslanec.

Politična kronika.

Splošna parola, ki se sicer ni izdala napram novemu ministrskemu predsedniku Gautschu, ki se pa molče izvaja, je: začasna rezerva. Ta parola se bo skoraj gotovo začela izvajati napram baronu Gautschu v kratkem poletnem zasedanju državnih zbornice, ki bo imelo le formalen, pripravljen in začasen značaj. Danes lahko pričakujemo, da se bo v prestonem govoru, kakor tudi v programatičnem govoru bar. Gautscha najbolj naglašala važnost češko-nemškega sporazuma. Tudi v veliki politični debati, ki se bo razvila v obeh zbornicah, bo ta tema temelj in središče vsega razpravljanja. Razven tega bo v poslanski zbornici posebna debata o nujnem predlogu, ki ga podaja socialni demokrati o krvavem nastopu vojsk v Droboboyu.

Na Gališkem so bili povodom volitev zopet krvavi nemiri. V nekaterih občinah okraja Kalusz, kjer kandidirata dva rusinska kandidata, je prišlo do kmetskih nemirov. V Stryju so koncentrirali orožništvo in vojaštvo, ker so kmetje zažgali več hiš, podrli mostove, brzojavne drogeve in poškodovali železniške tračnice. Prišlo je do spopadov med kmeti in vojniki, pri katerih je bilo baje več nego 200 oseb ranjenih in par tudi usmrčenih. Druga poročila pa pravijo, da ti nemiri niso bili tako nevarni.

Madžarjem je začelo dišati srbsko cerkveno premoženje. Glasilo ministrskega predsednika »Budapesti Naplo« kritikuje zadnje zasedanje srbskega cerkvenega kongresa in pravi, da so nedostaki, ki so se pojavili v cerkveni upravi ogrskih in hrvatskih Srbov, organi. Edino sredstvo, da se sanirajo te razmere, bi bilo ostro državno nadzorovanje uprave srbskega cerkvenega premoženja. Ta naredba naj bi se v interesu srbske cerkve takoj izvedla. V srbskih krogih je ta članek povzročil veliko razburjenje. To grožnjo oficijalnega organa smatrajo kot začetek akcije, katere končni smoter je konfiskacija srbskega cerkvenega premoženja, ki znaša 1500 milijonov kron. Srbi hočejo to vladno namero z vsemi sredstvi onemogočiti.

Veliki protestni meeting vseh hrvaških strank proti hierarhični ločitvi Reke od Hrvatske, se je vršil v nedeljo v Zagrebu. Govorili so govorniki vseh strank. Posebna deputacija je šla na to k nadškofu Bauerju ter mu izročila tozadevno resolucijo, v katerem se ostro protestira, da bi se Reka izločila iz škofije Senj-Modruga. Dr. Bauer je izjavil deputaciji, da o tem niti govora ni, ker bi moralo to biti njemu kot metropolitu znano. Če bi se pa to res nameravalo, tedaj naj bo vsako prepričan, da bo on na Dunaju, Budimpešti in Rimu energično protestiral zoper to.

O albanski vstaji sta govorila avstro-ogrski poslanik v Carigradu, mejni grof Pallavicini, in veliki vezir. Grof Pallavicini je izjavil, da vevlasti za slučaj vojne zoper Malisore ne bodo intervenirale. — Kakor poroča turški vali iz Skadra,

se je vodja Malisorev Toma s 25 pristasi podvrgel. — Carigradski »Sahab« je mnenja, naj bi Vatikan vplival na katoliško duhovščino v Albaniji, da začne delovati za mir.

Srbsko ministristvo Pašićevo je vsled diference, ki so nastale med finančnim ministrom Protićem in trgovskim ministrom Prodanovićem glede vprašanja posojila državne hipotekne banke, poslalo svojo demisijo.

Bolgarsko veliko narodno sobranje je sprejelo v prvem branju načrt o izpremembi ustave ter ga odkazalo posebni komisiji, ki sestoji iz 33 članov, da ga še enkrat pregleda.

Štajersko.

Strah duhovništva pred »Kancelparagrafom«. Iz Celja nam pišejo: Sijajni šod narodne stranke v Zeleni ne da klerikalcem spati. Posebno jezično črno gospodo, da je nad dva tisoč mož iz Savinske doline enoglasno odobrilo resolucijo, ki zahteva zakonito prepoved vsake politične agitacije v cerkvi. To glasovanje kaže že samo na sebi razpoloženje v Savinski dolini po volitvah. Duhovniki so napravili s svojo silovito agitacijo v cerkvi samim sebi in »verci«, katero »rešujejo« z nečuvnimi političnimi zločin, najslabšo uslugo. Njihov ugled je padel v vsakem oziru in zapiranje ljudstva se obrača od njih. Za to je potek žalskega shoda najglasnejša priča. Strah duhovništva pred »Kancelparagrafom« je tolik, da znani celjski kaplan v »Straž« kot blazen psuje prireditelje žalskega shoda. Z vloge pa gospod vendar ni padel. Klerikalec je ustvarjen lažnjivec in hinavec, zato piše »Straž«: »Zamašiti hočejo škofom in duhovnikom usta, da bi ne mogli ljudstva svariti pred njihovimi sovražniki. Vse, tudi cerkev, bi naj ležala na trebuhu pred liberalci, ki bi potem svobodno odirali, sleparili in goljufali ubodo ljudstvo... Vključno jasnemu besedilu resolucije si upa klerikalni lažnjivec napisati take, hinavske zavite trditve. V sveti vniemi je naslikal »Stražnim« bralcem sveto cerkev s — trebuhom... Jasno je torej eno: vera in cerkev je po mnenju »Stražine« identična s Korošec-Roškarjevo stranko; cerkev so zborovalni lokali za klerikalec, v katerih nimamo mi naprednjaki ničesar iskati. In tako gre veriga logičnih sklepov naprej. Klerikalec nam s svojo politično zagrizenostjo sami pripravljajo polje za bodoče delo. — Resna politična naloga nam bodi za nesti agitacijo za kancelparagraf po celi deželi in opozarjati jugoslovanske napredne poslance da sprožijo tozadevno resno akcijo v državnem zboru. Kajti drugače ne pridemo do miru v naših družinah in vaseh. Farja moreš ugnati samo s silo.

Denar davkoplačevalcev za — agitacijo. V graških in dunajskih listih se plete že od volitev sem jako čudna afera, ki zadeva tudi štajerskega namestnika grofa Claryja. Glavni urednik »Alldeutseh. Tagblatt« na Dunaju, Lischka, je namreč naravnost trdil, da je dal štajerski namestnik grof Clary Rauterju za volilni boj 10.000 tisoč kron. Tudi Wastian je dobil boja iz istega vira 5000 kron. »All. Tagblatt« trdi celo, da je Wastian rekel, da je sam prepričan o resničnosti trditve »All. T.« glede — Rauterja. Wastian in Rauter sedaj dementirata; a ker »All. T.« svojo vest posebno glede Rauterja vzdržuje, bo moral Rauter tožiti, da

Kristusovi krvni bratje. Taka misel je trikrat smrti greh... »Bežite, bežite,« je zaklical Tomaž. »Saj je vseeno, kako je resnično bilo...«

»Ni vseeno... greh je... strašen greh sem storil... o, zaslužil sem smrt... o križajte me...«

Tomaž je postavil luč na tla in je poskusil dvigniti župnika s tal. Toda ni ga mogel dvigniti, ker je bil priklenjen za vrat na verigo, a v ključavnici ni bilo ključa.

»Kje imate ključ?« je vprašal Tomaž. »Kdo vas je priklenil?« »Sam,« je odgovoril župnik. »Ključ sem vrzel od sebe — ne vem kje leži. Ga bo že jutri mežnarica pokiskala.«

Tomaža je spreletelo veliko nasmiljenje z blaznim duhovnikom. Očitno je hotel za pokoro ostati celo noč priklenjen v kleti in čakati, da ga šele drugi dan mežnarica najde.

»Mežnarjevi torej vedo, kako je s tem revežem, pa so mi to prikrižali,« je mislil Tomaž in svetil po tleh, da bi našel ključ do verige. »Zdaj šele razumem, zakaj bi mežnar tako rad postal posojilnični blagajnik!«

Poslednjič je Tomaž našel ključ in je rešil župnika, čeprav se je ta branil na vso moč, ter ga nesel v njegovo posteljo in ga zaradi previdnosti zaklenil v njegovo sobo.

»Ta človek spada v blaznico,« si je rekel Tomaž. »Zdaj moram s svo-

jim delom hiteti kolikor mogoče — zaradi postranskega zaslužka. Ta revež mi ni v stanu kaj dokazati, če spravim malo denarja na stran.«

Tomaž ni nikomur nič povedal, kar je doživel z župnikom, marveč je naslednje dni delal z največjo naglio, da bi uredil vse knjige. Zvečer pa je kvartal z mežnarjem in se kratkočasil z Maričko, kadar je nanesla prilika.

Ko je tekot nekaterih dni vse končal in naredil zaključek, je imel v blagajni prav izdaten prebitek.

»Čegav je ta denar? Morda je župnikov, morda je cekveni denar, morda je kmečki, saj ljudje ne vedo, koliko so vložili. Naj bo že kakorkoli — jaz sem ga bolj potreben kakor cerkev, župnik in kmetje. A ker sem dobrega srca, si pridržim samo polovico.«

Tomaž je pravično odštel polovico denarja in ga spravil. Potem je spisal na dekana obširno pismo, o katerem mu je sporočil, kako je z župnikom in šele potem je poklical mežnarja, da ga poduči v posojilničnem poslovanju.

Mežnarja poduk ni posebno veselil, zanimal se je samo za blagajno, a Tomaž mu ni hotel dati ključev, dokler ne pride dekan. Mežnarju se je to zelo zamerilo in mežnarica je bila dva dni skrajno slabovoljna, a Tomaž se ni dal omečati, čeprav mu je župnik sam rekel, da lahko mežnarju ključ izroči.

Tretji dan se je pripeljal dekan. Tomaž je imel z njim v posojilnici dolg pogovor in mu je vse povedal, kar je vedel o župniku.

Dekan je bil tako rejen, da se je komaj premikal. Poznalo se mu je, da mora imeti masne grelne na vesti in da se ni zanje nikoli pokore delal, a vendar je Tomažovo mnenje, da je župnik versko blazen, odločno zavrnil.

»Takih izrazov ne rabi krščanski človek,« je robantil dekan. »Gospod župnik so le goreči duhovnik, veren kristijan, resnično pobožen gospod, ki se kesajo tudi najmanjšega greha in store zanj pokoro, ne pa norec. Meni se zdi, da ste vi zelo okuženi liberalnega duha.«

Tomaž je najprej slovesno izjavil, da je vsesok krščanskega mišljenja sicer pa, da se rad pokori mnenju velečastnega gospoda dekana. Obenem pa si je rekel, da mora biti previden.

»Vrag vedi, kaj ta mož namerava — zaupati mi ni nič.«

Tomaževa slutnja se je hitro izkazala kot resnična. Dekan ga je popolnoma zopet poklical v posojilnico in ga vprašal, kdaj bo urejevanje posojilnice končano.

»Jaz sem že gotov,« je izjavil Tomaž. »Knjige so vse spravljene v red in tudi vse druge posojilnične zadeve.«

»Tako... tako... naj... kako je pa z denarjem.«

»V blagajni je precej več denarja, kakor bi ga moralo biti glasom knjig — a je-li ta denar župnikova zasebna last ali cerkveni denar, tega ni dognati.«

»To bom že jaz v red spravil,« je hitro rekel dekan. »Kar ključee mi dajte.«

»Prosim... z veseljem velečastni gospod dekan... samo prosim za potrdilo...«

»Kaj?« je zavpil dekan. »Ali mislite, da bom kaj izmaknil!«

»Nikakor ne, velečastni gospod dekan... ali jaz imam službeno ukazano, da smem samo proti potrdilu izročiti knjige in denar... Jaz izgubim službo, če tega ne storim.«

Dekan je grdo gledal in debelo požiral in se jezil, a ni si upal ugovarjati.

»No, daleč smo prišli v dobi liberalizma,« je končno bruhnil iz sebe. »Še katoliški dekan ni več vreden zaupanja... No pa izročite knjige in blagajno gospodu župniku samemu.«

Tako se je tudi zgodilo. Župnik niti pogledal ni v knjige in ko je Tomaž pred njim našteval denar, je tiho molil in gledal kvišku, med tem ko si je dal dekan vse pokazati in je natančno pazil na vsak vinar.

»Zdaj pa spoštljivo prosim za potrdilo,« je rekel Tomaž, ko je bilo vse končano.

»Kako se pa to napravi?« je vprašal župnik.

»Navedlo se bo, da sem jaz Tomaž Krmežljavček...«

»Kako se pišete?« je naglo vprašal dekan.

»Krmežljavček, Tomaž Krmežljavček.«

»Ne vem... tako znano se mi zdi to ime...« je menil dekan in zamisljeno izpod čela pogledal. »Ne vem, kje sem to ime že slišal...«

Tomaž je vrzel bister pogled na dekana. »E, pa vendar ne...« si je rekel v mislih in na to hitro dostavil: »Iz Mračnega sela sem doma... moja mati je bila Neža, moj oče je Boltežar...«

Dekan je vrzel dolg vprašujoč pogled na Tomaža in je šele čez nekaj časa rekel: »Ne poznam... nič ne poznam...«

Tomaža pa to ni prepričalo; mirno je sicer narekoval župniku potrdilo in se potem z največjo spoštljivostjo poslovil od dekana in od župnika, a ponesel je seboj sum, da je tudi dekan Anton Ovek eden izmed tistih dvaintridesetih mož, ki so bili znani z njegovo materjo.

»Te bom že ujel...« je govoril Tomaž odhajaje iz farovža. »Po pisavi te bom spoznal... le počakaj par dni...«

Tomaž je popravil svoje stvari in je svoje misli obrnil na mežnarjevo rodovino, ki je bila jako neprijazna z njim, odkar ni hotel mežnarju izročiti blagajniških ključev. Najbolj

se izkaže resnica. Clary se še doslej ni izjavil.

Učiteljsko društvo za ptujski okraj ne priredi izleta v Št. Juri, oziroma v Štore 6. julija, marveč enkrat pozneje.

Društvo »Dijaški dom« v Mariboru je imelo 28. junija v mariborskem »Narodnem domu« svoj ustanovni občni zbor. Navzočih je bilo mnogo odličnih mož iz mesta in okolice, ko je v imenu pripravljalnega odbora g. dr. Rosina otvoril zborovanje in nato kot voljeni predsednik vodil zborovanje. Pojasnil je namen snujočega se društva. Paragraf 3. odobrenih pravil pravi: Društvo ima namen preskrbovati dijakom slovenske narodnosti, ki obiskujejo z dobrim uspehom v Mariboru ali v bližnji okolici obstoječe gimnazijalne ali realne srednje šole, učiteljske ali katero strokovno, ljudsko šolo presega, da jih učijo, potrebo stanovanje in drugo oskrbo ter domači pouk, vse to ali brezplačno ali pa za delno ali popolno plačilo. Nato je slikal potrebo takega društva in predložil ideal mladeniča, kakršnega naj bodoči zavod vzgoji. Z veseljem je nadalje poudarjal, da se menda še nobeno slovensko društvo ni rodilo pod tako ugodnimi auspicijami, kajti že sedaj šteje društvo 36 članov, rednih in ustanovnih in razpolaga vsled daril deloma neimenovanih rodoljubov z glavnico 20.000 kron. Razen tega prihajajo od vseh strani radostne izjave, ki odobravajo cilje prepotrebne društva. Ni dvoma, ko bi se bilo to društvo ustanovilo že pred 20 leti, da bi danes imeli že krasno poslopje, ki bi služilo »Dijaškemu domu«. Nato prečita zapisnikar dr. Dolar pravila; proti se niso izrazili nobeni pomisleki. Letnina se je določila jako nizko, dve kroni na leto, ustanovna znaša sto kron naenkrat, vendar pa je občni zbor sprejel predlog, da se sme ustanovna plačati tudi v petih zaporednih mesečnih obrokih po 20 ali pa v 10 zaporednih obrokih po 10 kron. Društvo si je izvolilo sledeče funkcije: Predsednik: g. dr. Rosina; odborniki gg.: dr. Turner, Marin, dr. Dolar, dr. Poljanec, Pišek, dr. Serbec; odborniški namestniki gg.: Lichtenwalner in Weixl; pregledovalca računov gg.: dr. Pipuš in Bahovec; njiju namestnika gg.: Voglar in Kejžar. S tem je bil dnevi red končan in predsednik sklene to vlepomembno zborovanje s pozivom, naj vsa slovenska javnost podpira plemenite cilje mladega društva.

Koroško.

Nesreča pri delu. Popravljalce brzojavne napeljeval Franc Marela je padel pri popravljanju brzojavnih žic blizu Velikovec iz droga in si zlomil obe roki v ramah.

Pokušen detomor. Na praznik popoldne okoli 4. je hotela 31letna dekla Marija Mlinar iz Št. Vida ob 6lini vreči v vodo svojega tri mesece starega otroka. Nesla ga je pod most v bližini Št. Vida. Pravčasno je opazil njeno početje neki magistratni uradnik in preprečil umor. Deklo so zaprli, otroka pa dali v zasebno oskrbo.

V Žlicci ponesrečena dijaka. Včeraj so pokopali v Celovcu v Žlicci ponesrečenega osmošolca Kramerja. Njegov tovariš Messner pa bo tudi okrevaj.

Primorsko.

Dopolnilne občinske volitve v Gorici se bodo vršile dne 10., 12. in 14. julija. Izstopi tudi sedanji župan

ga je skrbelo, kako se poslovi od Marické.

»E, kaj... z obljubami se pri ženskah najbolje izhaja,« si je rekel in je previdno stopil iz svoje sobice, da poišče Maričko, ki je bila mnenja, da odpotuje Tomaž šel drugi dan. V kuhinji pa ni bilo Maričke, marveč samo njena mati.

»Kaj bi radi?« je zaupila mežnarica.

»E — e — malo gorke vode prosim — da bi se obril...« je v svoji zadregi izjecljal Tomaž.

»Kajpada,« je zagrmela mežnarica. »Sest tednov ste na župnikove stroške pri nas stanovali, naše klobase ste jedli, naše vino ste pili, fanta ste mi izpridili, moža ste pri kvar-tah obrali, punico ste mi zapeljali... da, da, zapeljali ste jo... Vi ste že tretji lump, ki jo je zapeljal... a blagajniških ključev niste dali mojemu možu... in zdaj naj vam dam še gorke vode? Spravite se proč! V naši krščanski hiši ni prostora za take ljudi.«

In vsa besna se je mežnarica zapodila za Tomažem, zgrabila njegov ročni kovček in ga treščila skozi okno na cesto.

Tomaž je moral oditi brez slovesa in spremljali so ga zaničljivi pogledi.

(Dolje prihodnja.)

Bombig. Med pristasi laške liberalne stranke, kateri pripada on, ima precej hudih nasprotnikov, ker je odbor-nik »Flottenvereina« in ker ni mogel preprečiti tega, da so imeli Mazziniani pri letošnjih državnoborskih volitvah svojega kandidata. Da je prišlo do ožje volitve med dr. Frankom in Ušajem, to je bilo moža tako užalilo, da je jokal ter se hotel vsemu odpovedati. Ponavljal je, da Gorica ni več tako laška kakor ob začetku njegovega županovanja; tega pa ne more prenesti, da bi se valila nanj kaka krivda. Sedaj ima čas, da se od-pove vsemu. Niti kandidirati mu ni treba več v mestni zastop. Nič ne bo jokal za njim, ki je povsem nespo-soben župan. Slovenci v Gorici mo-rajo tudi začeti misliti na to, da se udeležijo občinskih volitev v vseh treh razredih. Pred vsem pa treba reforme že 60 let starega mestnega štatuta.

Porotne razprave v Gorici. Tež-ke telesne poškodbe je bil obtožen Ivan Bandev iz Gorice. V Okroglje-vi gostilni blizu Soče so pili razni go-stje še o polnoči v maju lanskega le-at. O polnoči je prišel Bandev, izval-baje prepil in Andrej Humar je bil ranjen na očesu tako, da mu je osla-bel vid. Humar pa je baje tudi vrgel steklenico v Bandeva. Ni se dognalo do konca, kako pravzaprav je bilo pri tem pretepu. Bandev je bil oproščen.

Ponarejanja denarja sta bila ob-tožena Ignacij Križnič in Anton Ga-brijelčič z Auhovega na Kanalskem. Gabrijelčič je kmet, ki je zašel v dol-gove. Tu mu je šinila v glavjo misel, delati denar, napravil je nekaj komad-ov po 1 K in 5 K. Križnič jih je ho-tel razpečati, pa ni imel sreče, ker so bili ponaredek jako slabi. Gabrijelčič je obsojen na 18 mesecev ječe. Križ-nič pa oproščen. — V sredo se je ime-la vršiti tiskovna pravda proti ultra-kerikalnemu »Novemu Času« na tožbo g. Gabrščeka; ker je pa bila po-rotna klop mešana in tolmač, znani Klavžar, ni hotel priti iz strahu pred Gabrščekom, kakor je rekel, je bila razprava preložena na prihodnje za-sedanje. Danes, v soboto, se vrši raz-prava proti Testenovi radi detomora. Svoj čas smo poročali, da je Testeno-va umorila svojega otroka ter vrgla v brezno pri Banjsicah. V torek pri-čne porotna razprava proti ravnatel-ju in administratorjem propadle »Banke popolare«. Glavna obtožena sta Izidor Colle, ravnatelj in odvet-nik dr. Rajmondo Luzzatto. O raz-pravi bomo obširneje poročali.

Estetični tržaški magistrat. Mestni magistrat je pozval vse hišne gospodarje in upravitelje, da odstra-nijo takoj iz estetičnih razlogov vo-lilne plakate, ki so nalepljeni po zi-dovih ter hiše takoj očistijo, ker se bo sicer postopalo proti njim po obstoje-čih predpisih.

Radi ponarejanja denarja je bil pred porotnim sodiščem v Gorici ob-sojen Anton Gabrijelčič iz Au-hovega na 18 mesecev zapora, soobto-ženec Križnič pa je bil oproščen.

Pravico javnosti za šolsko leto 1910/11 je podelilo naučno minist-rstvo I. in II. razredu občinske realne gimnazije v Voloski.

Ponarejeni bankovci v Trstu. V Trstu krožijo že par dni ponarejeni 20kronski bankovci, ki so jako dobro ponarejeni in se ločijo od pravih vid-no samo na obrobni okrasih. Pri javnih blagajnah se je zasledilo teh falzifikatov že nad 50, vendar pa še niso mogle priti oblasti na sled ponarejalcem.

Dviganje utopljenih jadernic v tržaški luki se je pričelo v sredo. Po-topljene jadnice tvorijo namreč tudi velike zapreke pomorskemu prometu. Jadnice dvigajo seveda veliko lažje kot parnike, katerih kotli in težki že-lezni stroji delo silno otežkočajo. Vendar pa je na jadnicah veliko pre-cej vrednega blaga, ki dviganje pre-cej otežkočuje.

Tržaški ribiči tožijo, da trpe veli-ko škodo radi utopljenecv povodom tržaškega orkana. Ljudje so namreč mnenja, da se ribe hranijo z utopljenci, katere pa so do sedaj razun enega že vse potegnili na suho — in nočejo kupovati rib. Posebno škodlj-i-vo je to za lov sardin in sardel, ki je ravno sedaj najbolj obsežen in ki tvori glavno hrano za nižje ljudske sloje.

Mrtvoud je zadel včeraj v Trstu 58letnega čevljarja S. Čežana. Prepeljali so ga v javno bolnico.

Nepreviden voznik. Neki neznan voznik je povozil na Korzu v Trstu 75letno A. Gašparuti. Ko so ga ho-teli ustaviti, je pognal konje v dir in utekel.

Zblaznela je včeraj nenadoma 40letna Ana Kocjančič v Trstu. Od-peljali so jo v opazovalnico javne bol-nice.

Žepni tatovi. V četrtek zvečer so zalotili v kavarni »Universe« dva žepna tatova, ko sta ravno hotela iz-makniti iz žepa nekemu gostu, ki je zaspal, denarnico. Oba tatova sta so-diščen že dobro znana laška dninarja H. Romito in Peter Deluk.

Nov slučaj kolere v Trstu. Na parniku »Oceania«, ki je priplul pred

petimi dnevi v Trst, je umrla za kole-ro ena ženska. Radi tega je bil parnik pet dni pod strogim zdravniškim nadzorstvom. Včeraj, ko je bil parnik že pripravljen, da odpluje, je obolela nenadoma zopet neka ženska, pri ka-teri so se pokazali znaki kolere. Par-nik so seveda zopet pridržali, dokler se ne ugotovi, ali je ženska res ob-lela za azijsko kolero.

K slučaju kolere v Trstu. V četr-tek obolela potnica na parniku »Oce-ania« Marija Soldan, ima, kakor je bakteriološka preiskava dognala, azijsko kolero. Zdravniki upajo, da jo bodo ozdravili.

Med vožnjo na morju izginil. V četrtek je priplul v Trst iz Carigrada parnik »Leopolis«. Kapitan je javil oblastem, da je na poti izginil potnik I. razreda dr. Klement, ravnatelj bolnice v Bukareštu. Sumi se, da je padel neopazen po nesreči v morje.

Sprememba v argentinskem konzulatu v Trstu. Dosedanji argentin-ski konzulat v Trstu, dr. Herman Burmeister, je na lastno prošnjo vpokojen. Na njegovo mesto pride Ernest Verrec, ki pa ne bo prevzel poslovanja v Trstu. Na prošnjo ar-gentinske vlade prevzame namreč agende argentinskega konzulata biv-ši podkonzul Julius Polak.

Pravčasna rešitev. Pred par dnevi se je sprehajal zvečer ob mor-ski obali v Pulju inženir Schneider s svojo soprog. Zagledala sta precej daleč v morju neko dekle, ki se je po-tapljalo. Inženir je skočil za njo in jo ravno v zadnjem trenutku potegnil iz vode. Dekle se je kopalo in zašlo v pregloboko vodo.

13 Leskovca pri Krškem.

V Rudolfovem se nahaja nagrob-ni spomenik. Tukaj počiva prečastiti gospod Strochen itd. Ta prečastiti gospod je služboval kot dekan v Le-skovcu. Leta 1848/49, ko je bila od-pravljena tlaka, je bil mož užaljen, da mu niso hoteli kmetje več oslari-ti in rad bi se bil maščeval nad puntar-ji. Nekega dne se je odpeljal v Novo mesto, tam pa je obdolžil Leskovčane, da so ga spodili, farovž in marof pa zažgali. V kratkem sta prikorakali dve stotniji v Leskovec nad uporne kmete. Dospevši pred vas, poklical je poveljnik k sebi odlične može, poiz-vedoval o razgrajcih in požigaleih, in prišel do zaključka, da je podkuvil dekan svojega hlapca Janeza iz Št. Hupertu z vsoto sto goldinarjev, naj zapali navedeno poslopje. Po dekanovem odhodu se je posvetoval hlapec s svojim prijateljem Waldeckerjem in ta ga je odvrnil od namenjenega hudodelstva. To se je zgodilo pod dekanstvom prečastitega gospoda Stro-chena in nekaj priči je še živih, ki se dobro spominjajo na to lumparijo.

Letos, neko nedeljo zjutraj, ko so šli verni k jutranji službi božji, so za-gledali na leskovškem farovžu eno celo steno s katranom napačeno. Sli-karija bi imela predstavljati v smislu napisa »Čuče«. Na dan Sv. Rešnjera telesa zjutraj, se je raznesla novica po vasi, da je napačena ena cela stena nad šest sto let stare farne cerkve in ena stena podružnice Sv. Ane z enakimi nestvori. — Ko je imelo Kopitarjevo društvo pred kratkim neko slovesnost — pravzaprav je bi-lo samo zabavljanje — v Leskovcu, raztrgale so se na kozolec nahajajoče se zastave, venci, ali kaj je že bilo, so bili zjutraj vsi razsekani in vrvi ukradene. Kdo dela to? Dekan Schweiger in kaplan Kopitar, dekanova sestra - kuharica in dr. blati-jo že ves čas zdaj enega, zdaj drugega s sumom in delajo nepravilne tistim, ki ne trobijo v njih rog. Sedaj se govori celo, da je na sumu sedem najodlič-nejših mož, oziroma posestnikov. To-da vse do gotove mere. V Leskovcu je bil mir, dokler ni bilo Kopitarja ali pa škofa semkaj in tudi naš sum je opravičen, ako domnevamo, da je »čukmaler« mogoče v farovžu. Kdo pa zmiraj rentarči, da se hoče vero-zareti, da se namerava cerkve podre-ti in duhovne — recte farje — pre-nesti? Leskovčani gotovo ne, to kri-čite samo Schweiger in Kopitar. Kak cilj bi zasledovalo tudi prebivalstvo s to »malarijo« in otroci vendar tega storili niso. Kakor vse kaže, se gre za neko lopovščino. Zdjaj so občinske vo-litve na vrsti in kar se namerava do-seči z oskrunitvijo cerkve in farovža, pripoveduje »Domoljub« v št. 25 z dne 22. junija 1911, namreč: »V Le-skovcu pri Krškem imamo najbolj grde in najbolj divje liberalce. Res? Ljubljanski so sicer opljuvali nune, naši liberalci so pa s katranom ostud-no pomazali farne cerkev in podruž-nice in — sebi! S tem so pokazali, da jim še cerkve niso niso več svete! Kaj bi šele naredili, ako bi bili zma-galci! Plačilo za to podlo početje jim ne odide: naši možje jih bodo v krat-kem še hujše premagali kakor za-dnjice.«

Gospod Schweiger! Mi zahteva-mo mir, kakršne je bil do letos. Opo-zarjamo vas, da so zidali naši pra-dedje cerkve za službo božjo in da jih mi vzdržujemo v ta namen. Zahteva-

mo odločno, da odstranite oskrbitev na svoje stroške precej, kajti v var-stvo so cerkve vam izročene. Opozar-jamo vas nadalje, da so postavili fa-rovž in farovško poslopje naši pred-niki za dušne pastirje, ne za politične hujšake in agitatorje. To, kar se je godilo do sedaj v cerkvi, in sta uga-njala s Kopitarjem o priliki volitev, se je godilo zadnjikrat. Če nima škof Jeglič dušnih pastirjev na razpolago, tudi razgrajčev, hujšakev in poli-tikov ne potrebujemo nobenih! Ne misliti, da imamo čas v Krškem po sodnih tektati, ali pa, da imajo z de-lom preobloženi sodniki in orožniki vsak dan 24 ur prostih, kakor vi go-spada po farovžih in samostanih. Raztolmačite to tudi v Ljubljani, da ne bo iznenadilo nezmožnega Jegliča; ko bi prišli morebiti farovski ključ-ki kar naenkrat na glavarstvo v Kr-škem. Nismo vsi taki abstinenti, ka-kor vaš krilni adjutant, ki se ga na-leze, da ga mora šest mož proti domu nositi in da dvanajst vatlov daleč na okoli — kozla dere. — Ako noče ali se ne upa nihče narediti reda po fa-rovžih in cerkvah, primorani bomo narediti to sami. To so prvi in zadnji opomini, s katerimi vas hočemo vr-niti k vašemu pravemu poklicu in k veri naših očetov, katero pravite, da hočemo mi zatreči, a ste jo sami sko-raj do cela uničili. Od sedaj naprej tudi odklanjamo vsako odgovornost za morebitne poškodbe na vašem in cerkvenem premoženju, da boste uvi-deli, kdo je zagovarjal vašo in kapla-novo nečuvno postopanje — samo ra-di ljubega miru.

Več zavednih mož iz Krške in Le-skovske fare.

„Mladika.“

II.

Te in enake misli so že dolgo na-dvajale naše narodno ženstvo, toda zalibože jih ni moglo udeležiti. Ni bilo sredstev, ne pripomočkov. Zače-ti se je moralo z majhnimi, bolj skromnimi začetki.

Spomladi leta 1906 so naše na-rodne zavedne ženske ustanovile dru-štvo »Mladika«, ki ima namen, da naš slovenski naraščaj vzgaja v du-hu, ki ga zahteva današnji moderni čas. Dejstvo je namreč, da se je naša javnost vse premalo brigala za vzgo-jo ženskega naraščaja ter ga repu-šala enostranskim vzgojiteljicam, ki za zahteve modernega časa niso ime-le in ne morejo imeti pravega zmisla. Iz malih in skromnih začetkov se je to društvo razvilo v mogočno organi-zacijo, ki bo stvarjala nove, zavedne generacije.

Ustanovilo je pred vsem inter-nat, ki se je od leta do leta lepše raz-vijal, tako da so končno postali pro-stori pretesni. Naša slovenska jav-nost je namreč spoznala veliki po-men takega internata in v velikem številu so prihajala slovenska de-kleta v ta zavod, da se primerno iz-obrazujejo. In tako je postala zgrad-ba lastnega internata skrajno po-trebna.

Vsled tega se je odbor moral od-ločiti, da je lani poleti pričel z zgrad-bo lastnega internata, ki naj bi slo-venskim deklicam z dežele, ki se v Ljubljani naobrazujejo, preskrbel zdravo stanovanje in času odgovar-jajočo vzgojo.

Od ljubljanske občine si je dru-štvo v ta namen kupilo zelo primer-no stavbišče ob voglu Šubičeve in Levstikove ulice tik mestnega dekl-škega liceja, na katerem se je zgrad-i-lo društveno poslopje, ki se letošnje jesen izroči svojemu namenu.

Zgradba je dvonadstropna, 39-2 metra dolga in 23-8 m široka. Po-slopje je brez razkošne opreme, pri-prosto, toda lične zunanosti. Pač pa je v posloppu vse tako urejeno, kar bo za zdravje gojenk koristno in po-trebno.

V spodnjih prostorih bo velik zimski vrt, kopal z basinom, velika kuhinja, shramba za jedila, umival-nica za posodo, pralnica, gladilnica, poselska soba, prostora hodnik in potrebne kleti.

Pritličje obsega velik vestibul, prostora hodnik, sobe za glasbo, tri učilnice, veliko jedilnico, ki se bo lahko porablja tudi za igre, koncer-te in gledališke predstave; sprejem-nico, sobo za prefekto in predsobo k jedilnici. V prvo nadstropje vodita dve stopnišči. Ondi je šest velikih spalnic, šest kopalnih kabin, soba za prefekto, pisarna in soba za upravi-teljico.

Tudi drugo nadstropje je dostop-no po dveh stopniščih. Obsega sedem spalnic, širok prostora hodnik, sobo za prefekto, tri popolnoma izolirane bolniške sobe s predsobo in kopaljo. V podstrešju je prostorna garderoba, 2 veliki sobi za posle, dvorana za ri-sanje in slikanje in pa še trije pod-strešni prostori.

Poslopje ima vodovod, električ-no razsvetljavo in večina central-no kurjavo. Stoji prosto; na okrog prideta vrt in park. Nahaja se v naj-lepšem delu mesta in stoji z glavnim

pročeljem obrnjeno proti tivolskemu gozdu.

Troški za zgradbo so proraču-njeni na okroglo 250.000 K.

Temelj je torej zgrajen. Naloga slovenske javnosti je torej, da z vse-mi sredstvi podpira to važno napra-vo, ki bo odločujočega pomena za razvoj slovenskega ženstva, za raz-voj slovenskega naroda sploh.

»Mladika« bo vzgojevala naše prihodnje žene in matere, gospodinje in delavke na kulturnem, socialnem in narodnem polju. Zatorej pa vi vsi, katerim je na sren bodočnost našega naroda, na delo za ta prepotrebni za-vod.

Slovenska javnost naj odbor te-ga društva podpira pred vsem gmo-tno. Pravila, prospekt, hišni in disci-plinarni red se dobe pri vodstvu in-ternata ali pa pri društvenem od-boru.

Dnevne vesti.

+ Sedemdesetletnico svojega rojstva je praznoval včeraj naš odlični somešan g. Peter vitez Gra-selli, dolgoletni ljubljanski župan in pozneje deželni odbornik. Z ime-nom g. jubilarja je nerazdružno zve-zana zgodovina narodnega preporoda slovenske prestolice, kajti gosp. vitez Graselli bil je izvoljen leta 1882. po dolgi letih nemškega nasilstva zopet kot prvi slovenski župan in je načeloval naši občini nepretrgoma do le-ta 1896., torej celih 14 let. Potem je prevzel ravnateljstvo mestnega užit-ninskega zakupa, ob enem pa je bil kot ljubljanski deželni poslanec izvo-ljen v deželni odbor, kjer je deloval zopet do leta 1908., dočim vodi mestni užitninski urad še danes. Ze od mla-dih let je stal gosp. vitez v prvih vr-stah naših narodnih bojevnikov in v času najneznosnejše persekucije na-šega narodnega stremljenja moral je plačevati neupogljivost svojega na-rodnega prepričanja kot tačasni slo-venki časnikar in sodrudič našega lista, celo — z ječo. Za to narodno mučeništvo je dobil kasneje zadošče-nje s tem, da ga je vladar počastil z redom železne krone in povzdignil v dedni viteški stan. Čut hvalečnosti in priznanja veleval nam torej, da izra-žamo s tem velečastitemu gospodu jubilarju najiskrenejšo čestitko z je-čjo, naj ga mila usoda ohrani narodu in rodbini še dolga leta v sedanjem čilem zdravju. V svesti smo si, da te naše želje spremlja nedogledna vrsta njegovih prijateljev, katere si je znal pridobiti s svojim delom, s svojim je-klenim značajem in s svojo nedosež-no osebnostno ljubeznivostjo. Obžaluje-mo le, da vsled znanih razmer ni zbran ljubljanski občinski svet, ki bi brezdvomno dal na slovesnejši način primeren izraz iskrenim čestitkam ne le vsega naprednega ljubljanskega meščanstva, temveč, smelo rečeno, celega slovenskega naroda. Naj mu bilo sonjih še mnogo srečnih in vese-lih let!

+ Bienenrth najboljši minister? Pretekli terek je imel državni posla-nec dr. Karel Kramarč v Pragi ve-lik političen govor, v katerem se je o bivšem ministrskem predsedniku iz-razil takole: »Baron Bienenrth je bil eden izmed najboljših ministrov no-tranjih poslov, ki smo jih imeli do sedaj, on je bil minister, proti kate-re-mu nismo imeli niti najmanjšega vzroka se pritoževati, on je bil na-ravnost rečeno pravičen in lojalen.« Tako je govoril o baronu Bienenrthu dr. Kramarč. Ta njegova sodba o Bienenrthu je v diametralnem na-sprotju s sodbo, ki jo imamo napred-no in narodnomisleči Slovenci o od-stopivšem ministrskem predsedni-ku. Po našem globokem prepričanju je bil namreč baron Bienenrth eden izmed tistih državnikov, ki je s svojo politiko najobutneje škodoval slo-venskim stremljenjem ter etabliral zlasti pri nas na Kranjskem pravcato strahovlado. Krivice, ki jih je nam Slovencev zadal za časa svojega mi-nistrovanja, je nebroj in napisati bi morali vso stran, ako bi hoteli nave-sti vse. Smelo lahko trdimo, da je bilo pod Bienenrthom uvedeno pri nas na Kranjskem pravcato izjemno stan-je, vladavina najhujših persekucij naprednega slovenskega življa, s ka-terim se je postopalo, kakor da bi zanj zakon ne veljal, doba, ko se je v državni upravi na Kranjskem ugne-zila najostudnejša korupcija, ki je imela in še ima zgolj ta namen, da vzdrži na krmlu klerikalce. In tak-šen minister in ministrski predse-dnik bi naj bil »pravičen« in »loja-len«? Ne dvomimo, da ima dr. Kra-marč s svojega stališča prav, da se po-hvalno izraža o Bienenrthu. Toda Bie-nerthova politika je bila vsekakor drugačna nasproti Čehom, kakor na-sproti nam Slovencev. Ta politika je imela pač Janov obraz, bila je pra-vična nasproti Čehom, a skrajno kri-vična nasproti Slovencev, zlasti na-prednim. Še eno je mogoče: da je dal Bienenrth na Kranjskem popolnoma svobodno roko baronu Schwarzu, da je lahko gospodaril, kakor se je nje-mu ljubilo, ali pa se je dal od

Schwartz tako slabo informirati o dogodkih na Kranjskem, da je bil za se prepričan, da se vlada tudi v vodni Kranjski prav tako »pravično« in »lojalno«. Toda naj odgovarja resnici že prvo ali drugo, to je gotovo, da nosi odgovornost za skandalozne razmere, ki so nastale v zadnjem času na Kranjskem, baron Bienenrth in nihče drugi. Da se vzpričo teh gotovih dejstev mi Slovenci ne moremo pridružiti slavošpevu, ki ga je pel dr. Kramar baronu Bienenrthu, je pač umljivo.

Ein Fond von Vertrauen. Dr. Susteršič se je nasproti nekemu nemškemu žurnalistu izrazil, da prinaša njegova stranka novemu ministrskemu predsedniku baronu Gautschu nasproti seinen Fond von Vertrauen (zalogo zaupanja). Kako lepo done besede, zlasti sedaj, ko je baron Gautsch dal javno razglasiti, da nima prav nobenega poželjenja, stopiti sedaj v kakršnokoli dotiko z dr. Susteršičem. Sicer pa ima dr. Susteršič s svojega stališča čisto prav, ako nosi »zalogo svojega zaupanja« — za baronom Gautschem. Gautsch je bil namreč tisti, ki se je uklonil klerikalcem ter odpoklical barona Heina s Kranjskega ter s tem omogočil, da je pod baronom Schwarzem postal on — dr. Susteršič — »njegova visokost vojvoda kranjski.« Radovedni smo, kako dolgo bo to pot klerikalni kolovodja nosil za Gautschem »fond zaupanja«.

Župnik Berce suspendiran. G. župnik Anton Berce je dobil od škofa Antona Bonaventura Jegliča tole pismo:

Nr. 2561.
Reverendo Domino Antonio Berce,
parochio pensione donato
Labaci.

Cum mandato de die 16. junii a. e. minime satisfeceris, immo litteris tuis de die 22. junii a. e., quas in folio quoque ecclesiae et fidei catholicae offensivo atque expresse prohibito publicasti, ordinatni episcopali novam iniuriam intuleris, declaramus Te incurrisse poenam suspensionis ab omni officio ecclesiastico, prout in litteris de die 16. junii monitis fueras.

Labaci, Ordinatus episcopalis,
die 26. junii 1911.

† Antonius Bonaventura m. p.
episcopus.

V slovenskem prevodu slove to pismo tako — le:

Št. 2561.
Častitemu gospodu Antonu Bercetu,
ypokojenemu župniku

Ljubljani.

Ker nisi ukazu z dne 16. junija t. l. čisto nič zadostil, marveč si s svojimi pismi z dne 22. junija t. l. ki si jih priobčil tudi v listu, cerkvi in veri katoliški sovražnik in strogi prepovedanem, povzročil novo žalitev škofijskega ordinarijata, izjavljamo, da si zapadel kazni suspenzije od vseh cerkvenih opravil, kakor si bil opominjan v pismu z dne 16. junija.

V Ljubljani, škofijski ordinarijat, dne 26. junija 1911.

† Anton Bonaventura s. r.
škof.

Novo ime za stranko slovenskih krščanskih socialistov. Dr. Susteršičeva stranka si je že trikrat prekrstila svoj naslov. Najprej je bila katoliško — narodna. A slovenski papež dr. Mahnič je iznašel, da je narodnost — poganstvo; poganstvo in katoličanstvo se ne ujema. Torej katoliško ime proč! — Stranka se je potem nazivala »Slovenska — ljudska« stranka. A glej ga spaka, liberalni in socialni listi so ji nadeli kratko — brezjavno primerno ime »Eseles«. Tudi to poimenovanje ne odgovarja tendencam, ki jih zasleduje stranka rimskih, po svetovnem zavladanju stremičih politikov! Dioskura dr. Susteršič — Krek sta si izmislila zopet novo krstno ime za svoje pripadnike in ukazala, da se klerikalna stranka imenuje: V. L. S. t. j. Vseslovenska Ljudska Stranka! Mi pa krstimo to zadrugo tako-le: »Vun — Ljudska Stranka« iz političnih naših zastopov!

Prepozni kovači. Dr. Ev. Krek je že po dovršenih volitvah napravil par kmečkih shodov po deželi; celo na Limbarsko goro na božjo pot je peljal liki Mojzes zbrano židovsko ljudstvo — svoje udane ovčice ter jim od onod pokazal vso obljubljeno deželo Kranjsko! Pri popisu tega shoda poziva dr. Krekov leibžurnal »Slovenec« svoje udane pristase »da kujmo železo, dokler je gorko!« Mi pa pravimo, da se je ono poprej vroče železo v obliki slovenskega »dobrega ljudstva« že precej ohladilo; je nekoliko mlačno postalo pri nas; na Dunaju je pa to pred kratkim še razbeženo železo — čisto mrzlo postalo, ne da se več vleči (dobesedno!) in ko bi hoteli dunajski krščanski kovači še po njem z velikimi kladivi mahati — bi ga še popolnoma zlomili! Menimo namreč, da je tudi pri nas »železo« že precej ohladjeno in da bodo pri-

šli naši klerikalni kovači — prepozno.

Kismet. »Zakaj je moral propasti dr. Gregorič pri zadnji volitvi za državni zbor? me je vprašal te dni neki prijatelj. Odgovor je bil, ker je ta kandidat že na to navajen. Ves drugačen vzrok je, pravi prijatelj; to je bilo določeno in usojeno v tisti časovni dobi, ko so razumni Arabci za nas iznašli arabski številni sistem! Poslušajte torej: Dr. Gregorič je dobil pri ožji volitvi dne 20. junija letos vsega skupaj 1838 glasov. Ako so štejete iz tega čisla posamezne številke 1 + 8 + 3 + 8 = 20 — dobite ravno 20! In 20. junija je bila volitev — ergo je padeč že v matematiki ali v »zvezdah« utemeljen.

Volilno sleparstvo. Iz St. Vida izvemo, da je tam vse pošteno misleče občinstvo ogorčeno nad volilnimi sleparijami, ki so jih uganjali klerikalci pri državnozbornih volitvah. Najbolj kričeha pa sta služaja Alojzija Kovača in Valentina Erjavca, ki sta volila vsak za svojega očeta. Ker se govori z vso gotovostjo, da je neki član volilne komisije vedel za to sleparstvo, vprašamo gospoda Belca, župana in predsednika komisije, kako je mogel kaj takega dopustiti in kako bi se on zagovarjal, če bi letel sum na njega.

Političen bojkot v Novem mestu. V zraku se nekaj kuha, kakor da se hoče organizovati bojkot naprednjakov in osobito njih voditeljev v Novem mestu. Neki klerikalni profesor je nahnul tukajšnjega meščana kar v kavarni, zakaj da občeje z nekim tukajšnjim naprednjakom. Izza kulis smo zvedeli, da se namerava na tihem uvesti bojkot naprednjakov in da se bo tistim, ki so kakorkoli odvisni navzgor, prepovedalo občeje z naprednjaki. No, naj le poskusijo, bomo videli, kaj poreče k temu državni pravdnik in če bosta s tem zadovoljna. — Stembur in Čefdel. Naprednjaki pa nujno potrebujejo trdne organizacije, v kateri bi se strnili v neprodno vrsto.

Tudi na deželi korito. Oficijantka in tipkarica pri okrajnem sodišču v Novem mestu, gđ. Palonz, je bila premeščena v Ljubljano. Za njeno mesto se je potegovalo več prosilk, med njimi tudi gđna. Andres, oficijantka v Radovljici, kjer opravlja to službo že tri leta, in gđna. Supančič, hči tukajšnjega vodje zemljiške knjige Karla Supančiča. Pravičnost bi zahtevala, da bi dobila to mesto Andres, ker se je že tri leta trudila daleč od doma, ker je izvrstna tipkarica in njena mati, vdova po sodnem slugi, nujno rabi pomoči, ker ima le par kronic penzije in mora preživljati več otrok. Če bi bila Andres dobila to mesto, bi bila doma na stanovanju in bi lahko materi plačevala za hrano, s čimer bi bilo ustrezno obema: materi, ker bi nekaj zaslužila pri hrani, hčerki, ker bi imela doma hrano ceneje. Toda dobila je mesto Supančičeva, ki še ni bila nikjer v službi in je delala le par mesecev kot volontarka pri okrajnem sodišču v Novem mestu, ki je torej mnogo mlajša in ki se bo morala pri pisalnem stroju še vežbati. In vendar je njen oče uradnik v IX. činovnem razredu ter lastnik lepe hiše v Novem mestu. Razven tega bi pa oče in hči ne smela biti pri istem sodišču. Toda Supančič je strasten klerikalec, zato je dosegel, da bo njegova hči doma na gorkem, sirota Andres pa se bo potikala še vnapej po svetu. Brat tega Supančiča, ki se pa piše za Ivana Zupančiča in ne Supančič, je bil pred kratkim vpokojen, ker mu niso ugajale razmere. Zdaj, ko so se razmere spremenile, bi postal zopet rad aktiven, vendar noče vsakega dela, temveč hoče biti ravno v vložišču okrajne sodnje. Stavimo kaj, da doseže to in potem pride morda še kak Zupančič ali Supančič, da bo ravno vsa žlahta skupaj.

Ali še velja političen bojkot? Siromaki-pogoreli iz Gaberja v Gornjancih hodijo kakor običajno po Novem mestu prosit milih darov. Siromaki so in jih toplo priporočamo, vendar pa vprašamo dr. Lampeta, če še velja političen bojkot? Če je še v veljavi, bi morali strogo vzeto vprašati vsakega siromaka-pogorela, ali je volil Jarca ali Majerleta. Ker bi se glasil odkritosrčni odgovor vedno: »Jarca sem volil,« bi morali strogo vzeto vse te siromake zapoditi. Toda mi, ki smo po »Slovenčevem« zatrdilu brezverci, smo boljši ljudje, nego tisti, ki imajo krščansko vero v zakupu. Zato pravimo še enkrat: »Podpirajte siromake od kraja!«

Liberalna ljubezen do složnosti. Pod to idrijsko novico piše nekdo v sobotnem »Slovenecu«, da je predlagal odbornik S. L. S., naj ima vsaka stranka po dva svetovalca, da se bodo pokazalo, da se hoče složno delati v prid občine. Na ugovor naprednega notarja Pegana pa ni bil izvoljen noben pristav S. L. S. v mestno svetovalstvo. To naznanja klerikalni dopisnik tistim ljudem, ki se zgražajo, če klerikalci odobrujejo, da njihovi poslanci ne bodo liberalcev poslušali. Bila je od klerikalnega odbornika

malega Novaka velika predrznost, da si je sploh upal predlagati, naj se volijo tudi naprednjaki klerikalce v mestno starešinstvo. Čež noč naj idrijski narodnjaki pozabijo vse klerikalno divjanje pod Oswaldovim vodstvom, ki je zapričelo vse mogoče in nemogoče, s čemur bi se moglo škodovati napredni idrijski občini in nagajati naprednemu občinskemu zastopu. Pozabili naj bi, da je bil napredni občinski odbor razpuščen samo zategadel, ker je ravnal po izrečni volji ogromne večine idrijskega prebivalstva, da je bil napredni župan obsojen na 200 K globe, ker ni hotel poslušati Oswaldovih ukazov, da so se naprtili troški nepotrebnih klerikalnih komisij občinskim odbornikom in jih z rubežnijo izterjavali. Pozabili naj bi, da je pisaril Oswald s satansko škodoželjnostjo, koliko bodo morali občinski odborniki plačevati vsled njegovih zlobnih rekurzov. Pozabili naj bi bili, da se je postavilo na čelo občine klerikalnega krivopriselnika in ponarejalec podpisov. Pozabili naj bi bili, da so klerikalci zgolj iz strankarske zagrizenosti napravili ubogemu obrtniku ogromno škodo in mu na roparski način razdeljali komaj s trudom sezidano klet. Z ljudmi, ki vidijo rajše, da stoji občinsko poslopje v razvalini, kakor pa da bi to poslopje služilo prosveti in razvedrilu idrijskega prebivalstva, naj občeje pošten človek. Nikdar in nikoli! S takimi klerikalnimi elementi se lahko družijo c. kr. nadoskrbnik Josef Vitouš, to je stvar okusa tega češkega rudniškega uradnika, nikdar pa ne napredni idrijski občinski odbornik, ki bi s tem pljunil na svojo preteklost. In ta klerikalna usiljivost in zatiranje, da se hoče složno delati v prid občine. To je pač najvišja ironija! Klerikalce pa korist idrijske občine! To sta si dva popolnoma nasprotna pojma. Velik naivnež bi bil oni, ki bi le mislil, da bo kdaj ponehalo sovraštvo proti izrazito naprednemu idrijskemu mestu, pa naj se prepusti še toliko mest klerikalcem v idrijskem mestnem starešinstvu. Klerikalce je bil in bo sovražnik napredne Idrije. Prav je torej, da so napredni občinski odborniki odklonili vsak stik z zakletimi škodljivci Idrije.

O idrijski novi mestni klavnici so klerikalni mazači zopet napisali vse polno neresnic in zavijajo dejstva, da se sami sebi dopadejo. Klerikalno pisarjenje v tej zadevi smo že večkrat primerno zavrnili in pojasnili resnico. Toda idrijski klerikalci na naše odvrnite nekaj časa molče, pa v kratkem prihajajo z ravno istimi izmišljotinami na dan. Je pač nehalno delo imeti opraviti z idrijskimi klerikalci. Toda njihove spletke je treba razkrinkavati. Vprašanje idrijske nove mestne klavnice je že staro. Prejšnji občinski odbor, ki je spoznal, kakor vsak pameten človek v Idriji, da se gradi nove mestne klavnice ne bo moči izogniti, je hotel z letnimi prispevki preskrbeti pravočasno in polagoma potrebno gradbeno svoto. Toda deželni odbor je na Oswaldovo pritožbo črtal dotični prispevek. Čez dve leti potem pa je deželni odbor sam ponudil občini, da sme za zgradbo mestne klavnice najeti posojilo, ker je na to pristiskala sanitarna oblast. Občinski odbor je videl v tem ponizevanje, da se mu enkrat črta, drugič pa po ravno istem deželnem odboru dovoljuje, pa se je takrat branil graditi novo moderno klavnico. Okrajno glavarstvo pa je le sililo, da se mora zgraditi novo klavnico, tudi je bilo že odredilo, da se mora klavnico zapreti. Občinski odbor je imel ved se v tej zadevi in ravno napredni občinski svetovalec Dragotin Lapajne je stavil predlog, naj pošlje vlada v Idrijo komisijo, ki se naj prepriča, se li da popraviti stara klavnica in v slučaju, da so popravila nesposobna, izjavi, kateri od predlaganih prostorov bi bil primeren za gradbo nove mestne klavnice. Komisija se je vršila, oglevala si staro klavnico in odločno izjavila, da se stare klavnice nikakor ne more modernu preurediti, obenem pa se je izrekla, da je Moravčev travnik primeren za zgradbo nove klavnice. Preje že se je dalo izgotoviti dve skici, po strokovnjaškem mnenju te komisije pa se je dalo napraviti še več skic za gradbo klavnice. Še-le ko je stavbni odsek eno izmed teh odobril, se je na podlagi tozadevnih sklepov občinskega odbora dalo napraviti glavne načrte. In ko so bili ti gotovi, se je prošlo za oblastveno stavbno dovoljenje. Prejšnji občinski odbor je postal v tej zadevi skrajno premišljeno in varujoč koristi občine. K gradbi je bil prisiljen le vsled ukazov sanitarne oblasti. Tej se tudi deželni odbor ni mogel ustavljati. Če bo treba za gradbo klavnice najeti posojilo, bo temu kriv edino Oswald s svojimi pritožbami, vsled katerih se je preprečilo letno nabiranje klavnicega gradbenega sklada. Tako je resnica! Sedaj pa primerjajte klerikalno pisarjenje in videli boste zavijalec resnice, kakor je nima jo primere pod soncem. Kraj za no-

vo klavnico jim ni všečen. Pozvali smo jih, naj predlagajo drug stavbni prostor, če jim je znan in kot erarjevi protežiranci zahtevajo od tega, da odstopi občini boljši prostor na razpolago, saj bi to bilo njemu v prvi vrsti in nepregledno korist. Toda klerikalci so iz umiljivega razloga molčali. Če je rudniški erar potrošil že nad 60.000 K za nepotrebne nune, more tudi občini proti škodovni odstopiti nekaj stavbnega prostora. In kdo je preprečil občini sklad za nakup stavbišč, mar ne zopet Oswald s svojimi občini škodljivimi rekurzi! Toda klerikalci morajo z zavijanjem resnice in večnimi lažmi zakrivati ljudska dela svojih voditeljev, da bi ljudstvo ne spoznalo, kako škodljivi občine so. Toda laž ima kratke noge, na to naj pomnijo klerikalni lažnjivci in zavijalci resnice!

Promocija. Danes v soboto, dne 1. julija je bil na dunajskem vseučilišču promoviran gosp. Jožef Luzar za doktorja vsega zdravilstva. — Čestitamo!

Iz deželnega plačilnega urada. Deželni plačilni blagajnik Emanuel Josin je imenovan za kontrolorja deželnega plačilnega urada v Ljubljani.

Iz davčne službe. Davčna pristava Ivan Gerčar in Viljem Praprotnik sta imenovana za davčna oficijala v X. činovnem razredu, davčni asistenti Stanislav Ribnikar, Stanislav Košir, Viktor Jeruc, Fran Adamič, Franc Bole in Karel Golia pa so imenovani za definitivne davčne asistente ad personam v XI. činovnem razredu v tukajšnjem uradnem okolišču.

Za zgradbo »Sokolskega doma« v Sp. Šiški, daroval je g. dr. Fran Novak, odvetnik, deželni poslanec itd. zopet 30 K. Pozrtvovalnemu g. dr. Novaku lepa hvala in kreпки Na zdar!

V izložbi tvrdke Gričar in Mejač, razstavljen je kip »Sokolac«, katerega dobi najboljši »ribič« ali »ribčevka« na veselici za zgradbo »Sokolskega doma« v Šiški, v nedeljo 2. t. m. na »Lepem razgledu« (Zajec) v Šiški.

Zavedne Postojščane in Pivčane, kateri v precejšnjem številu prebivajo v beli Ljubljani, vabiva najtopleje na veliko veselico za zgradbo »Sokolskega doma«, katera se vrši v nedeljo 2. t. m. v vseh prostorih, na »Lepem Razgledu« v Šiški. Ker se je odbor posreželo dobiti znano vašo mestno postojnsko godbo, katera je danes ena izmed onih, katere so na najboljšem glasu, se nadejamo, da se že vsled tega, najinemu vabilu v največjem številu odzvali bode. — Postojščan in Pivčan, tačasna odbornika društva za zgradbo »Sokolskega doma« v Šiški.

Kus hvali, kdor jo je le enkrat poizkusil. Kolinsko kavno primes, kajti nobene boljše ni mogoče dobiti. Gospodinja, ki je le enkrat kupila Kolinsko kavno primes, ne kupi potem druge več, kajti z nobeno drugo ni tako vsestransko zadovoljna, kakor s to. Slovenskim gospodinjam pri Kolinski kavni primesi ne ugaja samo nedosežna izdatnost in izvrstna kakovost, one jo imajo rade tudi zato, ker je Kolinska kavna primes pristno domače blago. Slovenske gospodinjice dobro vedo, da je Kolinska tovarna edino domače podjetje te vrste na celnem slovenskem jugu in vodo tudi, da Kolinska tovarna podpira vse naše važnejše kulturne in narodne korporacije, med njimi v prvi vrsti našo prekorisno »Družbo sv. Cirila in Metode«. In to je zanj poleg izborne kakovosti najboljša priporočila. In naši trgovci dobro vedo, da je Kolinska tovarna podjetje slovenskega trgovanja in zato jo po vseh močeh podpirajo. Našo izbornu domačo Kolinsko kavno primes tudi mi najtopleje priporočamo!

Z Viča nam pišejo: Kakor vam iz vseh občin dohajajo poročila o nasilstvih, terorizmu in nedopustni agitaciji gotovih podreptikov, kakor tudi duhovnikov samih, tako tudi naša občina ni zaostala za drugimi. Na dan volitve sta stala župnik in kaplan na cesti pred šolo ter se javno prerekala z volici. Vsak pameten človek si je lahko mislil, da ni njihov prostor tukaj. Ne spodobi se, da se duhovnik, kakor kak prepirljivec prepira z ljudmi kar na cesti. Vidi se, kako daleč je pripeljala duhovništvo politična strast. Kristus je molil za svoje sovražnike in rekel Petru: Vtakni meč na svoj prostor, kajti kdor se peča z mečem, bo z mečem končan. Duhovništvo pa danes napada, zasramuje in zaničuje ter krade čast poštenim občanom po svojih listih samo zato, ker nečejo trobiti v njihov rog. Liberalci in socialdemokrati uničijo, če le more, škoduj, če si le upaš, vzemi mu poštenje in ugled pri ljudeh, če se le da. Odkrito rečeno, to, kar danes počenjajo duhovniki, nasprotuje naravnost pravi Kristovi veri. Pomnite pa, da bode od tega vašega početja uživali jako slab sad. Nidar nikjer ni sila dobra, najmanj pa pri veri! Vsaka sila naj da odpor. Sila pa, katero vi proizvajate,

mora vzbuditi cel narod prej ali slej, in tedaj bode dozorela vaša setev! Napovedali ste, da začnete z bojkotom proti vsem napredno mislečim, to se pravi, ljubi prijatelja in sovražni sovražnika. Kje je ljubezen in prizanesljivost, povsod le boj! Čim hitreje bodele živeli kot stranka nasilnikov, tem hitreje boste doživeli padeč. Vzglede imamo dovolj v zgodovini. Ne mislite, da bodele odvrnili s terorizmom svoj padeč! V svojem verskem fanatizmu in političnem diliraju ste pustili raz stolpa streljati. Komu pa? Vsaj nimate niti polovico ljudi za seboj. Jokali bi se, ne pa streljali, kajti imeli bi biti nad političnimi strankami. Če pa tako ravna, pa niste duhovniki, ampak navadni politikantje, ki živite z 12urnim dnevnim prostim časom na stroške nezavednega ljudstva. Ne mislite si, da je ljudska masa radi vas tukaj, ampak vi ste radi nje! Ljudstvo hoče svobodno živeti, in pameten duhovnik bi moral to vpoštevati. Vaše vodstvo in vi vse ste pa zašli na pota, katera vodijo do razbitja Petrove skale. — Eden, ki je boljši katolik, kakor vi, a računa z tekom časa.

Škof na Vrhniki. Na praznik je bila na Vrhniki birma. Župan dr. Marolt, nekdanji činični brezverec in sedanjí uzorni katolik, je bil ta dan deležen posebnega odlikovanja. Škof ga je sprejel v avdienci in gignjen nad njegovim iz globokega verskega prepričanja izvirajočim preganjanjem plesa mu je izrekel svojo zahvalo in svoje priznanje ter ga proglasil za zanesljivega čuvaja uravnosti na Vrhniki. Bil je to dan posebnega ponosa za dr. Marolta in samo v zaslugi mu je šteti, da je poslal svoji hčerki po boljših hišah pobirat rože za šopek škofu. V neki hiši so rekli deklicama: Pušeljbe bo bolj slab, ker so rože že skoro pri kraju. Na to pa je rekla šestletna Lili Maroltova v svoji nedolžnosti: »O, za škofa bo že dober!« Neka navzočna dama si je šela v dolžnost deklico pokarati. »Kako pa govoriš, ti frece«, je zaklicala dama nevoljno, na kar je mala Lili pogumno odgovorila: »Saj je papa tudi tako rekel!« Zdal se Vrhnika že dva dni smeje svojemu županu, ki se hodi v posebne avdijske klanjat škofu, doma pa kaže tako malo spoštovanja za svojega »višjega dušnega pastirja«.

Nezgode. Ko je vozil 70letni Ivan Boltežar iz Brega v kamniškem okraju 27. m. moko domov, se mu je splasil vol in zbežal po cesti. Boltežar je padel pod voz in mu je kolo odrgalo dva prsta leve roke. — Ko so zažigali kres v Dvorjah pri Cerkljah, je padel 2letni gostilničarjev sin Fran Prešeren v ogenj in se hudo opekeli.

Iz Smartna pri Kranju. Poparjeni klerikalci, ki s strahom gledajo na sijajni napredek napredne misli po celnem Kranjskem, posebno pa še v kranjskem in škofjeloškem okraju ne vedo, kako bi ta strah prikrili. Začeli so blatiti in obrekovati brezobzirno vsakega, kdor ne tuli v njihov črni klerikalni rog. Z izzivanjem in lažmi hočejo preslepiti javnost o svojem polomu, pri čemur jim dobro služi vsako še tako umazano sredstvo. V zadnjem »Domoljubcu« se je sprilil neki dopisun nad šod, ki ga je priredil samostojni kandidat Strojce v prostorih gostilne pri »Zadnjem grošu« v Kranju. Če bi se lagal dopisnik samo glede udeležbe, ali razvijal po svoje politične nazor, bi se mu to ne zamerilo. Naravnost nesramno pa je, da napada osebo in laže tako hudobno, da bi zaslužil drugačen odgovor. Drzno očita železničarjem usluge, ki so jih baje sprejeli od klerikalne stranke. Sicer je to laž, vendar pa zasluđu dopisnik v »Domoljubcu« le cilj, da denuncira državne uradnike. Dalje napada nesramno dopisnik gostilno pri »Zadnjem grošu«. Očita pijačo in namigava hudobno, kot bi se godile v tej gostilni kake orgije. Kaj bi bilo, če bi govorili farovski zidovi? Gostilničarka, ki si s svojo obrtjo kot vdova le težko prisluži svoj kruh in je v obče priljubljena, ni zakrivila drugega, kot da je dovolila šod v svoji gostilni. Vse drugo namigavanje je podla laž in le hudobno izmišljeno sredstvo, škodovati samostojni obrtnici. S tem naj še zadovolji možakar za danes, če pa hoče izvedeti kaj več, naj pokaže svojo pravo barvo.

Iz Jesenice. V nedeljo, dne 2. julija zberejo se popoldne ob 3. v šoli na Savi »Medičevi učenci«. Predava učitelj Pibrovec o svojem potovanju v Carigrad in Malo Azijo, potem pa se udeleženci skupno fotografirajo. Vabijo se vsi prijatelji.

Soteska »Doveršnik« na Hršič pri Jesenicah, katere popis prinese prihodnji »Planinski vestnik«, nudi radi divje krasote mnogo zanimivega, ter se izletnikom prav toplo priporoča, da si jo ogledajo, posebno pa turistom, da turo od Golice nazaj čez Hršičsko planino napravijo in skozi to sotesko na postajališče Hršica. Pot je vseskozi markirana. Neposredno pred vhom v sotesko, 6 min. od postajališča Hršica, se je s

T. t. m. otvoril nov planinski hotel-penzion »Jasno Selo« z 39 sobami in velikim vrtom. Tam je potnik dano, da se z dobrih jedil in pijačo okrepeča, dalj ali manj časa biva.

Iz St. Janja na Dolenjskem. Smatram pod svojo častjo odgovorjati anonimnemu dopisniku »Lažljuba«, še manj pa, da bi se poslužil § 19. tisk. zak. Pozivljam ga le, da naj javi svoje ime; dokazal mu bom tudi na pristojnem mestu, da je podel lažnjivec. Dovoljujem si pa le eno opombo. »Domoljub« piše, da sem nekemu članu slov. kat. izobr. društva povedal nekaj takega, kar ni za javnost. Bom pa jaz spravil v javnost! Temu članu sem povedal, kaj uganja škof proti mirnim in poštenim župnikom, a kaj smejo počenjati duhovniki, ki so škofu ljubi vsled njih kler. politikanja, ter sem mu navedel slučaj kaplana Freliha, dobriškega župnika in župnika Kocjančiča. Seveda to kler. dopisniku ni za javnost. Rad verjamem! Ob otvoritvi shoda pa sem dejal: »Otvorjam shod in dam besedo temu gospodu, ki se je prijavil za besedo.« Seveda »Domoljubov« dopisnik tega ni slišal, ker drugače bi ne mogel lagati. Končno ga se enkrat imenujem lažnjivec in ga pozivljem, naj me tožijo; ma bom dokazal.

Ivan Majcen.

Pekovska pomočnika med seboj. Dne 28. junija t. l. sta dolgo popivala skupaj pri Grmu uslužbena pekovska pomočnika France Kmetič in Jože Cimerman. Nazadnje sta se pa sporekali radi nekaj posojenih, pa ne vrnjenih kron ter sta začela dokazovati vsak svojo pravico z noži in uteg. Pa pride preklečani in priklani policaj in jima zaključil to dokazovanje.

Lastno mater je pretepel in poškodoval. Iz Bele cerkve se nam piše: Kakor smo že pred kratkim poročali, sta brata Nace in France Lindič strah cele okolice. V torek pred sv. Alojzijem je prišel Lindič s polja domov in se začel pripravljati radi malenkostnega vzroka s svojo materjo Marijo. Nazadnje se je pa tako daleč spozabil, da jo je grdo zgrabil za obraz in jo s črevljem sunil v nogo, da je bila krvava. Pravijo, da to ni bilo prvič, da je pretepel mater.

Babico so zaprli v Žužemperku, ker je na sumu, da si je odpravila telesni plod. Imela je namreč dalje časa ljubavno razmerje z nekim moškim. Bila pa je tako neprevdna, da je ljudi skupaj bobnala in jim kazala odpravljene plod. Drugi pa zopet pravijo, da je bila kot babica klicana k nekemu splavu in je plod le vzela, da ga zakoplje in da jo župnik sumniči.

Motno oko pravice. Pri pekovskem mojstru Jurju Kosu v Radečah je služil nekaj časa Ludovik Kolar iz Pregrade na Hrvaškem za pomočnika, potem pa je službo odpovedal in odšel 11. junija proti Mariboru. Par dni pred Kolarjevim odhodom je bila ukradena Kosu zlata žepna ura z zlato verižico v vrednosti 150 kron. Splošno se je mislilo, da je vzel uro Ludovik Kolar. Vsled naznanila radeških orožnikov so prijeli v Mariboru Ludovika Kolarja in ga zaprli. Ker se je pa skazalo, da on ni vzel te ure in verižice, so ga zopet izpustili. No, moti se vsak lahko.

Izpod Nanosa. Učiteljska konferenca je v Hruševju v lepih vrtnih prostorih g. P. Del Linza prav dobro vspela. Za častno udeležbo bodi v prvej vrsti zahvala g. glavarju, g. šolskemu nadzorniku, g. dekanu, kakor v obilnem številu došlih g. kolegom in damam kolegicam. Izjemo napravilo je le par kolegini, da se niso banketa udeležile, katerih se sicer v družbi ni niti pogrešalo, ali kolegialiteta zahteva solidarnost. Čast bodi dana vzorni ljubki gospi učiteljici Pavli Lampe, za nje požrtvovalno delo in trud z okrašenjem šole za sprejem kolegov. Zadoščenje ima v tem, da je žela priznanje svojih predstojnikov. Zahvala gre tudi ugledni hiši Del Linčevi za res izborni in okusno kuhinjo, dobro pijačo, točno in fino postrežbo. Sploh je bil celotni vtisk zoper vse pričakovanje ugoden in kaj prijetno je bilo bivanje v senci košatih lip.

Boksarska borba med črncom Johnsonom in belim Jeffriesom vzbujala v vseh krogih po mestu in okolici veliko zanimanje. Slika nam predstavlja obsežen prostor, v katerem je bilo okoli 50.000 gledalcev. Kaže se nam trenaja in cela borba obah tekmecev, ki sta imela 22 spopadov. Borba je jako burna, kajti šlo se je za svetovno mojsterstvo najboljših boksarjev obenem pa je prišel pri tej borbi v poštev še narodnostni moment, namreč kdo bo zmagal, beli ali črni rod. Po 2urni borbi, ki je natančno fotografirana in dovršeno izdelana je padel beli Jeffries. Slika, ki traja skoro 2 uri se bode predstavljala ob malenkostno zvišanih cenah v kinematografu »Ideal« danes, v nedeljo in ponedeljek.

Lov obične iska Loka. Dne 8. julija 1911 ob pol 11. dopoldne se bo

dajal pri tukajšnjem c. kr. okrajnem glavarstvu lov v najem. Ker je ta lov v neposredni bližini Ljubljane, je prav pripraven za ljubljanske lovce. Torej pozor!

Zdravstveno stanje v Ljubljani. Od 18. do 24. m. m. se je rodilo 20 otrok, mrtvorojenca sta bila 2, umrlo je 35 oseb, med njimi je bilo 19 tujcev in 23 iz zavodov. Umrli so za ošpicami 1, za jetiko 6, med njimi 1 tujec, vsled mrtvouda 1, vsled nezgode 1 in za drugimi boleznimi 26.

Bosonog izvošček. Da se bližajo vroči pasji dnevi, je pred par večeri dokazal pred južnim kolodvorom nek izvošček. Ker mu je bilo na kozlu sedečemu prevroče, se je sezul čevlje in bosonog pričakoval pasažirjev. Ker pa policija za tako knajpanje ni ma smisla in tudi v dosedanjih tozadevnih predpisih ni nikjer govornje o bosonogih izvoščkih, je preskrbljeno, da bode moral od sedaj naprej, kakor njegovi tovariši, i ta sedeti na kozlu obut.

Stari nagajivec. Ko je včeraj sedela na klopi na Cojzovi cesti neka služkinja z otroci, se ji je natihojajo zadaj približal policiji in občinstvu dobroznani žganjar, prismođa Ferdinand Göck ter služkinjo tako udaril s palico po hrbtu, da jo je telesno poškodoval. Tudi poleg nje sedeči otroci so se Göcka hudo prestrašili.

Kolo ukradeni je bilo snoči med 10. in 11. uro izposojevalki koles ge. Ani Gerčevi z dvorišča na Dunajski cesti št. 16. Kolo je znamke »Standard«, črno pleskano. »Torpedo«, prostega teka, ima navzdol zakrivljeno balanco, pnevmatika na prvem kolesu je pa zakrpana. Kolo je last potnika g. Česnika in je vredno do 100 K. Pred nakupom se svari.

Tatvina. Pred par dnevi je bila vdovi Mariji Grošljev ukradena na Emonski cesti št. 10 na zidu viseča srebrna možka ura s srebrno verižico. Poizvedbe so obrnile sum na neko v isti hiši stanujočo postrežnico, o kateri pa še ni popolnoma dognano, če je prava storilka. Ko je šla namreč Grošljeva po vodo, je pustila sobo odprto, osumljenka je pa takrat stala pred vrati. Ko se je Grošljeva povrnila, ni bilo ure več na zidu. Pri tozadevnih poizvedbah je policija tudi dognala, da je dala osumljenka včeraj nekemu postrežniku zastavni listek »Mestne zastavnice«, na katerem je zastavljena ženska zlata ura z zlato verižico za 30 K, češ, naj ga proda za vsako ceno. Izgovarja se sicer, da ga je našla, kar pa ni tako verjetno. Kdor pogreša ta zastavni listek ali tako uro z verižico, naj se čimprej zgasi pri policiji.

Pijanci. Včeraj popoldne se je bil nek 44letni delavec tako nasrkal jenuša, da je obležal v Strossmayerjevi ulici in vpil, kakor živina. Ker ga niso mogli drugače spraviti z mesta, je prišel zeleni voz, v katerem so prijatelja jenuša odpeljali v špehovko. — Pred škofijo pa se je v neki gostilni pojavil drug žganjar. Ker mu je bil želodec že prepolen, je začel po lokalni razgrajati, vpiti, tolči po kuhinjskih vratih, naposled pa se je spravil še nad okna in pri njih pobil šipe. Tudi tega je odvedel varnostni organ za omrežena okna. — Istotako se je bil popolnolič pojavil pred bolnišnico nek vinski brat, ki je toliko časa skovikal, da je prišel stražnik ter mu preskrbel brezplačno prenočišče. — Na Kongresnem trgu se je pa ponoči utaboril nek 45letni vagant, ki ga je istotako imel že poln želodec. Da bi se preskrbel za drugi dan, je nadlegoval mimoidoče za miloščino. Usmiljenje je pa obudil tudi v stražnika, ki je rešil pasante nadloge s tem, da je pomočnega berača odvedel v mestne zapore.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 11 Hrvatov in 15 Slovencev, iz Amerike je prišlo pa 18 Hrvatov.

Zlata ženska ura brez verižice se je našla 30. junija na cesti od Stojice do mestne topničarske vojašnice. Dobi se pri najditelju v Stojicah št. 20, pošta Jezica.

Izpuščeno in najdeno. Krojač Pavel Jane je našel denarnico z manjšo vsoto denarja. — Tesar Miha Bricej je našel žepno uro z verižico. — Gospod Bruno Schott je našel žepno uro. — Kontoristka gđ. Irma Leshdorferjeva je izgubila 100 K denarja. — Ga. Avgusta Šušteršičeva je izgubila srebrno žensko uro z monogramom A. G. — Ga. Albina Valentova je izgubila 2 K vredno šerpo. — Zasebnica g. Avgusta Lukeževa je izgubila srebrno žensko uro. — Premogar Ivan Bregar je izgubil niklasto žepno uro.

Novo restavracijo in špecerijsko trgovino sta otvorila na Tržaški cesti št. 21 v lastni hiši nasproti tobakne tvornice g. Fran in Franja Novak. Več današnji inserat.

Otvoritev novourejenega vrta gostilne Dražil na Rinski cesti št. 11, bode danes (sobota) zvečer.

Vrtni tamburaški koncert se vrši danes in jutri zvečer na vrtu restavracije pri »Novem svetlu«. Začetek obakrat ob 8. zvečer.

Slovenska Filharmonija koncertira danes pod vodstvom kapelnika g. Edvarda Čezajneka v hotelu »Tivoli«. Začetek ob pol 5. popoldne. Vstopnina prosta.

Narodna obramba.

Jurčičeve razglednice. Krasne Jurčičeve razglednice v treh barvah so ravnokar izšle in se prodajajo v korist družbe sv. Cirila in Metoda. Cena komad 10 v, prodajalec 100 za 6 K. Naročila sprejema in po povzetju pošilja ga. Helena Bavdek, Zaloška cesta št. 6. Razglednice imajo poleg Jurčičeve slike tudi njegovo rojstno hišo, desetega brata in Mani-čo in Kvasa ter so zelo okusno opremljene.

Društvena naznanila.

Društvo »Mladika« ima prihodnji ponedeljek, dne 3. julija t. l. ob šestih popoldne v pritličju društvenega interneta v Gosposki ulici št. 8 svoj letošnji občni zbor.

»Sokol I.« vljudno vabi na številno udeležbo jutrišnje društvene prireditve z javno telovadbo, ljudsko veselico, koncertom celotne »Slovenske Filharmonije«. Ker je število sedežev omejeno, prosimo one dame, ki želijo sedežev, da si te rezervirajo že dopoldne pri blagajni na Ledini ali pa to store pismeno pri blagajni istotam. Pozivljamo starejše br. člane, da pridejo v kroju, ki se ga lahko rabi dopoldne in popoldne. — Tudi sokolske prireditve sicer čutijo draginjo; vendar, upoštevajoč sedanje razmere, je odbor nastavlil cene kar mogoče nizko: vstopnina dopoldne 20 v., popoldne 60 vin. To mnenje je bilo merodajno tudi pri določitvi cen v paviljonih. »Sokol I.« je razvil v štirih letih svojega obstoja toliko nemornega dela, idejam sokolskega programa pridobil toliko priznavecev med mladimi in starimi, da gotovo zasluži od slav. občinstva in javnosti vsestranske pozornosti in naklonjenosti.

»Sokol II.« ponovno opozarja svoje člane, da se v kar največjem številu udeležijo jutrišnje javne telovadbe »Sokola I«. V ta namen se zbiramo pred društveno telovadnico na Cojzovi cesti. Odkorakamo točno ob 3. popoldne s trobentaškim zborom na čelu. Na zdar! Odbor.

Veselica na sejmišču, ki jo priredi politično in gospodarsko društvo za poljanski okraj, nedeljo, dne 9. junija popoldne, obeta zaradi razsežnosti svojega programa in zaradi velikega zanimanja, ki vlada med vsem poljanskim občinstvom, biti nekaj izrednega, posebno ker se veselica ne bo gibala v znanem šablonskem veseličnem okviru, marveč bo nudila povsem nove točke, kakršnih dosedaj še nismo bili vajeni pri prireditvah političnih društev. Zato bodi deviza vseh Poljancev in vseh prijateljev političnega in gospodarskega društva za poljanski okraj: Dne 9. na sejmišče.

Slovensko trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani. Veliko vrtno veselico priredi dne 9. julija slovensko trgovsko društvo »Merkur« na vrtu tukajšnjega »Narodnega doma« v prid podpornemu zakladu. Predpriprave za to veliko veselico so v najboljšem tiru. Na lepo in zelo okusno okrašenem vrtu bodo postavljeni paviljoni za jestvine, vino, pivo itd., v katerih bodo stregle naše vrle in požrtvovalne narodne gospe in gospodične. Vodstvo je prevzela prebлагodna gospa Franja dr. Tavčarjeva. To dejstvo nam je v naprej zagotavlja lep uspeh. Nekaj posebnega bode prekrasni dobinki za srečolov, ki bodo razstavljeni v posebnem paviljonu, kjer bode lahko vsak poskusil svojo srečo. Glavni dobiček bo vagon premoga. Tistemu, ki bo sreča najbolj mila, bo kupil za 20 v 10 do 12 tisoč kg premoga — tega gotovo ne bode zeblo. Kakor čujemo, vlada že sedaj veliko zanimanje za to veselico in upati je, da izpade ta naša prireditev lepo, kakor vse prejšnje prireditve našega društva. V slučaju slabega vremena se bode ista vršila v »Sokolovi« dvorani.

Football tekma v Ljubljani. Ljubljansko občinstvo opozarjamo na football tekmo, ki se vrši jutri, v nedeljo, ob pol 6. popoldne na igrišču v Tivoli. Nastopilo bo moštvo iz Kranja in II. ljubljansko moštvo, ki sta minoli četrtke igrala v Kranju 3 : 2 in se bo jutri izvajala revanč tekma. Vabimo občinstvo, ki je pri tržaški tekmi pokazalo toliko zanimanja za ta lepi šport, da se v velikem številu udeleži jutrišnje tekme in tako pokaže, da ve ceniti napredek slovenskega športa.

Izvanredni občni zbor bivšega nar. soc. izobraž. društva »Bratstvo«. Dne 11. junija se je vršil v areni Nar. doma izvanredni občni zbor nar. soc. izobraž. društva »Bratstvo«. Občni zbor je otvoril predsednik br. Vimer. Iz poročil tajnika, blagajnika in odskov se je razvidelo, da je mlado društvo v zelo lepem razvoju.

Nato je bil stavljen predlog, da se iz društvenega imena izpusti »narodno socijalno« in da se izpremene pravila v toliko, v kolikor so v zvezi s tem imenom, ker si vsled tega imena privaja t. zv. nar. socijalna stranka preveč pravic do društva. Temu predlogu so nekateri ljudje, ki imajo pred oči samo svojo osebno politiko, nasprotovali. Pri glasovanju je bil pa z navdušenjem sprejet predlog o izpremenitvi društvenega imena. Voditelj nar. soc. politike so ostali osamljeni. Pri volitvi odbora so bili izvoljeni v odbor mladeniči, kateri imajo resno voljo in zmožnost, da vodijo društvo do njegovega pravega cilja. Predsednik je nato zaključil dobro uspeli občni zbor s pozivom, da vsi člani in članice vstrajno delujejo za proevit društva. V Ljubljani je sedaj »Bratstvo« edina narodna in napredna izobraževalna mladinska organizacija. Ako se dosedaj ni razvil kot bi se moralo po svojem namenu, je pripisovati temu, da so imeli gotovi falitni politiki preveč vpliva na razvoj društva, a sedaj je društvo vseh teh vplivov prosto. Sveta dolžnost napredne javnosti pa je, da podpira društvo v vseh ozirih, da bode moglo vršiti svoje naloge. Koliko na primer klerikalci žrtvujejo za svoj naraščaj, dočim v tem naprednjaki ne smejo zaostajati. »Narod brez mladine, je narod brez bodočnosti« ista prislovica velja o stranki. Upati je, da se slovenska napredna javnost odzove temu klicu, ter prerajeno »Bratstvo« podpira, da isto doseže stopnjo, katerega mu gre kot edinemu slov. naprednemu mladinskemu društvu.

Občekoristna zadruga za stavbe in stanovanja v Ljubljani je imela dne 26. junija ob 8. zvečer v gornjih prostorih »pri Roži« svoj redni občni zbor. Predsedoval mu je ravnatelj zadruge, gospod finančni tajnik dr. Rupnik ter se ga je udeležilo številno članov. Zadruga je v pretečenem upravnem letu 1910 dokončala svoje prvo delo, katerega je zasnova v početku, ter dogotovila zgradbo velike stanovanjske hiše v Gradišču in isto dala svojim članom na razpolago. Pomen te stavbe bode pač rasel od leta do leta, vendar bode pa celotno gospodarsko vrednost pokazala bodočnost. — Bilanca izkazuje v postavki aktivna vsoto 330.036 K 28 vin., v postavki pasiva pa 324.638 K 22 v. ter znaša čisti dobiček za upravno dobo 1910 5398 K 06 vin. Čisti dobiček se je razdelil po določenih pravilih na različne rezervne fondе in se je sklenilo, izplačati članom 4% dividendo, oziroma jo pripisati še nepopolno vplačanim deležem. — Gibanje članov v poslovnem letu 1910 je naslednje: koncem prejšnjega leta je ostalo 75 članov, pristopilo je nanovo 23 in odstopilo 10 članov, tako da ostanke koncem leta 1910 še 88 članov. — Stanje zadrughnih deležev znaša 31.693 K 41 vin. — Zadruga se je udeležila po svojem zastopniku tudi IX. mednarodnega stanovanjskega kongresa na Dunaju (od 30. maja do 3. junija 1910) in razstavila na razstavi načrtov, ki je bila združena s istim tudi načrte zadrughne hiše. Konec leta 1910 je prinesel vsem zadrugam lepo božičnico v podobi zakona z dne 22. decembra 1910 drž. zak. št. 242 v zadevi osnovanja fonda za prihranilo malih stanovanj. — Na podlagi tega se osnuje v 10. letih sukcesivno 25milijonski fond, ki se uporabi kakor garancijski fond za druge hipoteke malih družinskih stanovanj do skupne višine 200 milijonov kron. Korist tega zakona bodo imele javne korporacije, predvsem občekoristne tsavbne zadruge in je zatorej jasno, da so te za bodočnost eminentne važnosti, katerim bode pri reševanju težavnega stanovanjskega vprašanja pripadla velika naloga. Volitve so izkazale naslednji uspeh: v načelstvo so bili voljeni gospodje: dr. Rupnik, Kušček, Röthel, dr. Papež in Lilleg; kot namestnika pa gg. Urbančič in Rasteiger; v nadzorstvo so bili voljeni gospodje: Višnikar, Mandelj, Vesel, Winter in Rak; kot namestnika gg. Fibernik in Jan. — Ko se je načelstvu in nadzorstvu, posebej pa še gospodu ravnatelju finančnemu tajniku dr. Rupniku, dalje blagajniku, gospodu davčnemu nadupravitelju Skušku in pa iz nadzorstva odstopajočemu članu gospodu gim. ravnatelju in šolskemu svetniku dr. Bezjaku izrekla zahvalo občnega zbora, se je isti zaključil.

V nedeljo, dne 2. julija 1911 v Šiško na prijazen griček, na katerem stoji restavracija »Bellevue«, kjer priredi društvo za zgradbo »Sokolskega doma« v Šiški svojo drugo veliko veselico. Zabave bo v izobilju. Namen in pomen prireditve je vzvišen. Šiška je narodna, je pa ogrožena od tujecev. Dolžnost je slehernega narodno čutečega Slovenca, da po svojih močeh pripomore, da se čim prej postavi proti prodirajočemu sovražniku trdnjava, pod katero streho naj se vežbajo in urijo narodni branitelji. Ta namen se pa zamore uresničiti le tedaj, da se prepotrebni zgradbi doma prisloži na pomoč. Na zdar!

Slovensko pevsko društvo Zvon v Smartnem pri Litiji priredi veliko pevsko slavnost ob priliki svojega 20-letnice dne 2. julija 1911. — Slavnostni koncert na dvorišču graščine »Slatina« ob pol 3. popoldne. Vstopnina h koncertu: Sedeži 1 K, stojšča 50 vin. — Velika ljudska veselica v parku gradu »Slatina« ob 4. popoldne. Vstopnina k ljudski veselici 40 vin. za osebo. — Spored: Ob pol 12. odhod k sprejemu na slavnost došlih društev in gostov v Litijo, nato skupen odhod v sprevedu skozi Litijo v Smartno, kjer se vrši ob 1. sprejem.

Akad. tehn. društvo »Triglav« v Gradu. III. redni občni zbor akad. tehn. društva »Triglav« v Gradu se vrši dne 5. julija 1911 ob 8. zvečer v društvenih prostorih z običajnim sporedom.

Prosveta.

Konecletne skušnje v šoli »Glasbene Matice« se bodo vršile po sledečem redu: v ponedeljek, 3. julija za gosli in klavir, šola g. Vedrala, ter za klavir, šola g. Kavčiča in gđ. Praprotnikove; v torek, 4. julija za klavir, šola gospe Talichove in za gosli, šola g. Rezek; v sredo, 5. julija za klavir, šola gđ. Chlumecke in g. šol. ravn. Gerbiča. Začetek skušnjam je vsaki dan ob 4. popoldne. Starši, njih namestniki in društveni člani imajo k tem skušnjam prost pristop. — Društveno ravnateljstvo »Glasbene Matice«.

III. produkcija »Glasbene Matice«, ki se je vršila v sredo zvečer v veliki dvorani hotela »Union«, je prinesla 5 zelo dobro uspeh klavirskih točk, tako iz šole g. Fr. Gerbiča Raffovo meditacijo in Capriccio, ki jo je igrala z dobrim razumevanjem gđ. Magda Josin. Iz temperamentne šole ge. Talichove smo slišali zelo dobro naštudiran in z globokim umevanjem vseh posebnosti izvajaj Dvořakov »Ples škrtatov« igran od gđ. Filipa Supančič, ki se je izkazala kot globoko čuteča igralka in je imela klavir popolnoma v svoji oblasti. Nicodova Tarantela je bila za gđ. Vido Sešek nekoliko pretežka skladba, vendar pa je tudi ona pokazala dober talent in bo gotovo še lepo napredovala. Tudi Lisztova ogrska rapsodija, ki jo je igrala gđ. Milica Lavrenčičeva iz iste šole, je pokazala, koliko more doseči z ljubeznijo in umevanjem združena marljivost. Pokazalo se je to tem bolj, ker je skladba zelo težavna. Iz šole g. Vedrala je igrala na klavir Mendelssohnovo »Pesem brez besed« s krepkim poudarkom in dobrim razumevanjem gđ. Mara Breskvar. G. Cilarič iz šole g. Trmote obvlada klarinet tehnično popolnoma dobro, vendar potrebuje še nekoliko vaje, da bo izzval svojemu godbilu ono k sreču segajočo mehko, ki je klarinet svoj čas povzdignila v družabno gojeno godbilo. Isto bi veljalo tudi glede nekaterih stavkov v triju gg. Otona Kollariča, Vinka Kolška in Avgusta Mateta iz šole g. Breznika, ki so izvajali Fürstenavov koncertni trio za flavte. V celoti so izvršili vsi svojo nalogo častno. G. Vedral je mojster na gosli in ve tudi svojim učencem udahnil pravo umevanje skladb. Pravo veselje je, gledati, s kako krepkimi in sigurnimi potezami nastopajo njegovi učenci. Zelo talentirani g. Fedor Gregorič je izvajal Wahlov »L'antique«, Beristov koncert št. 9 pa g. Viljem Ločnik, ki je žel za svoj umetniški dovršen nastop zaslužen dolgotrajen aplavz, ki se skoro ni hotel poleči. Pevske točke sta imela g. Leopold Kovač in gđ. Pavla Bole, oboje iz šole g. Hubada. G. Kovač ima prav dobro izvežban lirichen tenor in je nastopil v Schumannovi »Ti siješ kot cvetlica«, v Krekovi »Zaprta so njena okenca« in v Lajovicievi »Serenadi«. Gđ. Boletova pa se je izkazala kot pravo dovršeno pevko umetnico in je brez dvoma odnesla venec tega večera. Njen čisti in močni ter v vseh legah in vseh, tudi najtežjih pozicijah, enako siguren glas in njeno globoko razumevanje vsebine ji dajo popolnoma značaj dovršene pevke.

Stojkovičeva gledališka družba priredi v Ljubljani dve predstavi in sicer v nedeljo 2. t. m. in v ponedeljek 3. t. m. V nedeljo se vprizori znamenita Ogrizovičeva drama »Hasanaginica«, ki je dosegla povsodi kolosalen uspeh in ki jo bodo v prihodni sezoni igrali tako na Dunaju, kakor tudi v Berlinu. Slovenskemu občinstvu priporočamo, naj si ogleda to znamenito dramo. V ponedeljek je orfejski večer, pri katerem bodo prišli na svoj račun tisti, ki si žele lahko zabave.

Izpred sodišču.

Izpred deželnega kot vsklencnega sodišča.

Škof, kaplan in — klo-base ali: radi česa se že čutijo razžaljene naši duhovniki. Moravski kaplan, ki ima menda dispenco od škofa, da sme celo na veliki petek — klobase jesti,

je bil silno razžaljen, ker mu je v Moravčah nekdo rekel, da na veliki petek kobase je, ker ima dispenzo. Hitro je tekel ta mašnik k sodniji na Brdo ter obtožil svojega bližnjega, ker je njegov politični nasprotnik, ter predlagal, da mora biti radi tega sramotnega obtožbenja dotičnik najmanj radi žaljenja časti zaprt, če ne obesen. Prvi sodnik je obtožbeno oprostil vsake krivde, češ da s svojim obtožanjem ni razžalil kaplana, tudi če ni res, da kaplan na petek kobase je, ker je pristavil, da mu je škof to dovolil. Kaplan pa s to sodbo ni bil zadovoljen in se je pritožil na deželno sodišče, češ da ga je obtoženi g. Orehek hotel s svojo trditvijo o kobasah izpostaviti javnemu zasmejanju. Zdaj je sodilo deželno sodišče, ki pri vseh dobri volji ni moglo ugoditi maščevalnemu božjemu namestniku. Kaplanov zastopnik je hotel na vsak način dokazati, da je bila trditev obtoženca sramotilna. Vzklicno sodišče je razsodilo: vzklic se ne ugodi. Tako daleč vendar se nismo, da bi se sodišče pridružilo mnenju kakšnega kaplana, ki smatra za sramoto, ako na petek kobase je, če mu to škof dovoli, in da je obtožanje, da s škofom dovoljenjem posti s — kobasami, žaljivo za božjega namestnika. Zdaj naj se pomenita med seboj kaplan in škof radi — kobas! Kako že pravi narodna pesem: Kobase, kobase, kobase jemo mi! Toda le — s dispenzo škofovo. Za počit!

Pogram

za X. slovanski časnikarski kongres in I. razstavo slovanskih časopisov v Belgradu.

Dan prvi: 10. julija ob 9. dopoldne:

1. Predsednik »Zveze slovanskih časnikarjev gosp. Josip Holeček otvori kongres.
2. Volitev predsedstva.
3. Pozdravni govori.
4. Dr. Jovan Skerlić, vseučiliški profesor: »Zgodovinski pregled srbskega časopisa 1791—1911.«
5. I. Lakatoš, urednik »Obzora«: »Zgodovinski pregled hrvaškega časopisa.«
6. Slavnostna otvoritev I. razstave slovanskih listov in časopisov.

Drugi dan: 11. julija ob 9. dopoldne:

1. Dr. K. Ostaszewski-Baranski, urednik »Dziennika Polskega«: »Stoletnica poljskega časopisa.«
2. Georgi T. Pejev: »Naloga slovanskega časopisa v gospodarskih vprašanjih.«
3. Ljuba Jovanović, bivši minister: »Slovanska časopisje kot zaveza miru.« — Popoldne ob 14. urah: 4. Ivan Ivanič: »Slovanska časnikarska brzojavna agencija.«
5. X. glavni občni zbor »Slovanske časnikarske zveze«.

Tretji dan, dne 12. julija ob 9. dopoldne: 1. Določitev kraja, kjer bo prihodnji XI. kongres.

2. Zaključitveni kongres.
- Podrobni program, legitimacije, poslovnik in vsa ostala navodila, kakor tudi program izletov, ki bodo 13. in 14. julija, dobe udeleženci kongresa v Belgradu. — Obleda: Na dan otvoritve in na banketu slavnostna, sicer navadna. Prijave na kongres, ki pridejo po 3. juliju, se ne bodo upoštevale.

Razglas.

Iz zaklada Leva Uherke v podporo bolnih mladih političnih kazencev, bo obdarovan s vsoto po 65 K 38 vin. politični kaznenec, ki je bil obsojen v ječo in ki je:

1. slovanske narodnosti, ne glede na veroizpovedanje in stan;
2. ki se ni preokračil 24. leta, in
3. ki nima nobenega premoženja.

Med prosilci ima prednost najslabši, najmlajši ali najbolj bolni. Prositelji naj svoje prošnje vložijo najkasneje do 10. avgusta 1911 do 12. opoldne na mestnem magistratu v Pragi, Ljubljani, v Lvovu, Krakovu ali Zagrebu.

Magistrat kraljevskega stolnega mesta Prage, dne 20. junija 1911.

Zupanov namestnik.

Razne stvari.

* Požarja. V stari Aleksanderski vojašnici v Petrogradu, ki so jo prezidali v hišo s stanovanji, in kjer stanuje kakih 200 oseb, je izbruhnil v četrtek zjutraj velikanski požar. — Vseled gostega dima, ki je nastal, so bili ogroženi vsi stanovalci. Gasilci so morali rešiti iz gorečega poslopja kakih 40 ljudi in se je zgodilo pri tem tudi nekaj nesreč. Pri reševalni akciji pa se nobeden ni smrtno ponesrečil, samo neka 70letna starica je umrla iz razburjenja za srčno kapjo.

ko so jo prinesli iz gorečega stanovanja. — V mestnem delu Hagia Sofija v Solunu je izbruhnil včeraj ponoči velik požar, ki je dal gasilec zaradi močnega vetra mnogo opraviti in so ga mogli še le tekom včerajšnjega dneva omejiti. Škode je nad 2 milijona kron in so prizadete skoro samo židovske rodbine.

* Poskusi v c. in kr. garnizijski bolnici v Gradcu so podali: Tudi proti zaprtju bolnikov, ki so navezani na posteljo, so se z naravno Franc Jožefovo grenčico dosegli odlični uspehi. Učinek se pojavi brez vsakih neprijetnih bolečin, ali poznejših vplivov, vsled česar se »Franc Jožefova« voda od vseh bolnikov rada zavziva.

* Nunquam retrorsum! Ta izrek vodi trdno Laurin & Klement že od postanka nje izdelovalnic avtomobilov. »Nikdar nazaj, vedno naprej, to je geslo, pod katerim grade Laurin & Klement svoje avtomobile. Kdor vozi to znamko, tega je znaga. Vsaka dirka dokazuje to. Povsod vidimo L. & K. na čelu in drug za drugim si slede uspehu. Zadnjič doseženi veliki zmagi na Općini je sledila znaga že v nedeljo, 25. t. m. Pri cestni dirki Komoran-Schönbrunn sta dosegla v kategoriji do 1 1/2 litra, prof. Kolowrat in baron Haan na Laurin & Klementovih vozilih proti voziloma »Apollo« in »Colibri« prvo in drugo darilo. V športnih krogih bodo to poročilo pozdravili z odkritosrčnim veseljem.

* Stavka mornarjev. Kakor poročajo iz Londona, je odšlo od tam 500 redarjev v Hull, kjer so trajali nemiri do 4. jutraj. Policija na konjih je demonstrante razgnala. Cunarova proga in proga Kanada-Pacifica sta ugodile zahtevam pristaniških delavcev in mornarjev. V Hullu je prišlo ponovno do ostrih spopadov s policijo. Pri teh spopadih so bili trije redarji težko ranjeni, mnogo pa je bilo lahko ranjenih. Demonstranti so vdrli na neko staro pokopališče, razbili nagrobne spomenike in metali kose teh spomenikov na redarje.

Telefonska in brzojavna poročila.

Ministrski svet. — Zasedanje zbornice. — Parlamentarni klubi.

Dunaj, 1. julija. Danes dopoldne ob 10. se je sestal pod predsedstvom min. predsednika Gautscha ministrski svet, katerega so se udeležili vsi ministri. Ta ministrski svet je odločil o terminu, kdaj se snide zbornica k prvi seji. O terminu od sedaj še ni znanega nič natančnega, pač pa se zatrjuje, da bo zbornica sklicana k prvemu zasedanju 15. ali 18. julija. Ministrski predsednik bo počakal tudi tako dolgo, da se parlamentarne organizacije konstituirajo, predno bo začel konference in pogajanja z voditelji strank. Doslej je je konstituiral samo »Enotni češki klub«. V torko se konstituirajo krščansko socialna zveza. V petek ima nemški »Nationalverband« prvo sejo. Poljski klub se sestane šele po končanih volitvah v Galiciji.

Kdo je kriv? Ali otroci med sabo.

Dunaj, 1. julija. Konservativni nemški klerikalni krogi so si segli v lase s krščanskimi socialci. Današnji »Vaterland« prinaša članek z naslovom: »Kdo je kriv?« v katerem dolži klerikalni voditelj baron Di Pauli krščansko socialno stranko, da ni imela nikdar trdnih značajev v svoji sredi, ter da je ravno to polovičarstvo krivo velikanskega poraza.

Novi rektor dunajske univerze.

Dunaj, 1. julija. Danes je bil izvoljen za rektorja dunajske univerze zgodovinar dr. Oswald Redlich.

Nemška kultura.

Litomerice 1. julija. Tukajšnji list »Volksrecht« poroča, da so se prigodile pri kresu velikanske nasilnosti Nemcev proti Čehom. Pri »Sonnwendfeier« sta bila navzoča tudi dva češka delavca, katera so Nemci spoznali, napadli in do krvi pretepli, potem pa izročili orožnikom, ki so delavca zaprli v ječo. Po noči, ko je bila slavnost končana, je vdrila razdivjana drhal v zapore ter zopet napadla oba delavca in oba težko ranila. En delavec je smrtno nevarno ranjen. Nemško-nacionalni kmetje so nato pridli v Litomerice z vilami in kosami, ter vdrli v stanovanja čeških delavcev. Na čelu tem razdivjanjem bandam je stal tamonjski tovarniški ravnatelj Wodicka. Češki delavci, ki so zaposleni v tej tovarni, so zahtevali od tovarnarja zaradi tega odstranitve Wodicke, čemur se je pa tovarnar uprl. Vseled tega je prišlo do splošne stavke čeških delavcev.

Krščansko - socialna morala.

Solnograd, 1. julija. Včeraj je bil obsojen v Solnogradu krščansko-socialni vodja Brötner na 6 tednov težke ječe, ker je bil zapeljal 15letno, njegovi skrbi izročeno deklico Kittl

ter ko so se pokazale posledice, izjavil pred sodnijo, da otrok ni njegov.

Ministrska kriza v Srbiji.

Belgrad 1. julija. Pašićev kabinet je podal danes svojo demisijo. Vzrok demisije je konflikt med finančnim ministrom Protićem in trgovskim ministrom Prodanovićem zaradi vprašanja, na kak način in po kateri obrestni meri naj se najame novo srbsko posojilo, ki se vzame na Francoskem. Pašićev kabinet se je sestel 24. oktobra 1909 na koalicijskem programu med obema radikalnima frakcijama. Septembra 1910 sta demisijonirala notranji minister in minister za bogocastje, ter bi se morali baš včeraj te dve mesti zasedeti. Namesto tega je prišlo do celotne demisije. V dvornih krogih se zatrjuje, da bo poverjena provizorična sestava kabineta Nikoliću in da bo vodil ta kabinet posle do jeseni, ko se ustvari definitivum.

Bolgarska ustava.

Trnovo, 1. julija. Nova bolgarska ustava je bila včeraj v velikem narodnem sobranju v prvem branju sprejeta in odkazana 33 članski komisiji.

V Albaniji ni miru.

Carigrad, 1. julija. Kljub temu, da je turška vlada ponudila Malesorom dalekosežne koncesije, Malisori vendar ne prenehajo s svojim gibanjem, ker poznajo turške koncesije, ki ostajajo vedno le na papirju. Albanski zdravnik Besimbeg je zbral velik četo in koraka proti Gorici, ter napada turške posadke. Zdržul se je tudi z bolgarskimi četaši.

Richter.

Carigrad, 1. julija. Turški uradi v Bitolju so prišli na sled, kje skrivajo roparji nemškega čenjaka Richterja.

Okiefutani politik.

Varšava, 1. julija. Na ulici je neki dijak oklofutal bivšega predsednika poljskega kluba v ruski dumi, urednika Dmowski. Vzroki napada so političnega značaja.

Revolucionarji in rojalisti na Francoskem.

Paris, 1. julija. V neki ulici v Parizu je prišlo med revolucionarji, ki so se navduševali za Alzaško-Lotaringo in med rojalisti do krvavih izgrediv.

Witte.

Frankobrod ob M., 1. julija. Tu se je podvrgel včeraj znani državnik baron Witte težki operaciji na možganih. Operacija se je baje obnesla.

Za Črno goro.

Berolin, 1. julija. »Berliner Tagblatt« poroča iz Petrograda, da ima pooblaščenec kralja Nikite, bivši minister Mijuškovič s seboj osebna pisma kralja na njegove zete velika kneza Petra in Nikolajeviča, v katerih ju prosi kralj, da posredujejo v prilog interesom Črne gore. Odposlanec se trudi dobiti pri carju odvjedeno, da mu razloži težavno stanje Črne gore.

Gospodarstvo.

— Prepovedan sejem. Živinski sejem, ki bi se moral vršiti dne 12. julija v Horjulu, je zaradi kuge na gobeih in parkljihi prepovedan.

Prva letošnja zetek. Dne 22. junija so želi v Šmihelu pri Novem mestu prvi ječmen. Vse žito je razmeroma lepo prezimilo, zraslo in lepo zori; kako bo pa plenjalo, se danes še ne more reči, to bo pokazala mlačev.

Poslano.*

Z ozirom na nastali štrajk ljubljanskih pekarskih pomočnikov, ki je popolnoma neopravičen ter z ozirom na razne od gotovega strankinega časopisa med občinstvo razširjajoče neresnice glede delavnega časa pomočnikov, plač in sanitarnih nedostatkov v pekarnah, prisiljena je podpisana zadruga v interesu svojih članov in sploh konsumentov slav. občinstvu podati tem potom tozadevna pojasnila.

Kar se tiče stavke pekarskih pomočnikov same, se smatra od strani pekovskih mojstrov ista kot neopravičeno uprizorjena; kajti vskljub temu, da se je od strani mojstrov določil dan 28. junija, ko se je imel vršiti izvanredni zadrugi občini zbor pekarske zadruge kot odločilen glede mirne poravnave, so vendar pomočniki sklicali za dan 26. junija zborovanje po § 2. dr. pravil in takoj sklenili splošno stavko.

O tem svojem sklepu so sicer mojstre pisмено obvestili, toda zvečer ob 6. uri ni bilo mogoče ničesar več ukreniti proti sklenjeni stavki.

Zalibog je bilo med g. mojstri takoj nekaj Judežev, ki so svoje lastne ter interese svojih stanovskih kolegov in kupujočega občinstva še isti večer iz gole lakomnosti izdali na ta način, da so se vsem zahtevam pomočnikov brezpogojno vdali, nevedoč kaj da podpisajo.

*) Za vsebino tega poslanega ne prevzame uredništvo nobene odgovornosti.

Pri dne 28. junija se vrščem izrednem občnem zboru sklenili so pa ostali g. mojstri vstrajati pri prvotnem sklepu, tako dolgo ne s pomočniki se pogajati, vsled njih zadnjega postopanja, dokler isti ne pridejo z novimi sprejemljivimi predlogi oziroma zahtevami. Prvotne njih zahteve so namreč tako pretrane in deloma tudi protipostavne, da so nekatere sploh neizvršljive — nekatere pa take, ako bi se sploh v celoti sprejele, bi že itak splošno draginjno živil vsled podražanja kruha občutno povišale.

Blagovoli naj se upoštevati, da so že doslej v večjih pekarnah imeli prvi delavci 30 in še več kron tedenske plače, prosto stanovanje in potrebni kruh, tudi ne več ko 8—10 ur na dan delavnega časa, glede nedeljskega oziroma nadomestnega počitka se je v večjih pekarnah isti, kolikor le možno in kolikor postava zahteva vpeljal, v manjših obrtih so pa ti razni predpisi o nedeljskem oziroma nadomestnem počitku neizvedljivi, kar vsak strokovnjak lahko temeljito pojasni.

Odločno pa mora podpisana zadruga zavračati nesramne laži prej omenjenega časopisa glede sanitarnih nedostatkov v pekarnah. Vsi pred leti mogoče nahajajoči se nedostarki so se po zahtevi mest. magistrata oziroma obrtnega nadzorništva odpravili.

Z ozirom na navedena dejstva obrača se podpisana zadruga v imenu svojih članov do slav. kupujočega občinstva s prošnjo, da simpatizira v tem boju, ko se gre za obstanek pekovskih mojstrov samih in proti splošnem podraženju kruha z istimi, ter za čas trajajočega štrajka nekoliko potrpi — ter se zadovolji pri vsakem posameznem mojstru s pecivom, ki se mu dostavi, ker pa to tudi ni mogoče vsakomu, pa svoje potrebe glede kruha krije vsak pri svojem dobavitelju v prodajalni tako dolgo, dokler ne bode ta spor med delodajalci in delojemalci poravnat.

V Ljubljani, 30. junija 1911.

Zadruga pekov in kolačnikov v Ljubljani. 2307

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali za:

Ciril-Melodovo družbo: I. Frole, St. Peter na Krasu 6 K, nabral med poslušalci očarujoče »palske pevke« za prekrasno pesem »Oj planine!«; gđc. P. D. v Ljubljani 1 K zgrabljene stave in pisarna dr. Alojzija Kokalja, odvnetika v Ljubljani v kazenski zadevi Jakoba Jernejca proti Ivani Ložar in Mini Jenko od poslednjih dveh plačano globlo 10 K. — Skupaj 17 K.

»Narodni sklad«: ga. G. K. v Novem mestu 10 K, nabrala med naprednjaki v gostlinah »Poula« in Koklic. — Živeli nabiralci in darovalci!

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslemšek.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 27. junija: Fran Bolle, šolski sluga v pok. 71 let, Rimska cesta 24.
Dne 28. junija: Jakob Lovša, dninar, 46 let, Radečkova cesta 11. — Viktorija Brajer, hči sobnega slikarja, 21. Ulica na grad.
Dne 30. junija: Fran Pukelstein, nadarbinar, 73 let, Stara pot 3.
Dne 1. julija: Ivana Kordik, zasebnica, 27 let, Studentovska ulica 2. — Matija Arkl, poštni sprevodnik v p., 77 let, Poljanski nasip 38.

V deželni bolnici:

Dne 25. junija: Matija Janša, hlapec, 24 let. — Anton Kocmur, delavec, 31 let.
Dne 26. junija: Anton Marinič, mestni ubožec, 51 let.
Dne 28. junija: Fran Silar, posestnikov sin, 12 let. — Fran Petrič, posestnikov sin, 9 let.

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 1. julija 1911.

Termin.

Pšenica za oktober 1911. . . za 50 kg 11-67
Pšenica za april 1912 . . . za 50 kg 11-94
Rž za oktober 1911 . . . za 50 kg 9-28
Koruzi za julij 1911 . . . za 50 kg 7-21
Koruzi za avgust 1911 . . . za 50 kg 7-36
Oves za oktober 1911 . . . za 50 kg 8-02

Efektiv.

Koruzi označena kot trdna.

Poslano.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po »Moll-ovem francoskem žganju in soli« dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utečujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po 2 K. — Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na Dunaju, Tuchlauben 9. V zalozhah po deželi je izrecno zahtevati Moll-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom.

»Vse je preč, vse je preč — in ne pride nikdar več«, veselo vzklikne gospodinja ob pogledu na mrčesjo zalogo, ki jo je pomoril »Zacherlin«.

Posebne antiseptične lastnosti sestavin praškega domačega mazila iz lekarnar B. Fragnerja, c. in kr. dvornega dobavitelja v Pragi so povod uspešnemu učinku na hitro zaceljenje različnih vrst ranitev. Mazilo je izborno za pokrivanje ran, ker jih varuje vsakega ončičenja ter jih hladi in blaži bolečine. To izborno domače zdravilo se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah.

ZALOGE:
• DUNAJ •
• BUDAPEŠT •
• TRST •
• PARIS •
KRISTIJANJA TORONTO-KANADA

TOVARNE:
• PRAGA •
• WINTERBERG •
• KLATOVY •
• NEUBERN •

LEVOVA ZNAMKA
PERIS ZA GOSPODE
M. JOSS & LOWENSTEIN
C. in KR. DVORNI UFERANTI PRAGA

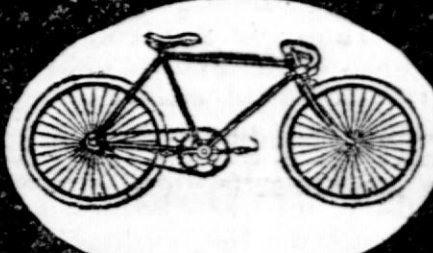
Kašljajoče opozarjamo na inzerat o Thymomel Seillae, preizkušen izdelek, ki ga zdravniki večkrat priporočajo.

CERESIT
dela (mokre) kleti, vlažna stanovanja, lažjajeno suha
Avstr. ceresitna družba z o. Dunaj, XVIII. Martins-Strasse 71. Telefon 22288.

Papier à Cigarettes

ABADIE

Za vinopivce
za mešanje s trtnim sokom!
MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna alkalična kislina
neutralizira vinsko kislino
prijetno rezočega okusa. Ne barva vina.

KINTA
Priznana močna, lahko tekoča solidna in nepreosljliva so **KINTA** kolesa.
Najboljše jamstvo. Ilustrovani cimeni brzojavni.
K. Camernik
Ljubljana, Dunajska cesta 9.
Special. trgovina s kolesim posam. deli.
Izposojevanje koles.

3 zlati nauki!

- I. Kdor s »FLORIAN-om« se krepa, Zmeraj dober tek ima!
- II. Če želodec godrnja, Pij »FLORIAN-a«, pa neha!
- III. Ni otožen, ni bolan, Ta, ki živi

FLORIAN

Postavno varovano.

Dober tek!

Zdrav želodec imamo in nič nas ne tišči želodec, odkar razimo izborne Fellerjeve kroglice z rabarbarom in znamko »Elzine kroglice«. Povemo Vam po izkušnji, poizkusite tetudi, uravnavajo telesno odvajanje in pospešujejo prebavo. 6 škatlic poštnine prosto samo 4 krone. Izdelovalec samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elizin trg št. 238 na Hrvaškem

Meteorološko poročilo.
Vidna nad morjem 3002. Srednji azidni tlak 734.9 mm

Julija	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
30	2. pop. 9. zv.	736.5 734.6	25.7 19.8	slab jug. sl. szah.	jasno del. oblak.
1.	7. zj.	734.2	15.6	sl. jzah.	soparno

Srednja večerajšnja temperatura 19.8° norm. 19.1°. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

+

Potrta globoke žalosti naznanja gospa **Pavla Bežan** roj. **Stargl** v lastnem in v imenu svoje hčere **Pavle** žalostno vest, da je nje iskreno ljubljeno, angelsko dobro soprogo, oziroma očca, gospod

Matej Bežan
c. kr. notar v Marenbergu

dne 28. junija 1911 ob 1/9. dopoldne nenadoma umrl vsled srčne kapi. Pokojnikovo truplo se je 30. junija ob 7/8. uri zjutraj v hiši žalosti v Marenbergu blagoslovilo, na to pa prepeljal v lastno grobnico na Steinfeldsko pokopališče v Gradcu. Sv. maše zadušnice se služijo v Gradcu v soboto, 1. julija ob 8. uri zjutraj v farni cerkvi pri sv. Andreju in v Marenbergu v ponedeljek, dne 3. julija t. l.

Marenberg-Gradec, 1. julija 1911.

Zahvala.

Ob bridki izgubi moje soproge, gospe

Justine Velepčič roj. Kovačič

mi je došlo toliko dokazov sočutja, da mi ni mogoče se vsakemu posebej zahvaliti, zato izrekam tem potom svojo odkritosčno zahvalo preblag. gospe Mayerjevi za naravnost samaritansko postrežljivost, ki jo je izkazala ves čas boleznimi moji rajni ženi in moji deci, čt. gg. frančiškonom za večkratni obisk ob bolezni, preblag. gospodu poštnemu nadzorniku Fleretu kakor tudi vsem svojim gg. tovarišem, prijateljem in znancom, ki so dragi rajnici izkazali zadnjo čast in jo kljub oddaljenosti v tako obilnem številu spremili k zadnjemu počitku.

Prisrčno se zahvaljujem tudi pevskemu zboru poštinih uslužbencev za ganljivo petje v cerkvi in ob grobu.

Sp. Rožnik pri Ljubljani, 1. julija 1911.

Ivan Velepčič.

Dr. Franc Derganc

primarij I. kirurškega oddelka deželne bolnice

zopet ordinira.

Stanovanje

obstoječe iz 3 sob, kuhinje s pritliklami se odda s 1. avgustom v Slomškovi ulici št. 7 v pritličju (Hochparterre). — Poizve se pri hišnem gospodarju ravnotam.

2301

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštne povzetju

Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron.

273

Dijaka

(posebno prvošolca na realki) iz boljše rodbine sprejme prihodnje šolsko leto na hrano in stanovanje **profesor.**

Naslov pove iz prijaznosti upravnništvo »Slovenskega Naroda«.

2297

Mala, dobro vpeljana trgovina

s skladiščem in stanovanjem

z dobrim prometom v prijetnem kraju na Gorenjskem se takoj odda z zalogo ali brez nje.

Zelo ugodna prilika!

Naslov pove iz prijaznosti upravnništvo »Slovenskega Naroda«.

2298

Gostilna Dražil

Rimska cesta 11.

Priznana dobra vina. — Dvojno marčno pivo. — Gorka in mrzla jedila. — Prijeten vrt. — Prostor za balinjanje. — Časopisi na razpolago.

2074

Motorno kolo

(Neckarsulm) 2 1/2 HP, malo rabljeno, se ceno prodaja.

2266

Naslov pove upravnništvo »Sl. Naroda«.

Nagrobne svetiljke

mreže, ramena, stojala, križe dobavlja najceneje specialna tvrdka **Bárták & Grulich**, umetno ključavničarstvo **Vamberk, Češko**. Ceniki zastoj. Sprejemajo se zastopniki proti proviziji.

2203

Rekda prilika! Redka prilika!

Zelo dober skoro nov **pianino**

se po ceni prodaja na voglu Sv. Petra ceste, vhod Radekega c. št. 2, I. nadstropje.

2306

Strojnik

izurjen pri parnih strojih, električnih napravah, bencinovitih motorjih išče službe za 15. julija ali pozneje. Prijazne ponudbe pod »Verziran« na upravnništvo »Slov. Naroda«.

2142

Napredaj je v lepem gorenjskem kraju :: hiša s pekarijo

zelo ugodno za to obrt. Naslov se izve pri upravnistvu »Slov. Naroda«.

2238

Doktor juris

z dobro sodno prakso, želi vstopiti kot kandidat v odvetniško pisarno. Ponudbe s pogoji pod šifro »Doktor juris, M. K.« poste restante, Hauptpostlagernd, Graz.

2267

Lepo stanovanje

se odda v najem s 1. avgustom t. l.

Več se izve iz prijaznosti pri tvrdki: **Franc Souvan sin.**

Otroški

blagoslov po želji ob naročitvi mojih 2200 obl. varovanih 3 vzorci I K, 6 vzorcev K 1-80, 12 vzorcev K 3-40. — Katalog gratis in franko. — Higien. manufaktura Julij Singer, Dunaj I., Wiesingerstrasse 8 F.

Spretna kontoristinja

z večletno prakso se sprejme. Prednost imajo tiste, ki so že delovale pri mlinskih podjetjih. Plača po dogovoru. Vstop s prvim avgustom. Ponudbe na **Karla Zupanca, valčni mlin, Sevnica.**

2300

Za okraj Zrebnje se takoj sprejme dacar

ki je že več let v tej službi in ne čez 40 let star. Mora biti tudi kolesar. Plača 100 kron mesečno in prosto stanovanje. Ponudbe naj se pošiljajo na **Alojzija Blajpaha, reprezentanta v Veliki Loki, Dolenjsko.**

2289

Prodaja se iz proste roke v Kamniku na Kranjskem **enonadstropna hiša**

z gostilniško koncesijo. Poleg hiše je velik senčnat vrt, vrt za sočivje in njiva, prostorno gospodarsko poslopje, velike kleti in vse pritlikline. Natančneje se poizve pri posestniku, gospe **Mariji Fischer v Kamniku, Graben št. 33.**

2277

Proda se skoro novo kolo.

Vprašanja pod šifro »kolo« na upravnništvo »Sl. Naroda«.

Na stanovanje in hrano se sprejmejo

2—3 kontoristinj ali dijakinje.

Naslov pove upravnništvo »Sl. Naroda«.

Večja trgovina z lesom išče kontorista

veščega slovenskega in nemškega jezika (prednost imajo zmožni tudi italijanščine), z večletno prakso v lesni stroki. — Ponudbe na upravnništvo »Slovenskega Naroda« pod šifro »29«.

Vodni elevatorji

(črepalo na vreteno) za vodnjake cisterne ter črepala za vodo za ročni in strojni pogon, motorje na veter, toplotne, plinovne, naftovne in bencinovne postavlja najceneje

J. K. Rudolf
c. kr. dvorni dobavitelj v Plznji.

Dr. Ed. Šlajmer

ne ordinira od 1. julija do 8. avgusta.

Moderno pohištvo za pisarne in sobe za gospode.

Glogowsky & Co.
c. in kr. dvorni dobavitelj
Gradec, Joanneumsring št. 8.
Prevzema izdelovanje vsesplošnega pohištva. Praračune izdelujejo lastni arhitekti.

1120

Ženitna ponudba.

Trgovec

26 let star, z dobro idočo trgovino, se želi poročiti z gospico 20 do 25 let staro, z nekaj tisoč premoženja. Samo resne ponudbe s sliko in naslovom na upravnništvo »Sl. Nar.« do 5. julija 1911.

Nič ne pomaga!

Moji gramofoni in godbeni avtomati so le najboljši

A. RASBERGER
Ljubljana
Sodnijska ulica št. 5.

3067

Sprejme se zanesljiv čevljarški poslovođja

vešč slovenskega in nemškega jezika. Kje, pove upravnništvo »Slov. Naroda«.

Stanovanje

s 4 sobami, kopeljo, električno razsvetljavo in vsemi pritliklinami se odda z 1. avgustom termin.

Poizve se pri hišniku, **Franci Jožela cesta št. 16.**

2174

Za penzioniste! stanovanje

obstoječe iz treh sob, kuhinje, vrta in skalne kleti. Razgled na železnico in reko. — Več pove g. **Franc Voučak**, posestnik v Rajhenburgu.

Uradno dovoljena, že 15 let obstoječa najstarejša ljubljanska posređovalnica stanovanj in služeb

G. Flux

Gosposka ulica št. 6,
priporoča in namešča le boljše službe iskajoče vsake vrste

kakor

privatno trgovsko in gostilniško osobe izbira različnih služeb, zlasti za ženske Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

2281

Pri vnanjih vprašanjih se prosi znamka za odgovor

prodajalna

z mešanim blagom.

Ozira se samo na reflektante, kateri zamorejo prevzeti trgovino najpozneje v 14 dneh. **Gotovine je treba samo 3000 K.**

2278

Cenjene ponudbe pod »št. 3000« na »Prvo anončno pisarno« v Ljubljani.

Ker ni bilo mogoče dobiti sl. »Slovenske Filharmonije«, se vrši danes 1. in jutri 2. julija in sicer danes ob 8. uri zvečer in jutri ob 5. uri popoldne. na občepriljubljenem vrtu restavracije pri »Novem svetu« tamburaški koncert.

Vstop prost.

2299

Pozor!

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril v **Sv. Florijana ulici št. 23** takoimenovani **vinotoč domače vinske kleti.**

Imam kakor vedno zajamčeno pristna, raznovrstna dobra vina na razpolago.

VRSTA IN CENIK:

Takoimenovana Vip. Sipca liter à 48	čez ulico 44
Sromeljsko belo I. vrste	» » 48 » » 44
Istrski pravi teran I. vrste	» » 48 » » 44
Vipavsko belo I. vrste	» » 44 » » 40
Predlanski dolenski cviček	» » 40 » » 36
Pivo v steklenicah	» 12 » » 12

V vinotoču raznovrstna mrzla jedila. Obecnem naznanjam, da imam v glavni klet v Vodmatu na razpolago, za skupno odati, okroglo 1200 litrov pravega pristnega istrskega terana, cena mu je 28 gld. pr. 100 litrov.

K obilni udeležbi vabi zagotavljajoč najboljšo postrežbo, veselošpovanjem

Josip Cotič.

Optični zavod Jos. Ph. Goldstein

Ljubljana, Pod trančo 1

priporoča svojo bogato zalogo naočnikov, ščipalnikov, daljnogledov in vse v to stroko spadajoče predmete.

1893

2 čevljarška pomočnika

sprejme takoj v stalno delo

Lovrenc Bizjak, čevljarški mojster pri pošti v Postojni.

2219

Odda se dvoje lepih stanovanj

obstoječih iz 1 oziroma 2 sob s kuhinjo in pritliklinami ter delavnica, pripravna za vsako obrt, na **Tržaški cesti 13.**

Več čevljarških pomočnikov sprejme

:: Josip Kolman na Bledu. ::

Prodajalka

izurjena v špecerijski stroki z daljšo prakso, želi vstopiti v večjo trgovino ali filijalko. Naslov pove uprava Sl. Nar.

2236

Kontoristinjo trgov. sotrudnika

in

sprejme

tvrdka **Oton Roman v Radovljici.**

2235

Kuharica

za gostilno na deželi, pošena, trezna, pridna, starejša, katera se pri gospodinjstvu dobro razume in ima tudi v 2288 računih nekaj zmožnosti

se išče za takojšnji nastop.

Ponudbe, katerim naj se navede do sedanje službovanje, naj se pošlje na uredništvo »Slovenskega Naroda«, pod »Pridna gospodinja 300«.

Zavod za tehnične in elektrotehnične naprave

v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 22 (nasproti kavarne „Evropa“)

koncesion. podjetje za električne naprave, napeljava električne luči in prenos moči, telefonske in brzojavne naprave. Dobava in montiranje motorjev na bencin in petrolin ter Diesellovih motorjev. — V zalogi vedno v veliki izbiri: elektromotorji, ventilatorji, obločnice, žarnice, telefoni, vsakovrstni instalcijski material, mazilna olja in masti, sesalke, svetilniki za elektriko in plin ter sploh vse tehnične potrebščine.

Mehanična delavnica

sprejema vsakovrstna mehanična dela in popravila vsakovrstnih strojev. Dela se izvrše solidno, točno in po najnižjih cenah. Proračuni na zahtevo zastoj. 1386

Zavod za tehnične in elektrotehnične naprave.

Gozdni biser

brez alkohola, daje z ohlajeno sodavico ali mineralno vodo najkrajše osveževalno pijačo. **MORIC LÖW**, izdelovalnice gozdnega bisera Brno-Musovice. 1907

Mademoiselle Andrée Prévot, institutrice française

donne des leçons pendant les vacances. S'adresser de Midi à 1 heure, Bleiweisova cesta št. 9, II. nadstr.

Stampilije
vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.
Anton Cerne
graver in izdelovalatelj kavčakovih stampilij
Ljubljana, Stari trg 20.
Ceniki franko. 235

KAŠLJAJOČIM otrokom in odraslim
zapisujejo zdravniki z najboljšim uspehom
THYMOMEL SCILLAE
pomočnik, ki razkroja in odločuje sluz, lajša in pomirja dušljivi kašelj, odpravlja težkoče dušljivosti in zmanjšuje njih število. — Na stotine zdravnikov je že oddalo mnenja o presenetljivo točnem učinku Thymomel Scillae pri oslovskem kašlju in drugih vrstah dušljivega kašlja.
Prosimo vprašajte svojega zdravnika.
1 steklenica 2-20 K. Po pošti franko ako se pošlje naprej 2-90 K. 3 steklenice ako denar naprej 7.— K. 10 steklenic ako denar naprej za 20.— K.
Izdelovanje in glavna zaloga
B. Fragnerja lekarna
c. kr. dvorni dobavitelj
Praga III., št. 203.
Pazite na ime izdelka, izdelovalca in na varstveno znamko.
V Ljubljani v lekarnah: Jos. Mayr, dr. G. Piccoli in Jos. Cizmar.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir 35
M. GELBHAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

A. BERTHOLD
fotografski umetni zavod
Ljubljana, Sodna ulica 11
se priporoča za
vsa fotografska dela v znani najboljši izvršitvi.

KONFEKCIJSKA TRGOVINA MAČEK & KOMP.
FRANCA JOŽEFA CESTA ŠTEV. 3
SE PRIPOROČA SLAVNEMU OBCINSTVU.
STROGO REELNA POSTREŽBA. NAJNIZJJE CENE.

Kmetovalci!
amerikansko kosilnico „Deering“
ki jo dobite edino le pri
Marije Terezije cesta 1 **Fr. Stupica v Ljubljani** Marije Terezije cesta 1
Priznalna pisma na vpogled. — Svari se pred podobno se glasečimi imeni
Obračevalci za seno vedno v zalogi.

Telefon šte. 237.
Zajec & Horn
Ljubljana, Dunajska cesta 73.

Beton in železo-beton.
Fundamenti. Vzdava turbin.
Stropovi. Stopnice.
908 Mostovi. Tlakovi.
Ksilolit, umetni kamen: okraski za fasade, obhajilne mize, balustrade.

M. Kristofič-Bučar
Ljubljana, Stari trg šte. 28
Kradi **preselitve** trgovine
prodaja po zelo znižani ceni
Krasne **BLUZE**, fine **KOSTIME, KRILA**, plašče, pelerine, nočne halje, predpasnike, perilo, tudi po meri, otroške oblekice, čepice, potrebščine za novorojenčke, moderce, pasove, nogavice, rokavice, moške srajce, ovratnike in drugo modno blago. Pošilja se na ogled po pošti.

Lud. Černe
uvelir, trgovec z urami ter zapriseženi sodnijski cenilec. 236
Ljubljana, Wolfsove ulice št. 3.
Velika zaloga
juvelov, zlatnine in srebrnine, različnih ur, uhanov, prstanov, verižic in očal itd.
Blago prve vrste. Solidna postrežba. Cene na jnižje.

Prva največja eksportna trgovina ur, zlatnine in srebrnine
H. SUTTNER
Ljubljana, Mesni trg (nasproti rotovžu) in Sv. Petra cesta 8
Nikelnasta moška ura z verižico od K 4-50 naprej
Prava srebrna „ „ „ „ „ 9-70
14 kar. zlata „ „ „ „ „ 44—
Nikelnasta damska „ z verižico „ „ 8-50
Prava srebrna „ „ „ „ „ 9-50
14 kar. zlata „ „ „ „ „ 20—
Uhani zlato na srebro „ „ „ „ „ 1-80
14 kar. zlati uhani „ „ „ „ „ 4-50
Lastna tovarna ur v Švici.
Tovarniška znamka „Iko“.
Telefon št. 273. Telefon št. 273.

Zacherlin
pomaga čudovito kot nede-
sejni „uničevalec mrčesa“.
Pristen sumo v steklenicah.
Naprodaj, kjer so obešeni plakati.

SINGER 66

Sivalni stroj 20. stoletja.

Kupujte samo v naših prodajalnicah ali od njih agentov.

Singer Co. deln. dr. šivalnih strojev.

1414

Ljubljana Kranj Kočevje Novo mesto
Sv. Petra cesta 4. Glavni trg 53. Glavni trg 79. Veliki trg 88.

Znamka!

Pred vsem — povsod zagovalci.

DIRKA NA OPČINAH:

TEAN in REKORDNO darilo

5 prvih daril.

LAURIN & KLEMENT

AVTOMOBILI

Cestna dirka Komorau-Schönbrunn: 2289
Prvo darilo in drugo darilo.

LAURIN & KLEMENT, d. d., Mlada Boleslav.

Zastopstvo: NIKODEM & WETZKA, Gradec.

Pripovedovanje enega častnika.

Nancy, 8. februarja 1887.

Gospod di Robotard, častnik pri konjickih, trpel je dolgo časa na želodcu in na črevesih. Njegova bolezen se je še povišala, vsled žalostnih razmer. Bil je nervozen in vznemirljen. Nehote se je solzil ter hlapal. Bil je v resnici v žalostnem stanju. Poskusil je kopelji, železo itd. toda vedno brez uspeha. Nek prijatelj mu je svetoval naj poskusi.

»Oglje Belloc.« V začetku se je branil vsled črne barve. Neki dan pa je imel hude bolečine v želodcu več kot navadno vzel je eno žlico Oglja Belloc.

Bil sem iznenaden (pravil) ker nisem čutil slabega okusa. Takoj sem vzel še drugi dve žlici, in moje iznenadenje je bilo tem večje, ko sem čutil po malo minutah neko mirnost, katero nisem popred dolgo čutil, ter sem nadaljeval z vze-manjem »Oglja Belloc.« Bolečine v želodcu se niso več vračale, prebavljanje je bilo lahko, ter v kratkem času sem popolnoma ozdravel. Le skozi vporabo »Oglja Belloc« sem popolnoma ozdravel.

Maks di Robotard, dragonski stotnik.

Gospod doktor Maks V resnici zadostuje, da se uživa oglje Belloc po vsakem kosilu po 2—3 žlice, da se v nekoliko dneh ozdravi želodčne bolezni, da, celo zastarele bolezni in take, ki se zoperstavljajo vsakemu drugemu zdravilu.

Oglje Belloc povzroča prijeten občutek v želodcu, daje tek, pospešuje prebavo in odstranjuje telesno zaprtje, oglje Belloc je neprekosljivo sredstvo proti težavam v želodcu po jedi, proti migreni, ki je posledica slabega prebavljanja, proti gorečici, proti vzpehavanju, kakor tudi proti vsem živčnim boleznim želodca in čreves.

Najpriprostejše sredstvo uživati oglje Belloc v prašku je, da se v kupici na čisti ali poslajeni vodi pomeša in naenkrat ali v presledkih spi.

Oglje Belloc lahko samo koristi, škoditi pa ne more, v kakršnikoli množini ga rabimo. Dobiva se po vseh lekarnah.

Poskušali so oglje Belloc ponarejati, ali so te ponaredbe brez učinka in ne ozdravijo nič, ker so pač slabo pripravljene.

Da se izognete vsaki pomoti, pazite natančno na to, da je na vsaki steklenici ime Belloc in naslov laboratorija: Maison L. Frère 19, rue Jacob, Paris.

Oni, ki se ne morejo privaditi ogljev prašek požirati, naj vzamejo raje pastilje Belloc: 2—3 pastilje po vsaki jedi in kadar nastopijo želodčne bolezni, zavzeti zadostujejo popolnoma, in imajo isti gotov učinek. Pastilje vsebujejo čisto oglje Belloc. Zadostuje v usta jih dati, in s slinami, ki jih raztopi, požreti.

Dobiva se v Ljubljani: Lekarna br. Piccoli, lekarna Sušnik, lekarna U. pl. Trnkoczy itd.

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da bom prevzel in

otvoril v nedeljo 2. julija t. l.

nov, povsem moderno opremljen

hotel „AUSTRIA“ na Bledu.

Postreglo se bode vedno z dobrim, pristnim vinom, svežim pivom ter izvrstno kuhinjo. Vodstvo restavracije je poverjeno izbornemu večaku kuhinjo pa oskrbuje ena najboljših kuharic iz Ljubljane. Hotel ima krasno lego ob jezeru ter udobne in okusno opremljene sobe za tuje.

Priporočam se torej kar najboljšo z zagotovitvijo točne in solidne postrežbe po zmernih cenah.

Na Bledu 28. junija 1911

2257

A. TOLLAZZI lastnik hotela »AUSTRIA«

Najnižje cene.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Turjaški trg šte. 7.

237

Največja zaloga pohištva

za spalno in jedilne sobe, salone in gospodarske sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, zimski modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

Perje

za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

F. HITI

Pred Skofijo šte. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

J. VECCHIET

zlatar v Ljubljani

nasproti glavne pošte

priporoča svojo trgovino vsakomur

zlatnine

ter precizijskih žepnih ur.

Častna delavnica.

Kupuje staro zlato in srebro.

Cene zmjerne.

Solidna in realna postrežba.

Ustanovljeno 1845.

Paro barvarstvo

ter kemično čiščenje in
snaženje oblek.

Apertura sukna.

JOS. REICH

Poljanski nasip - Ozka ulica št. 4.

Sprejemališče

Selenburgova ulica št. 3.

Postrežba točna. Solidne cene.

AVG. AGNOLA

v Ljubljani, Dunajska cesta 21.

Velika zaloga

steklenine, porcelana, svetilk, zrcal, šip, kozarcev, vrčkov
l. t. d.

Gostilniška in kavarnarska namizna posoda
po najnižjih cenah.

Važno! za Važno!

gospodinj, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za droge, kemikalije, zelista cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografirane aparate in potrebščine kirurškega obzveila vsake vrste, sredstva za dezinfekcijo, voski in pasto za tla itd. — Velika zaloga najčistejšega ruma in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in soli za kopei Oblastv. konc. oddaja strupov

Za živinorejce

posebno priporočljivo: grenka sol dvojn. sol, soliter, sojina, holmoz, krmilno spno itd. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija

ANTON KANC

Ljubljana, Zidovska ulica št. 1.
Kupuje po najvišji ceni razna zelista (rože), cvetje, korenine, semena, skorje itd.

Pokusite pivo iz Češke delniške pivovarne v Čeških Budejovicah.

To je izborno, na pizenjski način varjeno pivo.

Zalogo: Ljubljana: V. H. Rohman. Trst: Schmidt & Pelosi.

Postojna: Emil pl. Garzarolli. Pulj: Lacko Križ. Trnovo: Rudolf

Valencič. Reka-Sušak: Ante Sablich.

1825

Veliki semenj za kuhinjsko posodo na Resljevi cesti.

Od 1. do 9. julija prodajata porcelansko in drugo posodo ter luksuzno posodo po nizki ceni.

2291

Kus in Bublik.

DARUVAR

Kopališče. Postaja južne železnice.

Železnate in kaluzne kopeli 34—35° C. Fango, zdravljenje

z mrzlo vodo in ležanjem na prostem. Ogljikovo-

kislinaste, zračne in solne kopeli.

Zmerne cene. Prospekte pošilja

na zahtevo

1727

Kopališko ravateljstvo DARUVAR, Slavonija.

Po učinku
neprekosljiva

Bruselj 1910
Grand Prix

brezova voda za lase

Cena K 2-50

in K 5-

Najboljše sredstvo za gojenje las

Kdor enkrat poskusi

rabi vedno.

JURI DRALLE, Hamburg in Podmokli n./L.

Generalno zastopstvo

že 30 let v Avstriji predobro uvedenega prav prve vrste
ameriškega pisalnega stroja

se za posamezne okraje oz. dežele monarhije

pod ugodnimi pogoji odda.

solventnim trgovcem, ki kupujejo na lasten račun. Stroj ima popolnoma vidno pisavo, dvobarvni trak, ležišče na kroglih, preprosto pretikanje, premenljiv voz itd. — Naš ravnatelj se mudi sedaj v Evropi. — Samo resni ponudniki naj do 10. julija naslove svoje dopise pod „Manager“ na anončno ekspedicijo Henrik Schalek, Dunaj 1, Wollzeile 11.

Preblauske rudninske vode.

Staroslavne natronske kiselice velike vrednosti in izvrstnega okusa, ogljikove kisline, neprekosljive čistosti in velike vsebine

Preblauska slatina, najčistejša alkalska rudninska voda, preizkušeno zdravilna pri motenjih prebave in menjavanja snovi, katarh, kamenu, boleznih v mehurju in na ledicah.

Preblauski livadni vrelec, nanovo odprt, ogljikove kisline velebogot, naraven natronski kislec, vsled prijetno rezočega okusa prav posebno pripraven za brizganje vina, za mešanje s sadnimi sokovi in je tudi brez vsake primesi uživan izborno osvežilna pijača.

Dobiva se v Ljubljani pri

A. Šarabonu, Mihaelu Kastnerju

ter po vseh lekarnah in špecerijskih trgovinah ter pri vrelski razpošiljalnici

Preblau, Koroško.

Berlinska gledališča.

(Opisuje Danilo.)

Berolin, 12. junija.

Od časa do časa je duševna potreba provincijalnega igralca, da potuje v glavna mesta, da si ogleda gledališča, novi repertoar in igralce; da zadobi nove vzore, novo izpodbu-do ter okrepi svojo silo in se prilagodi moderni metodi igranja.

Dunaj, Draždane in Berolin so gotovo prva kulturna mesta, njih odri merilo za gledališko umetnost.

Vse struje gledališke umetnosti so zastopane v teh mestih, umetniške galerije in skulpture pa nudijo igralcu vse, da si širi obzorje. Antika in moderna zgodovina in sedanost se ti nudi v vseh oblikah. Dandanes je dospela gledališka tehnika že na višek, postala je celo ekscentrična.

Deutsches Theater v Berolinu, v katerem igra slavni Max Reinhardt II. del Göthejevega Fausta, je stara podrtija iz prejšnjega veka. O Reinhardtju so zagnali časopisi veliko reklamo, celo naši listi so se ogrevali zanj.

Po taki reklami gre provincijalni igralec v to svetlišče v svečanostni ubranosti. Gledališče je majhno, kakor tudi župa obiskovalec Reinhardtovih predstav, vendar mi je bilo mogoče dobiti ložo na razpolago.

Tukaj zbrano občinstvo je posebne vrste; žensko hipermoderno in histerično, s knjigami v roki čepi po sedežih in čita med dejanjem Fausta.

Predstava se je pričela ob 6. ter trajala do 1/4 na 12. Presledek pa med drugim dejanjem 3/4 ure, da ima občinstvo čas večerjati v posebnih prostorih. — Predstava sama me ni mogla zadovoljiti. Povpraševal sem se, ali sem bil v gledališču ali v kakem kaledeskopu. Doslej sem smatral govor in gesto za najvažnejšo točko gledališke umetnosti, ta naj odločuje na odru. A tu vlada tema in zopet tema v vseh aktih in skoro v vseh prizorih. Igralec ne razločiš ne po obrazu, ne po obleki, le modra ali vijoličasta in rumena senca pada nanje iz višine ali od strani. Vse je tajinstveno, kakor tudi igralci in igralke, brez barve organa, brez geste. V vsej družbi je eden sam igralec t. j. Bassermann, vse drugo je po cesti in kavarni nabrana gledališka šmira, ki pa je virtuosno dresirana. Na odru ne vidiš drugega kot stopnice ali praktikable sivo pogrnjene, posamezna drevesa in prospekt, odprtina odra pa je nizka. Vsak igralec ima določeno mesto, kjer ga električna tajinstveno razsvetljuje.

Vsa scenerija spominja na Stuckove slike, ki jih vidiš v kraljevskem muzeju. Pri aplavzih se nikdar ne dvigne zastor in luč ne razsvetli odra med posameznimi prizori. Bassermann so klicali njegovi častilci najmanj deset minut na oder; ni se prikazal, tudi slikati se ne da, da bi ga občinstvo ne poznalo.

Berolinci se smejejo temu in pravijo, kar zna Reinhardt, to znajo tudi drugi režiserji in da brutalna radovednost tujcev in po senzaciji hrepeneči ljudje ter hipermoderno žensko podpirajo to malo podjetje Reinhardtja in kvalitativno njegovo vrednost.

Toda kdor je bil pri predstavi, je bil tudi pod Reinhardtovim vplivom. Z mogočno silo tira gledalec, sugestivno gupodjarnilja, da nima več svoje volje; oddahne se šele na ulici. Govoril sem z igralcem Königliches-Schanspielhaus, ki je bil svojodobno v Ljubljani angaževan in je znanec Fijana. Pripovedoval mi je mnogo o Reinhardtju in gledaliških razmerah v Berolinu. V tem gledališču predstavljajo burlesko »Eine Million« in po vsakem aktu nadaljuje se dejanje s kinematografom. Vsi igralci, ki so zaposleni v tej komediji, ki igra v Parizu, morali so tja, da jih je znano kinematografsko podjetje Pathe Freres slikalo na lieu mesta, kjer drama igra: na morju, na ladji, na ulicah pariških in v najobskurnejših špelunkah.

Trianon gledališče kultivira fino francosko veseligrro. Predstavljali so »Das Prinzen«; reči moram, da bolj dovršene veseligrre nisem dolgo videl. Dovršena režija, scenerija in inteligentni igralci pripomorejo do popolnega uspeha. Nihče izmed igralcev ne izstopa izven okvira, vse je stilizirano popolno, dovršeno.

V Schillerjevem gledališču so predstavljali Grillparzerja »Der Traum ein Leben«. Bil je to eksperiment, ki me ni zadovoljil. Opereta pa je slaba. Opereta je in ostane dunajski produkt in jo zamorejo le Dunajčani dobro predstavljati.

V Metropol Theater dajejo dan za dnevom »Hoheit amüsirt sich«, banalna stvar in imel sem vtisk variete - operete. Omenim le, da je uprizoritev te operete stala tisoče in tisoče mark. Drugo dejanje igra v pariškem restavrantu »L Albary« ki je točno kopirano. Vse pariške subrete si dajo tu redenzvous; Otero.

Cleo de Merode, Liane de Vries, Po-laire, Liane de Poncys, Lise Fleu-ron in dr. popolnoma kopirane po osebi in frizurah ter v presijajnih toiletah; za to so pa bile slabe igral-ke. Drugih manj ali več interesantnih predstav berlinskih gledališč ne bom opisoval, omenim le še, da Apollo-Theater predstavlja ameriško senza-čno dramo »Um ein Wenig« v 7 sli-kah, in da so nekatere dame pobeg-nile iz gledališča. Bilo je preveč kr- vavo dejanje.

V Kleinstheater, ki je prava specialiteta, sem videl pantomino: Die vier Boten der Fianetta in vzbuj-a prav posebno senzacijo. V Winter-garten pa so velika privlačna sila mramornati kipi in španska subreta La Portajada.

O Dunaju in Draždanih pa dru-gič.

Naprodaj so

4 hiše

med katerimi sta dve dobro vpeljani
: gostilni. Zraven se proda več :

stavnih parcel.

Natančna pojasnila daje restavracija
»pri Zvezdi«, Spodnja Šlika 22.

Voznih koles tvornica Janus.

Stetno jamstvo.

Najboljši nakupi
vir za vozna kolesa,
živalne stroje, pnev-
matike in pritiskine.
Kolesa »Janus« s
triletnim jamstvom
od K 95— naprej
Plašči od K 450, zračne cevi, prima, ne iz
več kosov, od K 3—, acetilenske svetiljke od
K 2—, kolotečni zvonci od K 1—, ročni
zvonci od 30 vinarjev naprej. Držalniki od
30 vin., veržice, prima od K 270 naprej. Pro-
stotečna pesta, sedla, torbice, osi in kone za
vse sisteme, kočniki, cevi vseh razsežnosti itd.
najceneje. **Lasni zavod za popravila, po-
nikljanje in omajljanje.** Vsak dan se raz-
pošilja po pošti. Zahtevajte krasni katalog 1911
gratis in franko. Uvozna trdnica za industrijo
voznih koles 605

MAKS SKUTEZKY, Dunaj,
I. Stubenring 6.

Usnjarskega pomočnika

dobro večšega vseh del za zgornje
usnje, sprejme takoj ali pozneje
Franc Erjavec,
usnar v Cerknici pri Raketu.
Delo trajno. 2263 Plača dobra.

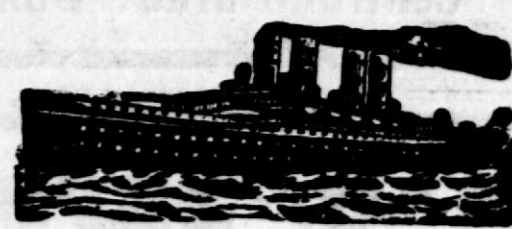
Staroznana restavracija s kavarno,

ledenico, vrtom, kegljiščem, biljardom
in stanovanjem ter sobami

se takoj odda. :

Ponudbe pod št. 2202 na upravništvu
»Slovenskega Naroda«. 2202

V Ameriko in Kanado

prilpazna, cenena in zanesljiva vožnja

Cunard Line.

Odhod iz domačega pristanišča Trsta:

Carpathia, 4. julija 1911.
Saxonia, 23. julija 1911.
Pannonia 8. avgusta 1911.

iz Liverpoola: 274

Največji in najlepši parnik sveta.
Lusitania, 8., 29. julija, 19. avgusta,
2. septembra, 7. oktobra 1911.
Mauretania, 22. julija, 12. avgusta, 2.
23. septembra 1911.

Pojasnila in vozne karte pri
Andr. Odiasok

v Ljubljani, Slomškova ulica št. 25,
poleg cerkve Srca Jezusovega.

Vozna cena Trst-New York III. razred K 170
za odraslo osebo z davkom vred in 100 K
za otroka pod 10 leti z davkom vred.

Ceno posteljno perje!

Najboljši češki nakupi vir. 2815

Kg. sivega, dobrega,
puljenega 2 K; bolj-
šega 2-40 K; prima
polbelega 2-80 K;
belega 4 K; belega
puhastega 5-10 K;
kg. velefinega sne-
žnobelega, pulje-
nega, 6-40 K, 8 K; kg. puha, sivega 6 K, 7 K,
belega, finega 10 K; najfinejši prsni puh 12 K.
Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitega
rdečega, mo-
drega, belega ali rumenega nankinga, per-
nica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema
zglavnicama, 80 cm dlj, 60 cm šir., polnjena
z novim, sivim, prav stanovitnim puhastim
perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K;
posamezne pernice 10 K, 18 K, 14 K, 16 K,
zglavnice 3 K, 3-50, 4 K. Pernica, 200 cm
dolga, 140 cm šir. 13 K, 14 K 70, 17 K 80,
21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir.
4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz
močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga,
116 cm šir. 12 K 80, 14 K 80. Razpošilja se po
povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se
franko zamenja za neugajajoče se vrne denar.
Natančni cenovniki gratis in franko.

S. Benisch, Dešenice št. 767, Češko

Zajamčen vspoh

sicer denar nazaj. 2285

Zdravniška priznanja o izvršnem učinku.

Med. dr. A. Rixa

krema za prsi.

Neškodljivo, porabno
na zunaj. Trajen uspeh.
Bujne prsi, polne, krepke
telesne oblike, za vsako
starost v kratkem času.
Poizkusni lonček 3 K,
velik lonček 8 K.

Zoporne kocijne

v obrazu odstrani v 5
minutah dr. A. Rixa
odstranjevalec kocin.
Cena 4 K. Zajamčeno
neškodljivo. Vsa zdrav-
niško preizkušena lepota

Pege radikalno odstranjuje za vedno od pro-
fesorjev in zdravnikov edino priporočena in
garantirano neškodljiva dr. A. Rixa pasta
Pompadour, ki je že 60 let sem v rabi.
Lonček 3 K, za poskušnjo 1 K.

Kosmet. laboratorij dr. A. Rixa Dunaj
IX., Berggasse 17/2.

:: Razpošiljanje diskretno po povzetju. ::

Prvo podjetje te vrste na slo-

vanskem jugu!

Posreduje

pri nakupu in prodaji nepremičnin in
obrtij.

Posreduje

pri najetju hipotekarnih posojil in
osebne kredite.

Prevzema

inkaso faktur in administracijo entitet.

Prevzema

trgovsko zastopstvo in poravnavo kon-
kurzov ter insolvent.

Prejema

oglas v vseh jezikih in jih oddaja v liste
ter revije vseh narodov.

Prevaja

oglas, reklamne notice in trgovsko kore-
spondenco iz in v vse jezike.

Uvaja

reklamo za patentovane in nepatentovane ob-
jekte anončnim potom.

Nabavlja

umetniške anonce, klišeje in tozadevne
strokovnjaške skice.

Ustanovi

informacijski zavod in reklamacijsko pi-
sarno z revizijo tovarnin.

Razpolaga

z najboljšimi zvezami v obrtnih in
davčnih agendah.

**Trgovske zveze s sve-
tovnimi anončnimi zavodi
:: in posredovalnicami. ::**

Borzna izvestja.

Mulley & Co.

Utisnite si podobo in ime

„Ottoman“

(cigaretni papir
in stročnice) v spomin, ker hočejo s pona-
redbami zavajati konsumente.

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombina-
cijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na
doživetje in smrt z manjšajočimi se
94 vplačili.

„SLAVIJA“

.. . . vzajemno zavarovalna banka v Pragi. . . .

Rezervni fond K 53,759.285-24. — Ispolneno odškodnino in kapitalije K 115,390.003-01.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa polaganja daje
cigar pisarne so v
lastni bančni hiši

Generalno zastopstvo v Ljubljani

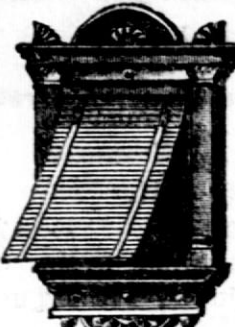
v Gosposki ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premočnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode cenjuje takoj in najkulantneje.
Uziva najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno
podporo v narodne in občnkoristne
namene.

Zdravilno žvepleno kopeli VARAZDINSKE TOPLICE (Krnjake)
 Zdravilna, počitna, telefonska in brezplačna postaja.
NOV ZDRAVILNIŠKI HOTEL Z ELEKTRIČNO RAZSVETLJAVO.
 Starostni radiativni žvepleni vreli + 58° C
 priporočljivi za
PROTIN, NEVRA, ISCHIAS itd.
 Pitno zdravljenje ob trdovratnih boleznih v vratu, prsih, trebuh, jeter, ledene, žolce.
 Elektr. masaža, tušne, ogrevalne in solne kopeli.
 Otvorjeno vse leto. — Moderna komfort.
 Novi hoteli. Prekrasna okolica. Vojaška godba.
 Prospekti daje zastoj kopeliško ravnanje.

C. kr. priv. tovarna za cement
Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah
 priporoča svoj priznani izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdnosti daleč nadkriljujoči kakor tudi svoje priznane izvrstno apno.
Priporočila in izpričevala 205
 raznih uradov in najslavnejših tvrdk so na razpolago
Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Illica 40 G. Skrbic, Zagreb Illica 40

Z električnim pogonom urejena tvornica žaluzij, železnih in lesenih rolet za okna in trgovine, vseh vrst platnenih in lesenih tkanih rolet, iz platna, damasta, gradla, satina, ripsa itd.
 — Cenovniki in proračuni na zahtevo zastoj. —
Telefon šte. 492. 1792 Telefon šte. 492.

Oklic.
 V konkurzno maso **Frana Demšarja** bivšega trgovca v **Idriji** spadajoča
 zaloga blaga delikatesne trgov. v hiši št. 394 in specerijske trgov. v hiši št. 136
 prodala se bode posamezno ofertnim potom kakor stoji in leži.
 I. Cenilna vrednost delikatesne trgovine znaša danes po odbitku že prodanih kvarljivih predmetov skupno z zalogo vina in opojnih pijač . . . K 4236-04
 II. Trgovina z mešanim blagom je sodno cenjena in sicer:

specerijsko blago na	K 1558-76
opojne pijače	K 429-50
steklo in igrače	K 249-54
galanterija	K 714-02
obleka	K 651-30
čevlji	K 1192-40
trgovska oprava	K 154-90
skupaj na	K 4950-42

Konkurzna masa ne prevzema nobenega jamstva za kakovost ali količino blaga.
 Pismene ponudbe opremljene z 10% vadijem, vložiti je pri podpisnem upravitelju konkurzne mase najkasneje do vstetega 15. julija 1911 in ostanejo ponudniki na ponudbe vezani do vstetega 1. avgusta 1911.
 Konkurzna masa ni vezana na najvišjo ponudbo ter si pridruže pravico, da sme vložene ponudbe sprejeti ali odkloniti, ne oziraje se na njih visokost.
 Ponudnik čigar ponudba je sprejeta, mora takoj plačati kupnino, kakor hitro prejme naznanilo, da se je sprejela njegova ponudba.
 Ako bi le-ta ne plačal kupnine tekom enega tedna po prejemu naznanila, zapade naloženi vadij v korist konkurzne mase, ki je tudi upravičena odstopiti od kupne pogodbe.
 Po plačilu kupnine mora kupec prodano zalogo prevzeti in odstraniti tekom osmih dni.
 Inventarski zapisnik leži na vpogled pri c. kr. okrajnem sodišču v Idriji.
 Na prodaj stavljeni predmeti razkaže na željo upravitelja konkurzne mase, ki daje sicer tudi vsa potrebna pojasnila.
 V Idriji, dne 24. junija 1911.

Alojzij Pegan c. kr. notar
 kot začasni upravitelj konkurzne mase
Franceta Demšarja.

ANTON ŠARC, LJUBLJANA.
 Izdelovanje perila, pralnica in svetilolikalnica, električni obrat, priporoča zelo dobro in solidno izdelano perilo po nizkih cenah.
„TETRA“
 srajce za gospode v različnih barvah, dobre kakovosti, izborna noša, posebno priporočljivo za osebe, ki se rade pote in zoper prehlad. Dobi se blago in po meri izdelano perilo.
Vzorci na razpolago.

Ključavničarstvo
Ig. Faschinga vdova
Pollanski nasip št. 8.
Reichova hiša.
 Velika zaloga
štedilnih ognjišč.
 Izvrstne in solidne dele.
 Cene zmerno. Popravila se točno izvršujejo.

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
 in navadne do najfinjše
žime.
M. Pakič
 v Ljubljani.
 Mezanin naročnikom se pošilja s povzetjem.

Josip Rojina
 krojač prve vrste
 se nahaja sedaj v lastni hiši
Franca Jožeta cesta 3.
 konkurira z največjimi trdkami glede **finega kroja** in elegantne izvršitve.
 Tvorniška zaloga najfinjših angl. in franc. specialitet blaga.
 : Zavod za uniformiranje. :

Najboljši kosmetični predmeti za olepšanje polti in telesa so:
da mle po 80 h.
da cream po 1 K;
da Menthol ustna voda po 1 K;
da zobni prašek po 60h;
 za ohranitev in rast las:
da lasna voda po 1 K;
da lasna pomada 1 K.
 Ti izdelki „Ada“, ki so oblastveno varovani, so naprodaj le v
Orlovi lekarni
Ph. Mr. Josip Čizmar
 v Ljubljani.
 Kupujte zaupno te domače izdelke!

Prva kranjska
tvornica klavirjev
Ljubljana
 Hilšarjeva ulica 5 Recherjeva hiša
RUDOLF A. WARBINEK
 Jamstvo šest let.
 Ekspert v vse dežele.
 Priporoča svoje prve vrste, za vsa podnebja solidno narejene pianine, klavirje in harmonije tudi samoigralne za gotov denar, na dolga odplačila ali naposodo.
 Poprave in ugleševanja se izvršujejo točno in računijo najceneje.
 Največja tvornica na avstrijskem jugu.

Tovarna oljnatih barv, laka in firneža
 Ust. 1. 1912. Telefon številka 154.

Brata EBERL
 črkostlikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja
Prodajalnica: Miklošičeva ulica št. 6. Ljubljana
Delavnica: Igriška ulica šte. 6. Električna sila.

Edina zaloga
izvirnih ameriških čevljev.
 Avstr.-ameriška zaloga čevljev v Ljubljani poleg kavarne „pri Slonu“.
 Pazite natančno na firmo.

Pazite
 pri nakupu na
varstveno znamko pristnih
Palma kaučukovih podpetnikov.

Najkrajša in najcenejša pot v Ameriko
 z modernimi velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New-York je proga
Red Star Line
Rdeča zvezda
 Na naših parnikih **Finland, Kroonland, Vaderland, Zeeland, Lapland in Samland**, ki oskrbujejo vsak teden ob sobotah redne vožnje med Antwerpenom in Novim Yorkom je snaznost, izborna hrana, vjudna postrežba in spalnice po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, ter traja vožnja 7 dni.
 Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldne.
 Naši parniki vozijo tudi na mesec po večkrat čez Kanado v Severno Ameriko in je ta vožnja izdatno cenejša kakor na Novi York.
 Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik
Franc Dolenc
 v Ljubljani, Kolodvorska ulica 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno „pri Starem Tišlerju“.

Ljubljana Fr. Ševčik židovska ul. 7.
 puškar
 priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih
pušk in samokresov
 lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, sulskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke treceve in puške Bock s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi
 veliko zalogo vseh lovskih potrebščin po najnižjih cenah.
 Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo. Cenovniki na zahtevo zastoj in poštino prosto.

Indelevalski vozov
Franc Visjan
Ljubljana, Kolodvorska ulica 25
priporoča svojo bogato zalogo
avtomobilov in avtomobilov
VOZOV.

Slovenski optični zavod
Naročila z dežele pošiljam z obratno pošto.
Centri brezplačno!
FR. P. ZAJEC
Ljubljana, Stari trg šte. 26

2832
priporoča veliko zalogo raznih očal, ščipalcev, toplomerjev, barometrov, daljnogledov itd. — Očala in ščipalci se napravijo natančno po zdravniškem receptu. V strokovnjaško dobro urejeni delavnici se vstavlja nova stekla v očala in v ščipalce in izvršujejo vsa optična popravila dobro in ceno. Zlatnina, razne ure, prstani, uhani, verižice, naprsne igle itd.

Umno stavbništvo.
Kdor hoče hitro in ceno zidati, uporablja le
Skagliol-plošče
5 in 8 cm debele
za napravo ločilnih sten, ki jih vsak lahko postavi.
PREDNOSTI:
Varno proti potresu, ne propuša prstonoseče, hrani prostor torej zvoka in jako trdno drži žrebje. ni treba nikakih traverz.
Samonoseče in trpežne Kesslerjeve stene (železne armirane stene iz opeke).
Preračun stroškov in proračun napravita zastoj arhitekta in metrika patenta
Hönigsberg & Deutsch, c. in kr. dvorna stavbna, Zagreb.

Ustanovljeno leta 1900.
Odlikovano:
Pariz 1905, London 1905.
Slav. občinstvu v mestu in na deželi v ljubečnem priporočam največjo zalogo krasnih
nagrobni vencev in trakov z napisi.
Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.
Cene brez konkurence.
V zalogi je vedno do 500 kosov od 2 K do 60 K komad, tako da si vsakdo lahko izbere
FR. IGLIČ Ljubljana
Mestni trg 11-12.

Prodaja se
zaradi rodbinskih razmer
eno najlepših veleposestev
v Savinjski dolini,
ob železnici in okrajni cesti I. razreda. Na posestvu je krasna vila z trinadstropnim stolpom, velika obokana gospodarska poslopja, okoli vile velik senčnat vrt z železno ograjo. Zemljišča obstoje iz njiv in travnikov v lepih legah.
Reflektanti se naj zglasijo pri gosp.
dr. Antonu Božiču, odvetniku v Celju.

August Repič
sodnik v Ljubljani 40
Kolezijska ulica št. 16 (v Trnovem)
zdeluje, popravlja in prodaja vsakovratne
sode
po najnižjih cenah.

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11
priporoča
klobuke, slamnike
cilindre, čepice itd.
najnovejše fasone
po najnižji ceni.
Ilustrovani ceniki zastoj in poštne prosto.

Popravlja in prebije točno in ceno.
Najcenejše
dežnike in solnčnike
domačega izdelka priporoča
tvornica dežnikov in solnčnikov
Jos. Vidmar
Ljubljana
Pred Školijo 19, Stari trg 4,
Prešernova ulica 4.

Polniki v Ameriko
Hateri, kalijo dobro, po ceni in zanesljivo polovili naj se obrnejo na
Simona Kmetetza
v Ljubljani Kolodvorske ulice 28.
Zaščitveno Pojasnila doje se brezplačno.

F. K. Kaiser puškar
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6
priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih
pušk in samokresov
lovskih potrebnih, vseh del koles (biciklov)
kakor tudi
umetniški ogenj
po najnižjih cenah.
Popravlja pušk, samokresov in biciklov točno in solidno.
Cenik zastoj in poštne prosto.

Zdravilišče Toplice na Kranjskem,
1604 Dolenjske železnice postaja Straža-Toplice.
Akrotérme 38° Celzija, pitno in kopalno zdravljenje. Izredno učinkovito za protin, revma, ischias, nevralgijo kožne in ženske bolezni. Veliki kopalni basini, oddeljene kopeli in mahovnat kopeli. Udobno opremljene tujske, igralne in družabne sobe. Zdravo podnebje, gozdovnata okolica. Dobra in ceno restavracija. Sezija od 1. maja do 1. oktobra. Prospekti in pojasnila brezplačno pri zdraviliški upravi.

1 do 2 vinarja obratnih stroškov na uro in HP z mojim pat.
motorjem z močnim pritiskom in za surovo olje od 16 HP naprej;
4 do 5 vin. pri mojih petrolinskih motorjih in petrolinskih lokomobilah, dalje 2-10 HP tudi stoječe motorje.
Tvornica motorjev
I. WARCHALOWSKI
Dunaj III., Paulusgasse 1.
Na tisoče motorjev v ratu. Cenovniki gratis. Ugodni plačilni pogoji. V zalogi tudi že rabljeni petrolinovi motorji

Večkrat sukane, šestereooglate, v ognju pocinkane žične strojne pletenine
902
zlasti pripravne za ograditve parkov za divjačino, vinogradov, drevnic, kot varstvo proti zajcem, za pasjake, varstvo proti toči, fazanerije, voliere in kletke, za igrališča lawn-tenisa (do 3 m široki v zalogi), za Rabitzove stene, monirske gradnje itd. Te pletenine se šele po spletanju v ogrobo pocinkajo in zato se rjave in so tudi trdnost mnogo več iz pocinkane žice napravljene pletenine, dalje štirioglate žične strojne pletenine za ograditve vseh vrst, okenske mreže in mreže za pesek in gramo, vsa ogradilni material, jeklena točena žica za plotove, žičaste in litoželezne ograje, stopniške, okenske, grobne, grobniške, prečne in balkonske ograje ter vse zadnje izdelke dobavljajo po najnižjih cenah
Dunaj **HUTTER & SCHRANTZ, d. dr.** Buda-Pešta
tvornica sitarskega in klobučevinskega blaga.
Naravni vzorci in vsakršna pojasnila gratis in franko.

Po zelo ugodni ceni je na prodaj:
1 voz pol pokrit, lahek z gumičevimi kolesi, prav malo rabljen;
1 voz pol pokrit nekoliko večji z gumičevimi kolesi, popolnoma nov;
1 voz brek s platneno streho za 6 oseb, malo rabljen;
1 voz brek s platneno streho za 4 osebe, malo rabljen;
1 voz brez strehe obrabljen za 4 osebe;
2 dobra hitra konja za lahko vožnjo, sploh za vse porabljiva v starosti 8 do 9 let;
1 lipčanska kobilica 2 leti stara.
Vprašati je na Marije Terezije c. 16 pri izvoščku **IVAN NOVAKU.**

POZOR
trgovci, posestniki in zidarski mojstri
okolice Škofje Loke ter Selške in Poljanske doline.
Uporabite priliko, ker se dobi po najnižji ceni pri meni prve vrste
Portland cement
kupljen še pred kartelom cementnih tovarn.
Nadalje so tudi na razpolago nosilke (traverse), železniške šine, ugodno kupljene, železne vezi, slamo-reznice, zaloga cenita za kritje streh, prve vrste žlindra znamka »Zvezda«, kalijeva sol, gips, kladno apno, barve, stekla in vse kovaške in mizarne potrebščine po najnižjih cenah in ugodnih plačilnih obrokah.
Anton Kašman
železna trgovina
v Skofji Loki na Glavnem trgu

Lekarnarja A. THIERRYJA BALZAM
Edino pristno z celno maso kot varstvo zdravja. OBLASTVENO VAROVANO.

Vsako popačenje, ponaredba in razpeševanje drugega balzama s smotno podobnostjo
sposobnosti se kazensko odziva in ostro kaznuje. Zanesljivega zdravilnega učinka pri
vseh boleznih dihal, kašlja, izmetavanju, hripavosti, katarju v požiralniku, prsnim bole-
činam, pljučnim boleznim, zlasti pri influenci, želodčnih boleznih, vnetju jeter in vranice,
pomajšanju zlasti, slabem prebavljanju, zgagatju, sobodu in utrnim boleznim, organu po
udih, opeklinam, izpuščajem itd. 12/2 ali 6/1, ali 1 specialna steklenica K 5—

Lekarnarja A. THIERRYJA
edino pristno
centifolijsko mazilo

Zanesljivo najgotovnejšega zdravilnega učinka pri ranah, oteklinah, ra-
nitvah, vnetjih, gnojilvah, odstrani iz tepla vse tuje tvarine in dela
celo boleče operacije nepotrebne. Zdravilno pri še tako starih ranah
in tako dalje. 2 skrajšici staneta K 3-00.

Dobiva se v lekarni pri „Angolu varhu“ ADOLF THIERRY v Predgradi pri ROGAČU.
Dalje po skoro vseh lekarnah. Na dohodu v trgovinah za medicinske droge. 1865

Anton Presker
krojač
Ljubljana, Sv. Petrac. 16

priporočajo svojo
veliko zalogo gotovih oblek
za gospode in dečke, jopice
in plašče za gospe, nepre-
močljivih havelokov itd. itd.
Obleke po meri se po najnovejših vzor-
cih in najnižjih cenah izvršujejo.

Vsak dan svež
sladoled
in
ledena kava
se dobi
v slaščičarni
J. ZALAZNIK
Stari trg št. 21.

G. Cadež
v Ljubljani
Mestni trg št. 14
poleg Urbančeve manuf. trgovine
priporočajo
klobuke
slamnike
čepice, razno moško perilo,
kravate, ovratnike itd. itd.
Blago imam solidno, cene
zmerne. Postrežem točno.

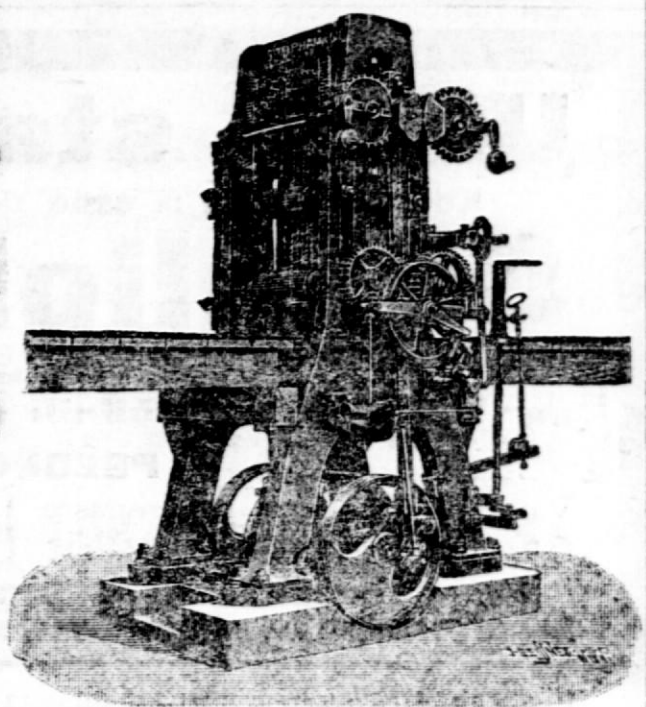
Najnižje cene
Največji izbor
Preobleke
Pravila
L. MIKUSCH
tovarna delavnikov
Ljubljana, Mestni trg

1000 rodbin se oblači iz SPY!
s tkalskimi izdelki
Poizkusna pošiljatev po povzetju: 23 m kanafasa „REKORDIA“ rdeče ali modro
2126 pasatega K 10-60, 23 m bele tkanine za srajce „IRIS“ samo 11 K.
Vzorci brokata, damasta, oksforda, zlasti modnega blaga pošiljata radovoljno zastoj.
Starek & Machanč, Spy štev. 58, Češko.

Združeni čevljarji
V Ljubljani, Wolfova ulica št. 14.
priporočajo svojo bogato zalogo obuval za
poletno sezijo. Vse vrste moških, dam-
skih in otroških čevljev lastnega in tujega
izdelka. Gumi za pete, vrvice, zaponke,
čistila itd. vedno v največji izbiri.
Specialisti za prave
gorške in lovske čevlje.
Izdeluje se po meri v lastni delav-
nici, sprejemajo se tudi popravila.
Postrežba točna, cene solidne. — Znanja
narocila proti povzetju. Zahtevajte cenike. 234

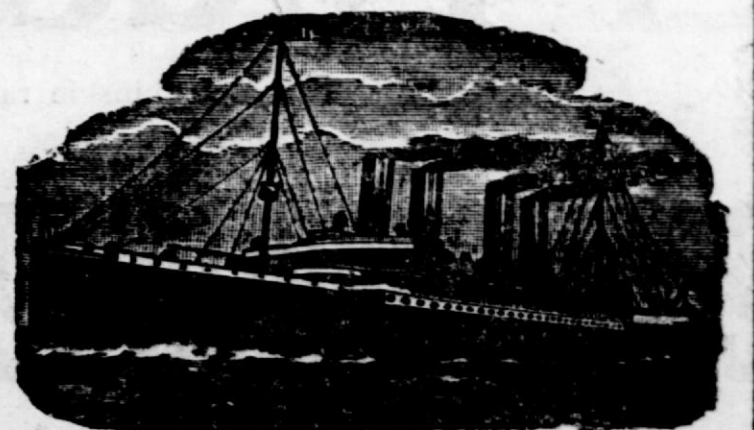
Ustanovljeno 1853.
G. Topham & Co.
družba z omeje. zavezo
tvornica za stroje in
železolivnica
Dunaj XI., Gudrunstr. 159
grade za specialiteto:
polne jarme vseh vrst za parne
in vodne žage,
vse stroje za obdelovanje
lesa: krožne žage, trakovne žage
stroje za oblanje, stroje za skob-
ljenje (Fräsmaschine), stroje za
luščenje furnirja, stroje za upognjeno pohištvo, stroje za sodarje, transmisije.
Prospekti, proračuni stroškov obisk inženirja zastoj. 192

Prodaja.
V Cerknici se bo vršila 9. julija t. l. ob 3. popoldne v gostilni g. I. Strgulca
prostovoljna sodna dražba zemljišč

nekdanja last Fani de Schiava in sicer:
1.) „Tabor“ (hiša št. 210 v Cerknici) z vrtom, izklicna cena . . . 4600 K
2.) Cerkniška gmajna, izklicna cena . . . 100 „
3.) Solastninske pravice do gozda, ki je vpisan pod vlož. št. 369
k. o. Dolenja vas, izklicna cena . . . 5 „
4.) Njiva „v Vidmu“, izklicna cena . . . 200 „
5.) Njiva „pri Sv. Janezu“, izklicna cena . . . 200 „
6.) Gozd „v Slivnici“, izklicna cena . . . 250 „
Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmo.
Vsak dražitelj mora začetkom dražbe položiti 10% izklicne cene kot vadij.
Polovica kupnine se plača na dan pravokrepnega domika, druga po-
lovica pa na dan po preteku enega leta po domiku. Kupnina se obrestuje po
6% od dneva pravokrepnosti domika.
Dražbeni pogoji, zemljeknjižni izpisek in cenilni zapisnik se morejo
vpogledati pri g. dr. K. Schmidingerju v Ljubljani in pri podpisnem sodnem
komisarju med uradnimi urami.
Hubert Završnik
c. kr. notar kot sodni komisar.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko s parniki „Severonemškega Lloyd“
iz
Bremna
v
New York
s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM“, „KRONPRINZ
WILHELM“, „KAISER WILHELM d. GROSSE“.
Prekomorska vožnja traja samo 5 do 6 dni.
Natančen, zanesljiv pouk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega
parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite
v Ljubljani edino le pri
EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorska ulica štev. 35
nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.
Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa
pojasnila, ki se tičejo potovanja, točno in brezplačno. —
Postrežba poštena, resna in solidna.
Potnikom, namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Meksiko, Kalifornijo
Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo posebno
ugodno in izredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremna
enkrat mesečno.
Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimorea na vse ostale dele sveta kakor
Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev
registrirana zadruga z omejeno zavezo
s sedežem v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 11 (Kolizej).
Zaloga pohištva lastnega izdelka
in tapetniškega blaga.
Izvršuje vsa mizarstva stavbna dela.
Lastna tovarna na Glincih pri Ljubljani. 2266

Bruselj 1910 — **GRAND PRIX** — Buenos Aires 1910
HENRIK LANZ MANNHEIM.
Patentne polno in vročeparne
LOKOMOBILE
z ventilno zavoro
sistem „LENZ“
in zmoglosti do 1000 P.S.
Avstrijska prodajna pisarna:
EMIL HONIGMANN, Dunaj IX., Löblichgasse 4.
Mednar. lovska razstava Dunaj 1910: drž. častna diploma (Najvišja odlika).

Slovenska trgovska šola v Ljubljani.

Vsprejemno naznanilo.
Na dvorazredno slovensko trgovsko šolo v Ljubljani se bodo sprejemali učenci
dne 6., 7. in 8. julija t. l. ter dne 16. septembra t. l.
vsakokrat od 10. do 12. ure dopoldne.
V pripravljalni razred se sprejemajo učenci, ki so stari vsaj
13 let, ter so dovršili najmanj 4 razrede ljudske šole.
V I. letnik se pa sprejemajo učenci, ki so stari najmanj 14 let in
ki napravijo osebno vsprejemno kušnjo. Brez sprejemne kušnje se sprejmejo
v I. trgovski letnik le učenci, ki so vsaj z zadovoljivim uspehom dovršili 4
razrede kake srednje šole.
K vpisovanju naj pridejo učenci v spremstvu staršev ali njih name-
stnikov, ter naj prinesejo s seboj krstni list, zadnje šolsko izpričevalo in 15 K
vpisnine in prispevke za učila.
Ostala pojasnila je dobiti v šolski pisarni.
V Ljubljani, dne 28. junija 1911.
Ravnateljstvo.

Najnovejša iznajdba!
Velik požar
se zamore lahko in naglo pogasiti samo s
Smekalovimi brizgalnicami
s 40% delavske sile pomanjšanim ravnotežem nove sestave, ki od desne
in leve strani vlečejo in mečejo vodo. — V vsakem položaju delujoče kretanje
brizgalnic nepotrebno.
Na Kranjskem so dosedaj naročila te vrste brizgalnic sledeča gasilna društva
Krško, Kostanjevica, Bohinjska Bistrica, Metlika, Senčur, Koroška Bela
Hranica, Zgornja Slika, Dravljice, Spodnja Idrija, Predosilje, Sora, Stob
Trzin, Zabnica, Rovte, Velika Loka, Kamna gorica, Stožice, Valta vas
št. Peter na Dolenjskem.
R. A. SMEKAL
v Zagrebu
skladišče vseh gasilnih predmetov, brizgalnic,
cevi, pasov, sekiric, sekalk in gospodarskih stro-
jev ter motornih mlinov.
Odplačevanje na obroke
129 odlikovanj!

J.C. MAYER

Zaloga vseh vrst sukna,
platna ter manufaktur-
:: nega blaga. ::

Manufakturna trgovina
na debelo in drobno.
Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Vsled bolezni se prodaja
dobro idoča 2225

kavarna

na Glavnem trgu v Novem Mestu. —
Več pove
Avg. Žgur, kavarar, Novo mesto.

Gramofone

najboljše vrste
po najnižji ceni
avtomatične, po-
sebnost za gostilni-
čarje pripravne
priporoča

Ivo Bajželj
Ljubljana
Marije Terezije cesta 11
(Kotizej).

Ravnokar so došle najnovejše slovenske plošče
a K 3-50. — 1000 igel K 2-—, 271

Oklic.

Gostilna in trgovina

pri „Fani“ v hiši št. 394 v Idriji
in

stanovanje

v I. nadstropju 2241
se oddajo pod zelo ugodnimi pogoji v zakup.
Natančnejše podatke daje posestnica
Helena Lapajne.

Lasne kite

najfineje kakovosti po 5, 7,
9 in 12 kron — vse vrste
lasne podlage in mrežice —
lasulje, brade in druge po-
trebščine za maskiranje vse
po zmernih cenah priporoča

S. Strmoli,
brivec in lasničar
Ljubljana, Pod Trančo št. 1,
(zraven čevljarkega mostu).

Izdeluje vsa lasničarska dela solidno
in okusno. Cena za delo kite 3 K.
Kupuje zmedene in rezane ženske lasse
po najvišjih cenah. 1788

Carl Kronsteinerja

proti vremenom odporne apnene

fačadne barve

oblastveno varovane.

V 50 različicah, od 24 in kilogram naprej.
Ze desetletja najboljše preizkušene,
prekašajo vse ponaredbe. Edini
primerni pleskalni material za že
pobarvana pročelja.

Emajlne fasadne barve, ki se ne od-
dajo se umivati, krijejo z eno potezo, brez
grundiranja, emajlno trdo, porabne
samo pomešane z mrzlo vodo. Raz-
kuževalne, nestrupene, porodne. Idealno
barvanje za notranje prostore, še ne
podbarvane fasade, lesene stavbe, ka-
kor kolnice, paviljone, plotove itd.
Dobivajo se v vseh nišah, stroškov
za štirjaški meter 5 vinarjev. Knjige
z vzorci in prospekti zastojni in poš-
tine prosto. 1912

Carl Kronsteiner, Dunaj III., Hauptstrasse 120
Glavna zaloga za Ljubljano: **Brata Eberl**

Nova vila pri Celju

v najlepšem mirnem in prahu
prostem kraju koncem mestnega
parka s 1200 m² sočivnatoga vrta
in kopelno uto ob Savinji se pod
ugodnimi pogoji za 13.800 kron
prodaja. 1802

Tamkaj je tudi nova hiša s pol
oralom vrta za 8000 kron na prodaj
(mesečna najemnina 38 K.) Natančnejše
pri **Fran Dolinar v Celju.**

Uničevalec stenice Ting-Ting, 2024

oblastveno varovan, pomori takoj vse
stenice z zalego vred.
Nestrujeno, blagodišče, razkužujoče.
Dobiva se v steklenicah po 60 vin.,
zraven spadajoča brizgalna 20 vin.,
v 1/4 in 1/2 litrskih steklenicah raz-
meroma ceneje

v glavni zalogi v Ljubljani pri
Antonu Kanc, drogerija.

Druga sredstva odločno odvrčate!
Poglavitna zaloga: Dunaj, XVIII. Gentzgasse 27.

Pritlična hiša z vrtom

se poceni prodaja. Prijazna, mirna lega.
Rožna dolina pri Ljubljani, cesta V. 126.
2209

Ustanovljeno
leta 1860.

M. Drenik

Ljubljana,
Kongresni trg 7.

Predtiskarija.
Risarski atelije.

Plisiranje, kufriranje, montiranje.
Tamburiranje in vezenje na roko.

Največja zaloga ženskih
ročnih del
in vsakovrstnega materiala.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Fer-
lach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih
pušk za lovce in strelce po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, sprejema vsako-
vrstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene
valnici in od mene preizkušene. — Ilustro-
vani oeniki zastojni.

Lastniki tovarn za opeko in cement
zahtevajte samo stroje pre-
izkušenega sestava trvdke

K. Novotný

špecialne tovarne strojev za keramiko in livarno

Praga-Visočany

Opreme za krožne peči, transmisije, po-
sode za impregniranje lepence i. t. d.
Na vpogled mnogo priporočil. 3820

Lokal

v katerem obstoji že
nad 30 let prodajalna
z železnino v lepem
prometnem trgu kjer
je tudi železniška po-
staja, letovišče in
zdravilišče, se daje
v najem pod zelo ugodnimi pogoji
radi obiteljskih razmer. — Cenjene
ponudbe naj se pošljejo na naslov:

**Franjica Pojnič, vdova, posest-
nica v Samoboru kraj Zagreba.**

Dva dijaka

iz boljših hiš
sprejme na hrano in stanovanje
uradniška rodbina, v Novem mestu.
Kopalna soba, vrt in park na razpolago.
Pojasnila daje iz prijaznosti uprav.
»Slov. Naroda.« 2214

Hiše

imajoče dobro vpeljane
gostilne s koncesijami,
trgovine in razne obrti

se pod izredno ugodnimi pogoji pro-
dajo. — Natančni podatki pri

Petru Mateliču
c. kr. koncesij. posredovalna pisarna
Ljubljana, Škofja ulica 10. Telefon 155.

Svoj izdelek **ostro žgane** strojne zidne in zarezane strešne

prve rste **OPEKE** prve vrste

J. KNEZ V LJUBLJANI.

Sprejme tudi zastopnike za razprodajo zarezanih strešnikov.

Cigaretni papir Ottoman pristen samo s to sliko.

P. n. kadilci in interesenti naj
izvolijo vzeti na znanje, da se
vsako ponarejanje predobro
znanega, splošno priljubljenega

cigaretnega papirja Ottoman

sodno zasleduje.

Edino pristni papir Ottoman
nosi vedno samo to sliko.
(Turško glavo.) 2282

Cigaretni papir Ottoman pristen samo s to sliko.

Uradne ure od 8. zjutraj do 7. zvečer

OSTRÉDNI BANKA **PIAZZA del**
českých spořitel
Podružnica **V TRSTU** **PONTEROSSO 3**
Osebnostna banka českých hranic.
VLOGE NA KNJIZICE **PREMIJSKE VLOGE**
4 1/4 % **4 3/4 %**
VLOGE V TEKOCÉM RAČUNU
in VLOGE FIKSNE NAJUGODNEJSE.
BANČNO POSLOVANJE VSEH VRST.
Oddelek za vadije in kavcije.
Uradne ure od 8. zjutraj do 7. zvečer

Ranitve

vseh vrst naj se skrbno varujejo vsakega
onemogočenja.

ker se s tem lahko najmanjša ranitev razvije do
prav hudih, težko celjivih ran. Ze 40 let se prednja
domaša mazila obnaša kot omecujoče obovredno
sredstvo, ki vleče iz rane. Varuje rane, lajša vnetje
in bolečino, hodi in pospejuje zaraščanje in zacelitev.

Po pošti se pošilja vsak dan.

Cel lonček 70 hel. Kdor
pošlje po pošti naprej 3 K
16 h dobi 4, kdor 7 K pa
10 lončkov postojane prosto
na vsako postajo Avstro-
Ogrske.

Posreduje na lase izdelka,
izdelavca, cene in var-
stveno znamko. Pristno samo po 70 h.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, c. k. dvorni dobavitelj,

lekarna pri „Graem Orin“, Praga, Malá strana

ogel Nerudova ul. št. 203.

Zaloga po vseh lekarnah Avstro-Ogrske.

V Ljubljani: lekarna Jos. Mayr, dr. G. Pivotti,
Jos. Gluštar.

4026

Brzojavke:
Prometbanka Ljubljana.

C. kr. priv.

Telefon št. 41.

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic.

Stritarjeva ulica št. 6.

Delniški kapital in rezerve 52.000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne
knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obre-
stovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih
papierjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih
papierjev in posojila nanje.

Najkulantnejše izvrševanje bančnih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izpla-
čevanje kuponov in izrebanje vrednostnih papierjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih
novcev. — Najmodernejši varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih pa-
pirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim-zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izrebanih vrednostnih
papierjev. — Promese za vsa žrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike. 1660

Ustmena in pisarna pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsakdar brezplačno.

Jutri vsi k veselici v Šiško

ki jo priredi društvo za zgradbo „Sokolskega doma“ v Šiški v hotelu „Bellevue“.

Občinska hranilnica

v Drnišu v Dalmaciji sprejema

hranilne vloge

od K 2.— do K 100.000.—

proti 5% obrestovanju, ter povrača zneske do K 5000.— brez odpovedi, zneske do K 20.000.— proti prijavi 8 dni, večje zneske po dogovoru. — Za polletno izplačevanje obresti izdaja na zahtevanje obrestne knjižice. — Dopisovanje v slovenskem in hrvaškem jeziku. 2249

Za varnost hranilnih vlog in njih obrestovanje jamči občina Drniš.

Naznanilo otvoritve restavracije in špecerijske trgovine.

Slavnemu občinstvu vljudo naznanjava, da sva otvorila

s 1. julijem t. l.

v Ljubljani, na Tržaški cesti št. 21

v lastni hiši nasproti tobačne tvornice

moderno urejeno restavracijo

in se za blagohoten obisk ob zagotovitvi točne in dobre postrežbe najvljudneje priporoča. Točila bova samo res izborna vina in piva, posebna skrb nama bo pa dobra kuhinja z gorkimi in miznimi jedili. 2304

Lep velik salon.

Prostor za balcanje.

Senčni vrt.

V nedeljo, 2. julija igrajo tamburaši.

Obenem naznanjava slavnemu občinstvu iz mesta in dežele, da bova ravnotam vodila in razširila že doslej obstoječo

trgovino s špecerijskim blagom

moko,

vinom in žganjem.

Skušala bova vse odjemalce zadovoljiti z dobro kakovostjo blaga in nizkimi cenami.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem

Fran in Franja Novak.

Fran Medic

zaloga čevljev 2251

Ljubljana, Sv. Petra cesta 2.

Radi preselitve trgovine

prodajam vsakovrstne moške, damske, otroške čevlje, sandale, telovadne čevlje itd.

po znatno znižanih cenah.

Blago solidno!

Postrežba točna!

Julija Štor

v Prešernovih ulicah št. 5.

Največja zaloga moških, damskih in otroških čevljev, čevljev za lawn-tenis in pristnih goissserskih gorskih čevljev.

Elegantna in jako skrbna izvršitev po vseh cenah. 8271

Mlad trgovec

vešč železnine, špecerije in galanterije

išče službe kot poslovođa ali skladiščnik

v kaki večji in boljši trgovini. Eventualno sprejme tudi službo v kaki večji trgovini ali tovarni za čevlje. Zmožen slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi. Cenj. vprašanja pod šifro „hitri odgovor“ na upravništvo »Slov. Naroda«. 2250

2070 Ustanovljeno leta 1873.

Najboljše apno Najboljše

J. Zaufer star., Zagorje ob Savi.

Zmerne cene in solidna postrežba.

Pri večji odjemi primeren popust.

Vinko Majdič

valični mlin v Kranju

(Kranjsko).

Največja proizvodnja priznana naj boljših pšeničnih mok in krmičnih izdelkov, ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in dajo kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar je zlasti za gospode pekovske mojstre neprecenljive vrednosti.

Zastopstva in zaloge: 66
V Ljubljani: Podgradu, Trnovem, Kočevju, Trstu Gorici, Celovcu, Beljaku, Bolcanu, Inomosta, Tridenu, Zadru, Spletu, Ercegnovem, Kotoru, Sarajevu in Pulju.
Brzjavi: Valični mlinu, Kranj.

Superfosfati

mineralni in animalni najbolj preizkušeno najbolj zanesljivo fosforovo - kislinsko gnojilo za vse zemlje

Vsebinsa strogo zadržana. Jamstvo za najhitrejši učinek. Najvišji donos. Za jesensko setev neuporljivo.

DALJE:

amonijakove, kalijeve in solitrove superfosfate dobavljajo vse tvornice za umetna gnojila, kupčevalci, kmetijske zadruge in društva.

Pisarna v Pragi, Příkopy št. 17.

Oznaniilo.

Zglasila za 1. letnik c. kr. ženskega učiteljišča se sprejemajo pri ravnateljstvu

v četrtek, dne 6. julija od 2. — 6. ure,

v 1. letnik c. kr. moškega učiteljišča

v torek, dne 11. julija od 8. — 12. ure.

K zglasitvi je prinesiti s seboj krstni [rojni] list, zadnje šolske izprike, zdravstveno izprikevalno od uradnega zdravnika in izkaz o stavljenih kozah.

Ravnateljstvo c. kr. moškega in ženskega učiteljišča v Ljubljani, dne 23. junija 1911. 2224

Modni salon

JUST-MASCHKE

Ljubljana, Zidovska ulica št. 3

Prodaja damske in otroške klobuke radi pozne sezone za polovično ceno.

Sprejemajo se popravila. 2306 Cene brez konkurence!

Zalni klobuki vedno v zalogi.

Oljnate barve priznane najboljše

Fasadne barve edino stanovitno proti vremenskim vplivom

Kranjski firnež in laneno olje

Lake angleške in lastnega izdelka

Steklarski in mizarski klej

Copiče za vsako obrt

Prašno olje za pode

Karbolinej in gips

Olje in mazilo za stroje

Barve in potrebščine za umetnike, slikarje, kiparje itd.

priporoča

Adolf Hauptmann

prva kranjska tovarna za oljnate barve, firneže, lake in steklarski klej.

Zahtevajte cenike!

Zahtevajte cenike!

KUNC-ove obleke

so nedosežne glede oblike, izvršitve in cene.

Ljubljana, Dvorski trg 3

Telefon št. 291.

Priznana največja, resnično domača, že 25 let obstoječa eksportna tvrdka.

Fr. Čuden

urur v Ljubljani, Prešernova ul. 1 samo nasproti Frančiškanske cerkve

je delničar

največjih tovarn švicarskih ur »UNION« v Genovi in Bielu

on torej lahko po originalno tvorniških cenah

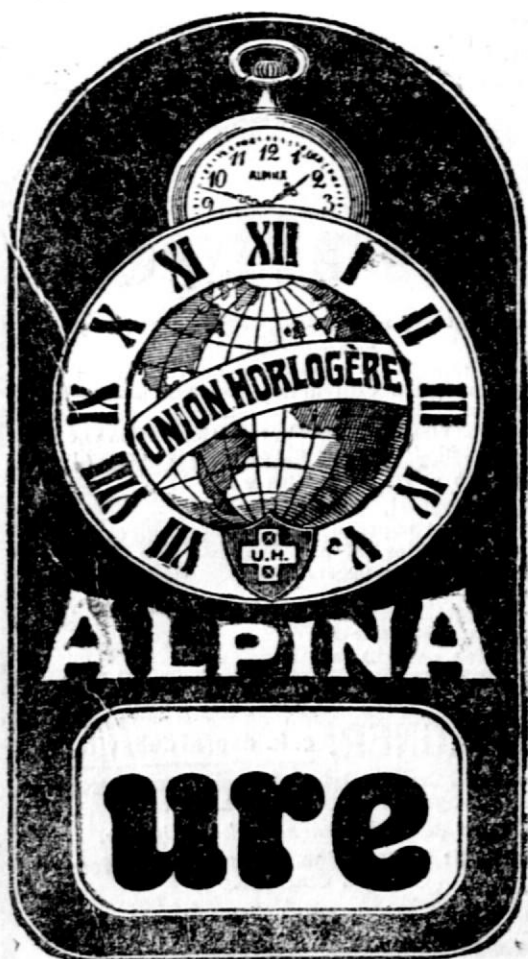
garantirano zanesljivo, v vseh legah in temperaturah po njegovem astronomičnem regulatorju regulirane, svetovno znane

Alpina ure

z matematično preciznim kolesjem — v zlatu, tulu, srebru, niklju in jeklu

prodaja.

Nedosežno velika izbira. — Večletno jamstvo. Ceniki zastoj in poštne prosti.

Dinamo stroji in električni motorji. Naprave za električno razsvetljavo in prevajanje električne sile. Električni obrat vseh vrst. Ventilatorji. Turbogeneratorji, električne železnice in lokomotive, žerjavi in dvigala. Obločnice in žarnice vseh vrst.

Elektrotehniška delniška družba

preje Kolben in dr.

Praga-Vysočany.

Vodne turbine vseh sestavov (Francis, Pelton). Točna, cena in hitra popravila vseh električnih strojev drugih tvrdk. Vse potrebe za instaliranje. Odlitki iz Siemens-Martinovega jekla, ameriška kovna litina iz lastnih velikih livaren in jeklaren. (Za vele- in malo obrt.)